

”... pentru tot ce înseamnă viață – Brăila mi-e suficientă. Ea este toată umanitatea”

Panaît Istrati

EX LIBRIS

Revistă culturală editată de
Biblioteca Județeană **Panaît Istrati** Brăila

Serie nouă, nr. 22,
2024 - Brăila

BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ
PANAÎT ISTRATI
BRĂILA

SUMAR

EDITORIAL

TEXT111.....	1
de Dragoș Adrian NEAGU	

BIBLIOTECA - SPAȚIU PENTRU COMUNITATE

Clubul de vacanță.....	2
de Teodora LUNGU	
Ziua Erupeană a Limbilor.....	4
de Ana-Maria FLORICĂ	

Nocturna Bibliotecilor.....	5
de dr. Claudiu Eduard BRĂILEANU	

<i>File din cartea naturii</i> - curiozitate și creativitate la bibliotecă.....	7
de Irina ISPAS	

Școala Altfel și Săptămâna Verde la bibliotecă.....	9
de Roxana NEAGU	

Spiritualitate în tușe de copil.....	12
de Mara-Lorina MARIN-IONAȘCU	

CULTURA ET ANIMA

Mihail Sebastian - pagini de viață	13
de Leonard NECULAE	

Prozatorul de cursă lungă: Adrian Victor Vank.....	17
de Liviu CHIFANE	

VOLUNTARI - VISURI DĂRUITE

Portret de voluntar - Daria-Maria Bordei.....	20
Portret de voluntar - Andra-Maria Constantin.....	24
de Roxana NEAGU	

MANUSCRIPTE, AUTOGRAFE ȘI COLECȚIUNI

Aspecte din istoria Brăilei.....	28
de Alex-Alin ANINOS	
Maria Filotti și Moșia Batogu.....	30
de Cristina FILOTI	
Cărți poștale românești din secolul XX	32
de Alex-Alin ANINOS	

OAMENI, LOCURI, FAPTE - BRAISTORIA

Mina Minovici, pionierul medicinei legale din România.....	35
de Laura CAPLEA	
Din istoricul Poștei la Brăila.....	37
de Leonard NECULAE	
<i>Jazz Made In Romania</i> cu Johnny Răducanu.....	41
de Laura CAPLEA	
Secvențe din activitatea culturală a Institutului Cultural Italian din România.....	43

BibliOTECHa

Halloween Science Fest la prima ediție.....	45
---	----

de Leonard NECULAE	
Gestionarea riscurilor utilizării inteligenței artificiale în biblioteci.....	46
de Leonard NECULAE	
CodeRio și Development Outlet.....	48
de Leonard NECULAE	

PROIECTE ȘI CONCURSURI

Orientarea în carieră - o necesitate pentru viitorul fiecăruia.....	49
de Roxana NEAGU	

Prietenia, o punte peste ape.....	51
de Doinița Mihaela STANCIU	

My Pet, My Friend.....	53
de Olimpia MORARU	

Orașul meu, orașul tău.....	55
de Doinița Mihaela STANCIU	

EVENIMENTE

Conferința de toamnă BiblioPublica - Impresii.....	57
de Corina CIURARU	

COLABORATORI

Niciodată Sigur - Prietenii Vârstnicilor.....	59
de Alina Arșaluis CREȚU	

LUMEA CĂRȚILOR

Lansări de carte.....	61
de Laura CAPLEA	

Claudiu Isopescu și crearea Bibliotecii române de la Roma.....	64
de Leonard NECULAE	

Biblioteca - oglinda civilizațiilor. Bibliotecile din Evul Mediu.....	67
de Teodora LUNGU	

Recomandări de lectură.....	70
de Roxana NEAGU	

Biblioteca spațiu de educație continuă a copiilor și tinerilor

Biblioteca Județeană Brăila a dezvoltat de-a lungul timpului o tradiție puternică de implicare activă în viața comunității locale, existând de mai bine de zece ani un accent deosebit în sezonul estival. Acest lucru s-a realizat prin organizarea Clubului de

vacanță, proiect ce însumează diverse programe și inițiative care vizează atragerea elevilor în activități diverse, specifice fiecărei categorii de vârstă.

Astfel, în cadrul acestor activități, este derulat un program de educație continuă pentru copii și tineri, fiind încurajată educația în vacanță. Prin multiplele activități organizate, se caută menținerea în procesul de învățare, într-un mediu informal, a copiilor și tinerilor. Biblioteca face eforturi an de an pentru a realiza aceste activități gratuite destinate comunității. Participarea în număr foarte mare, alături de aprecierile pe care le primim, care conduc la un număr de utilizatori în creștere, confirmă calitatea programelor și nu în ultimul rând reușita adecvării lor pentru toate categoriile de vârstă participante.

Seturile de activități adaptate pentru diferite nevoi și interese au menirea de oferi un sprijin real pentru participanți, în vederea integrării sociale și culturale a acestora. Chiar dacă spațiul bibliotecii este unul foarte ofertant din punctul de vedere al accesului la echipamente, alături de conexiunea gratuită la internet, bibliotecarii și voluntarii implicați în aceste activități caută să integreze participanții în activități de grup, care să creeze un mediu propice colaborării.

Dat fiind specificul instituției, copiii și tinerii au acces permanent la resursele educaționale reprezentate de colecțiile de publicații și de internet, acestea reprezentând în prezent baza resurselor alocate în mod constant pentru studiu

și informare. Crearea de grupuri în cadrul activităților, unde întâlnim categorii destul de variate de vârstă și de pregătire, urmărirea unui obiectiv bine definit în cadrul atelierelor constituie modalități interesante de prevenire a *decalajului de învățare* din vacanță. Astfel, prin derularea, spre exemplu, a atelierelor de scriere creativă pentru copii și adolescenți, se menține conectarea participanților la dezvoltarea creativității literare, cu un efect benefic în activitățile de învățare. Un alt exemplu ar putea fi reprezentat de activitățile STEM, care, prin experimente științifice, programare și mecanică pentru copii, aduc un plus de distracție în procesul de învățare. Întregul complex de activități stimulează în final cititul și gândirea critică, elemente importante în dezvoltarea unui sistem de învățământ modern.

Putem afirma că activitățile Clubului de vacanță se constituie într-un sistem de dezvoltare personală și de socializare, deoarece acest ansamblu permite interacțiunea participanților cu cei care organizează atelierelor, cu voluntarii care susțin desfășurarea acestora, ceea ce reprezintă, de ambele părți, un schimb real de experiențe și perspective, benefic pentru toate laturile. O altă componentă importantă a participării la aceste ateliere este reprezentată de realizarea unui schimb cultural și lingvistic, ceea ce conduce la dezvoltarea abilităților de comunicare, care se finalizează în crearea de prietenii și conexiuni sociale.

Aceste programe de educație continuă pentru copii și tineri contribuie semnificativ la coeziunea și dezvoltarea comunității locale.

Dragoș Adrian NEAGU
Manager Biblioteca Județeană Panait Istrati
Brăila

Clubul de vacanță 2024

O nouă vacanță de vară, o nouă ediție a Clubului de vacanță la Biblioteca Județeană *Panait Istrati* Brăila. După cum obișnuim în fiecare an, ne-am dat întâlnire cu vechii noștri prieteni, preșcolari, școlari și liceeni, la noi *acasă*, unde i-am așteptat cu activitățile lor preferate, dar și cu unele noi, așa cum ne place mereu să îi surprindem. Timp de 6 săptămâni s-au desfășurat 182 de activități atât la bibliotecă, cât și în exteriorul acesteia, la sediul partenerilor noștri sau în natură, în funcție de specificul activității. Am pregătit 35 de ateliere prin intermediul cărora am dorit să atingem cât mai multe zone de interes pentru fiecare categorie de vârstă. 2.690 de participanți ne-au trecut pragul la această ediție, mulți dintre ei fiind utilizatori permanenți ai Bibliotecii, copii și tineri care frecventează atelierele din timpul anului.

Datorită disponibilității crescute semnificativ în perioada vacanței, copiii și tinerii s-au bucurat mai mult de atelierele lor preferate. Aceștia au participat la cele deja cunoscute, fie din timpul anului, fie de la edițiile trecute ale Clubului de vacanță, dar nu au refuzat nici propunerile de anul acesta. Alături de cele mai îndrăgite ateliere s-au aflat și unele noi, ateliere care au fost gândite special pentru cerințele și dorințele utilizatorilor noștri. Ne place să fim permanent în pas cu tendințele de dezvoltare ale societății și să

oferim copiilor și tinerilor brăileni posibilitatea de a experimenta și de a se implica în activități educative desfășurate într-un cadru relaxant.

Printre preocupările tinerilor de astăzi se află robotica, dezvoltarea abilităților din sfera tehnologiilor și a Internetului. Activitățile desfășurate permanent la Makerspace și-au găsit continuitatea în cadrul Clubului de vacanță sub forma a două ateliere, *Design și pagini web*, respectiv *Modelare și imprimare 3D*.

Pentru antrenarea și dezvoltarea minții, îmbunătățirea memoriei și a gândirii critice am venit în întâmpinarea copiilor cu ateliere de *Șah* și *Caligrafie*.

Imaginația, dezvoltarea cunoștințelor din sfera artelor plastice și a abilităților în planul creațiilor manuale au fost elementele-cheie ale atelierelor: *Pictură pe sticlă*, *Pictură*, *Micul Picasso*, *Sunt creativ*, *Design textil – colaje și pictură*, *Magia hârtiei – iris Folding*, *Jurnalul de vacanță*, *Creative KIDS*, *Noduri marinărești*, *Colorăm viața*, *Secretele camerei întunecate*.

Atelierele de limbă străină i-au ajutat pe copii să își îmbunătățească cunoștințele de limbă engleză și franceză în timpul activităților *English is fun* și *Franceză cu pisicile aristocrate*. Pe lângă acestea, curajoșii au avut ocazia să cunoască puțin și limba coreeană, *Să învățăm limba coreeană* fiind unul dintre atelierele noi de anul acesta.

Știm cât de important este pentru copii să își exprime opiniile și viziunea, să fie ascultați și să aibă ocazia de fi vocea generației lor, de aceea le-am creat prilejul de a fi în rolul principal în cadrul unor discuții libere prin care să se afirme, *Arta de a vorbi în public* și *Filozofie pentru pici* fiind atelierele prin intermediul cărora acest lucru a fost posibil.

Tot despre exprimarea trăirilor interioare și a emoțiilor au fost atelierele *Tărâmul emoțiilor* și *Curcubeul emoțiilor*, în cadrul cărora tinerii și-au cultivat inteligența emoțională, au învățat cum să recunoască și să gestioneze sentimentele plăcute sau mai puțin plăcute.

Muzica Rock, *Dansuri grecești* și *Karaoke* au fost atelierele prin intermediul cărora emoțiile și personalitatea copiilor au prins glas și s-au conturat în pași de dans. De asemenea, participanții au învățat despre elemente mitologice, istorice, culturale sau sociale care au inspirat piesele rock.

În ideea cunoașterii mediului înconjurător, a valorilor și istoriei locale s-au desfășurat cele trei ateliere: *Legendele Brăilei*, *Să cunoaștem și să mergem pe litoralul brăilean*, *Vacanță în Ecobază*. Astfel, copiii au descoperit cele mai populare povești ale orașului de la Dunăre,

istoria anumitor clădiri emblematice, precum și legendele din jurul personajelor celebre ale vremurilor de altădată. Aceștia au aflat și despre istoria ecosistemului din zona Brăilei, în mod specific despre cel din Lacu Sărat și au realizat lucrări prin intermediul cărora au încurajat protejarea acestuia. Participanții atelierului *Vacanță în ecobază* și-au însușit cunoștințele despre istoria, cultura și specificul zonei noastre vizitând diverse locuri, fabrici, obiective turistice din județele Brăila, Galați, Buzău și București.

De o altfel de călătorie au avut parte copiii care au participat la atelierele *Lumea poveștilor*, *Eroii din povești*, *Cum să crești un cititor*. Au pătruns pe un tărâm desprins din paginile celor mai frumoase povești, unde au cunoscut eroi și locuri simbolice. Au înțeles cât de importantă este lectura și care sunt nenumăratele sale beneficii. Cărțile pline de învățăminte au fost mai aproape de micii noștri prieteni la atelierul *Teatru de păpuși* în cadrul căruia au fost puse în scenă povești cu tâlc.

Inimioare dulci, praline personalizate și zâmbete de ciocolată, așa a fost atelierul *Cu și despre ciocolată*, care le-a oferit copiilor ocazia de a se juca într-o manieră educativă și de a-și exersa abilitățile într-un domeniu, poate, mai puțin cunoscut pentru ei. La final, fiecare copil s-a bucurat de propria creație. Lucrurile au fost asemănătoare și în cadrul atelierului *Pizza la Grecu*. Cei mici au învățat cum să prepare aluatul, care sunt ingredientele necesare pentru o pizza sănătoasă, iar la final au gustat roadele muncii lor.

Sperăm ca și această ediție a Clubului de vacanță să fi adus un strop de bucurie participanților pe care ne-am bucurat să îi revedem sau, după caz, să îi cunoaștem. Le mulțumim colegilor noștri și voluntarilor pentru implicare, organizarea activităților și buna lor desfășurare. De asemenea, le mulțumim și colaboratorilor, *Comandamentul Flotilei de Dunăre*, *Poem Caffè*, *La Grecu Fast-Food & Pizza*, care ne-au fost alături în încercarea noastră de a le oferi copiilor și tinerilor brăileni o altfel de experiență la bibliotecă.

Teodora LUNGU,
documentarist

Ziua Europeană a Limbilor

Ziua Europeană a Limbilor este o manifestare care celebrează diversitatea lingvistică, plurilingvismul și învățarea limbilor străine pe tot parcursul vieții și are ca obiectiv conștientizarea importanței asimilării acestora și sensibilizarea cu privire la existența și valoarea tuturor limbilor vorbite în Europa, încurajând cooperarea interculturală, pentru că: *Dacă îi vorbești unui om în limba pe care o înțelege, vei ajunge la mintea lui, dar dacă îi vorbești în limba sa, vei ajunge la inima lui.* (Nelson Mandela)

astfel interesul, atât pentru muzică, dar și pentru înțelegerea altor limbi.

În anul 2023, am sărbătorit această zi alături de elevii din clasele a IX-a și a X-a ai Colegiului Național *Nicolae Bălcescu*, care au realizat afișe cu diferite țări ale Uniunii Europene, ocazie cu care au aflat informații despre limba și cultura acestora, ceea ce i-a ajutat să-și însușească expresii noi, contribuind astfel la dezvoltarea creativității și spiritului de echipă.

La inițiativa Consiliului Europei din Strasbourg, anul 2001 a fost declarat *Anul european al limbilor vorbite*, iar de atunci, Ziua Europeană a Limbilor este sărbătorită în fiecare an pe data de 26 septembrie. În această zi sunt sărbătorite nu doar cele 24 de limbi oficiale ale Europei, ci și cele peste 60 de limbi regionale și minoritare, subliniind importanța protejării și promovării tuturor limbilor vorbite pe continent.

Convinși fiind că învățarea limbilor străine aduce numeroase beneficii și avantaje, cum ar fi: dezvoltarea cognitivă, oportunități profesionale și îmbunătățirea înțelegerii culturale, secția Biblioteca Franceză *Ilarie Voronca* din cadrul Bibliotecii Județene *Panait Istrati* a organizat, începând cu anul 2022, activități menite să le stimuleze elevilor interesul de a învăța și alte limbi străine, în afara celor ce se studiază în general la școală. Am început cu elevii Cercului *Cultură și Civilizație Franceză* din cadrul Palatului Copiilor Brăila. Și cum jocul este o modalitate sigură de a-i cuceri pe cei mici, dar nu numai, aceștia au ascultat diferite melodii și au identificat limba în care au fost compuse versurile, stărnindu-le

Anul acesta, tot Colegiul Național *Nicolae Bălcescu* ne-a fost partener la sărbătorirea acestei zile. Elevi din clasele a X-a și a XI-a s-au amuzat citind diferite fragmente din scrierile unor personalități celebre, încercând să recunoască limba în care au fost redactate, apoi au răspuns la întrebări legate de acest eveniment și au tradus, la prima vedere, câteva texte din limbile franceză și engleză.

Potrivit unui sondaj Eurobarometru 2024, trei din cinci europeni pot purta o conversație într-o altă limbă decât limba maternă, iar în ceea ce îi privește pe tineri, proporția crește la patru din cinci. Aceste date ne fac să mergem mai departe și să transformăm sărbătorirea Zilei Europene a Limbilor într-o tradiție, pentru că, așa cum spune un vechi proverb francez: *Un om care cunoaște două limbi valorează cât doi oameni.*

Ana-Maria FLORICĂ,
conservator

Nocturna Bibliotecilor (27 septembrie 2024)

Așa cum și-a obișnuit deja publicul, Biblioteca Județeană *Panait Istrati* Brăila a organizat și anul acesta *Nocturna Bibliotecilor*, eveniment cultural național ajuns la cea de-a XV-a ediție, sub egida Asociației Naționale a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România (ANBPR).

Tema propusă întregului sistem de biblioteci publice din țară a fost în 2024: *Noaptea Detectivilor de Carte – mistere literare, rezolvare de enigme, incursiuni în lumea romanelor polițiste*. Sub acest titlu generos, fiecare instituție din România și Republica Moldova implicată a dorit să pună la dispoziția publicului activități atractive, în funcție de capacitatea, resursele și interesul bibliotecarilor și voluntarilor acestora, dar și de dorințele publicului din zona respectivă. Unele biblioteci au propus ateliere de lectură sau întâlniri cu autori de cărți polițiste (ca la Brașov, unde invitată a fost scriitoarea Tony Mott), dar și întâlniri cu polițiști adevărați, care au prezentat secretele trusei criminalistice, concursuri tematice, de la *Escape Room*, până la alfabet, hieroglife și scrieri misterioase, reale sau imaginare. Colegii bibliotecari din țară s-au întrecut în a prezenta publicului activități care să se încadreze în tematica aleasă pentru 2024: jocuri logice, puzzle-uri, recitaluri de muzică, dezlegări de mistere gen *Detectivi de bibliotecă*, decodare de texte scrise în codul Morse și de cifruri secrete, ateliere de creativitate, vânători de comori... literare, expoziții de cărți și filme tematice, trasee de căutare comori (Traseul Poeziei, Traseul Scriitorilor, Traseul Romanelor polițiste, Traseul Muzicii, Traseul Istoriei, ca la Biblioteca Județeană *Gheorghe Asachi* Iași), spectacole de teatru și jonglerie (Biblioteca Județeană Mureș), Pijama Party (Biblioteca Județeană *Antim Ivireanu* Vâlcea).

Nocturna Bibliotecilor 2024 la Biblioteca Județeană *Panait Istrati* Brăila a cuprins o serie de evenimente atractive pentru publicul de toate vârstele, desfășurate între orele 17.00 – 21.00.

Primele activități, începute la ora 17.00, i-au introdus pe copii în atmosfera detectivilor veritabili sau a creatorilor de romane polițiste. Astfel, în atelierul *Enigmele labirintului* copiii

au fost invitați să caute la Sala de Lectură (atât în sala de acces liber, cât și în depozitele interzise în condiții normale publicului) romanele Agathe Christie și păpușa cu numele celebrei autoare. Așa au aflat cei mici că scriitoarea este cel mai bine vândut autor al tuturor timpurilor, cărțile sale (80 de romane polițiste și volume de povestiri, 19 piese de teatru) fiind traduse în peste 100 de limbi și vândute în mai bine de 2 miliarde de exemplare. Rând pe rând, celebrele anchete ale lui Hercule Poirot au ieșit la suprafață dintre copertele cărților bine cunoscute: *Misterul trenului albastru*, *Ucigașul ABC*, *Cadavrul din bibliotecă*, *Misterul din Caraibe*, *Zece negri mititei*, *Crăciunul lui Poirot*, *Moarte pe Nil*, *Crima din Orient Express*. Micii detectivi au avut de căutat indiciile pregătite de bibliotecarii secției, iar satisfacția de a găsi romanele și mascota exercițiului a fost maximă. Unii dintre curajoșii aventurieri s-au îndrăgostit prin această activitate de opera Agathe.

O altfel de căutare au făcut și participanții la atelierul *Detectivi în bibliotecă* susținut de bibliotecarii Centrului Multilingv. De data aceasta, copiii au fost nevoiți să-și folosească unele cunoștințe dobândite în școală pentru a identifica, pe baza unor calcule, raționamente logice sau informații de cultură generală, unele indicii care i-ar putea conduce, în final, la găsirea unor cărți misterioase din colecțiile Centrului. În fiecare carte era ascuns un element ajutător, iar după ce au identificat corect cinci volume au putut dezlega misterul unui puzzle.

Ucenicii lui Sherlock Holmes - atelierul colegelor noastre de la Punctul de Înscriere

și de la Secția pentru Copii - au confecționat instrumente specifice celebrului detectiv: pipe, lupe, șepci etc. În mâinile dibace ale celor mici au prins viață, sub îndrumarea specialiștilor noștri, obiectele devenite la fel de cunoscute ca și purtătorul lor, personajul faimos al lui Arthur Conan Doyle. Iar când spunem *Sherlock Holmes* ne gândim imediat la ecranizările numeroase ce ni-l arată mereu îmbrăcat în costumul ponosit în carouri, capul acoperit în orice situație cu o șapcă, purtând veșnic o pipă în colțul gurii, cu lupa ascunsă prin buzunare, dar găsită imediat la nevoie. Acesta a fost portretul propus și copiilor participanți la atelier. Cum însă ar fi fost greu să facem costumul în carouri, ne-am limitat la a realiza celelalte elemente definitorii ale detectivului.

Și dacă am amintit de portret, colegii de la secția Colecții Speciale au propus un atelier de **Pictură pe față**. Ca de fiecare dată când este vorba de această activitate, copiii s-au îngrămădit să-și schimbe înfățișarea sub penelurile magice ale artiștilor. Unii au vrut să devină personaje din povești sau romane polițiste, alții au vrut să aibă ca amintire chipuri de animale, flori, insecte etc. Cert este că fiecare copil a putut să-și aleagă dintr-un catalog, cu acordul părinților sau bunicilor, noul chip. Iar pe fețele celor mai mici utilizatori ai noștri au apărut nu doar culori noi, ci și zâmbete înfloritoare atunci când, uitându-se în oglindă, și-au descoperit o nouă identitate.

Să ne jucăm cu roboții, atelierul organizat la Makerspace, a familiarizat copiii curioși cu misterele unui domeniu în plină ascensiune, atât de apreciat și de cei mici. Chiar dacă noțiunile utilizate au fost din cele mai simple, ele au avut darul de a-i capta pe neofiii noștri, de a-i obișnui cu ceea ce se întâmplă la un astfel de atelier. Iar demonstrația practică, folosind roboți participanți în concursuri, i-a convins că merită să se înscrie la activitățile noastre de la Makerspace.

Prin **Agentul 008**, atelierul de hand-made al Compartimentului Împrumut de Carte, curioșii au putut lua contact cu meseria de polițist. Ei au confecționat din hârtie, carton, creioane colorate, un vajnic apărător al legii, dar au aflat și ce calități trebuie să aibă cei ce vor să practice această meserie. Și ca să poată citi cât mai multe cărți polițiste, cei mici au făcut și semne de carte cu însemne legate de meseria în cauză (mașină de poliție, uniforme, câine de urmărire, truse de cercetare etc.)

Același Compartiment a pătruns în tainele unei **Scieri misterioase**, provocându-i pe copii să-și imagineze ce ar putea reprezenta fiecare literă dintr-un alfabet plin de necunoscute. Nu a fost ușor, dar ne-am bazat pe istețimea generațiilor actuale, alimentată de accesul la informații din toate domeniile. Încet-încet, cuvintele s-au format, căpătând sens, devenind propoziții, fraze, mesaje. Iar când toate literele încifrate au fost dezvăluite, puștii au avut de compus un text în noul limbaj către un alt partener.

Mediateca s-a pregătit cu un foarte atractiv joc interactiv cu surprize și provocări - Șotron cinema. Toate provocările au fost numerotate în prealabil, iar după tragerea la sorți toți copiii au putut să intre în jocul șotronului. Au avut de răspuns la întrebări din filme (desene animate - dacă participanții erau copii sau filme artistice - pentru jucătorii adulți), de recunoscut personaje, de stabilit legăturile dintre personaje și titluri, dintre actori și personaje etc. Un alt tip de provocare a fost de a căuta la rafturi, conform unor indicii, un anumit obiect misterios. Fiecare participant a primit în final un DVD cadou.

Până la ora 21.00, la aceeași secție, a avut loc proiecția filmului **Grădina Secretă**, o dramă family, fantasy, apărută în anul 2020, destinată atât nepoților, cât și bunicilor. Povestea lui Mary Lennox, fetița neîubită de părinții săi britanici, trimisă din India înapoi în Anglia pentru a locui cu ruda rămasă în viață (unchiul ei) i-a impresionat pe spectatorii noștri. Mai ales când Mary și vărul ei bolnav găsesc o grădină secretă fascinantă.

Nu în ultimul rând, toate activitățile au fost însoțite de muzica folk a formației Școlii Populare de Arte *Vespasian Lungu* Brăila care, în curtea Bibliotecii, până târziu în seară, la lumina reflectoarelor, a adus aminte părinților și bunicilor de refrenele de altădată, care le-au alinat tinerețea.

Prin varietatea atelierelor propuse, **Nocturna Bibliotecilor 2024** a reușit să aducă peste 400 de participanți de toate vârstele care s-au bucurat de clipe minunate petrecute împreună.

dr. Claudiu Eduard BRĂILEANU,
Șef Serviciu Relații cu Publicul

File din cartea naturii – curiozitate și creativitate la bibliotecă

Biblioteca Județeană *Panait Istrati* a lansat în această toamnă o invitație adresată îndeosebi iubitorilor de lectură și de natură. Este vorba despre un nou atelier, *File din cartea naturii*, având ca grup-țintă copiii cu vârsta cuprinsă între 8 și 10 ani.

De ce un atelier-laborator la bibliotecă? Interesul tinerilor pentru carte și pentru mediul înconjurător pare să fie în continuă scădere în ultimii ani. Orice informație poate fi accesată cu ușurință de pe dispozitivele digitale portabile. Cartea în format tradițional pierde teren în fața ecranelor, fie că vorbim despre telefon, tabletă, laptop sau televizor. În același timp, atenția crescută acordată noilor tehnologii i-a îndepărtat pe tineri de natură, de lumea vie, tendință ce pune sub semnul întrebării însuși viitorul nostru pe planetă. În fața acestei provocări, biblioteca, instituție de conservare și de propagare a

informației, își diversifică permanent oferta de activități adresate comunității, căutând noi căi de comunicare și de interacțiune.

File din cartea naturii nu este doar un atelier de lectură, așa cum ar putea sugera titlul, cu trimitere la scriitorul Ion Agârbiceanu. Nu este nici un atelier exclusiv ecologic. Inițiativa se dorește a fi un demers interdisciplinar, care să răspundă atât nevoilor de informare și de explorare ale participanților, curiozității specifice vârstei, cât și aptitudinilor artistice, de comunicare și creative ale acestora. Totul pornind de la carte ca depozitar principal de informație, dar depășind cuvântul scris, prin apel la noile tehnologii și dispozitive atât de îndrăgite de cei tineri.

Lansată în luna octombrie, invitația s-a bucurat de un interes neașteptat. Prima întâlnire a avut loc sâmbătă, 9 noiembrie, având o temă generoasă, în ton cu anotimpul: *Frunza - laboratorul naturii*. Pornind de la povestirea *Frunza de aur* a scriitoarei americane Kirsten Hall, în traducerea măiestrită a Laviniei Braniște, micii exploratori au admirat bogăția de forme și de culori a frunzelor, apoi au aflat de ce toamna frunzele copacilor își schimbă culoarea și cad de pe ramuri. Atracția zilei, microscopul digital, a scos la iveală secretele cele mai ascunse ale frunzelor. De ce au cactușii țepi,

cum se hrănesc plantele sau ce este o mimoză au fost doar câteva dintre întrebările la care cei mici au aflat împreună răspuns. Întâlnirea s-a încheiat într-o notă distractivă, cu jocul de memorie și de atenție *Frunze-perechi*.

A doua întâlnire a avut loc pe 23 noiembrie. Pentru că *Totul începe cu o sămânță*, și activitatea noastră a debutat cu lectura cărții *Mica sămânță* de Eric Carle, completată de jocul *Cuvinte alintate*, un pretext pentru a afla că *semincioară*, *rădăcinuță*, *tulpiniță*, *frunzuliță* sau *floricică* se mai numesc și diminutive. Micii cercetători au observat apoi semințe de diferite forme, mărimi și culori. Au aflat ce este un embrion, cum își răspândesc plantele semințele, care sunt condițiile favorabile germinării, dar și alte curiozități despre semințe. Știați că orhideele au cele mai mici semințe din lume? La polul opus, se află cocosul de mare, cu sămânța sa uriașă, ce poate atinge 20 de kg în greutate. Nu am putut experimenta germinația nucilor de cocos, dar am semănat plante autohtone: grâu, porumb, floarea-soarelui sau soia. Copiii au strâns apoi în borcane roadele pământului, realizând *Sporul casei*, nu doar un obiect decorativ, ci un adevărat talisman al cămării, considerat în tradiția populară simbol de bogăție și de prosperitate.

Următoarele activități vor aduce în atenție teme la fel de captivante. Menționăm doar câteva:

- *Roadele pământului. Fructe sau legume?*
- *De ce ne îmbolnăvim?*
- *Animale și plante protejate de lege*
- *Păsări migratoare și sedentare*
- *Limbajul florilor*

- *Farmacia naturii*
- *Insectele - prieteni sau dușmani?*
- *Pădurea, plămânul planetei*

Activitățile vor avea loc bilunar, la sediul bibliotecii sau la partenerii noștri. Temele abordate vor fi pretext pentru o călătorie în natură, facilitată de lectură. De altfel, fiecare activitate va avea ca punct de plecare lectura cu voce tare a unei cărți adecvate vârstei și temei propuse.

Nu vor lipsi nici exercițiile de comunicare, experimentele, activitățile practice, artistice sau jocurile distractive. Mai mult, participanții vor avea ocazia să dialogheze cu diverși specialiști, de la profesori la biologi, ingineri agronomi sau farmaciști.

Câștigul va fi unul dificil de contabilizat, dar, sperăm noi, cu atât mai valoros: creșterea interesului pentru carte și pentru mediul înconjurător al beneficiarilor direcți și indirecti, dezvoltarea abilităților de lectură, de comunicare orală și scrisă, educarea spiritului ecologic, stimularea gândirii divergente, a curiozității și a creativității. Nu în ultimul rând, consolidarea locului și a rolului Bibliotecii Județene *Panaite Istrati* ca instituție de cultură în comunitate.

Irina ISPAS,
bibliotecar

Școala Altfel și Săptămâna Verde la bibliotecă

Este cunoscut faptul că Biblioteca Județeană *Panait Istrati* Brăila și-a deschis întotdeauna porțile pentru grupurile de elevi care aleg, sub îndrumarea profesorilor, să desfășoare diverse activități cultural-educative printre rafturile pline de cărți. Programele Școala Altfel și Săptămâna Verde oferă timp și posibilitate cadrelor didactice să organizeze astfel de manifestări în afara clasei, scopul fiind acela de a-i încuraja pe elevi să se cunoască mai bine, în contexte non-formale, dar și să accedă la informații direct de la sursă. Ne bucurăm că biblioteca reprezintă un partener constant pentru școli, dovadă fiind paleta largă de activități propuse de colegii bibliotecari pentru cei care aleg să petreacă alături de noi timp de calitate. Perioada de desfășurare a celor două programe școlare este lăsată la alegerea fiecărei unități de învățământ, pe parcursul întregului an școlar. Unele dintre școlile din Brăila au ales anul acesta luna octombrie fie pentru activitățile din Săptămâna Verde, fie pentru Școala Altfel.

Așadar, elevi din școala primară, din gimnaziu sau liceu ne-au vizitat și au participat atelierele bibliotecii, bucurându-se de jocuri, limba

engleză, informații ecologice, lumea fascinantă a necuvântătoarelor, toate acestea având ca liant cartea. Vă vom prezenta în cele ce urmează câteva dintre cele mai interesante activități desfășurate în perioada amintită.

Școala Altfel a oferit posibilitatea elevilor clasei a III-a B de la Școala Gimnazială *Mihu Dragomir* să se aventureze în junglă, însoțiți de profesor învățământ primar Mirela Goliță. Aceștia au ascultat povestea lui Mowgli, apoi, împărțiți pe echipe au concurat, căutând indicii în bibliotecă. În plus, au rezolvat un rebus, ajutați de personajele din *Cartea junglei*. Totul s-a desfășurat la Centrul Multicultural, sub coordonarea colegilor bibliotecari Olimpia Moraru și Cătălin Rîșnoveanu.

În Săptămâna Verde, Ziua Internațională a Mării Negre a fost sărbătorită la Biblioteca Județeană *Panait Istrati* Brăila de către elevii clasei a X-a B de la Colegiul Național *Gh. M. Murgoci*, însoțiți de profesor Ingrid Iavorski.

Ecosistemul deosebit de variat al Mării Negre, presiunea exercitată de activitățile umane asupra mării, poluarea și măsurile de combatere, precum și conservarea biodiversității au fost tot atâtea subiecte interesante discutate, completate de planșe color și filmulețe ilustratoare. Activitatea a fost coordonată de Georgiana Papurică și Nicolae Onea, din partea Muzeului Brăilei - Secția de Științe ale Naturii și de colegele noastre, Mihaela Lungu și Doina Lalu.

Mediateca și colegele noastre Steluța Buzdugan și Irina Ene au fost gazde pentru micuții care au dorit să afle detalii despre lumea necuvântătoarelor în cadrul Școlii Altfel. Copiii de la Grădinița cu Program Săptămânal nr. 49, însoțiți de doamnele profesor Paula Scarlet, Oana Velea, Alina Leu și Nicoleta Bădilă, au aflat noutăți despre câini și pisici din filmulețele documentare *Află totul despre pisici* și *Află totul despre câini*. Grupa Boboceilor Veseli, de la Grădinița nr. 56, însoțiți de doamnele profesor Mirela Neagu și Aura Purumboiu, au vizionat un filmuleț despre lumea fascinantă a fluturilor, ceea ce a constituit punctul de plecare pentru o discuție

delicioasă cu cei mici, aceasta fiind completată de o activitate practică.

Circuitul apei în natură a reprezentat tema de discuție pentru elevii clasei a II-a, profesor Simona Dumitru și grupei pregătitoare, profesor Adelina-Elena Scară, ambele de la Școala Gimnazială *Ion Băncilă*. Săptămâna Verde și întâlnirile de la bibliotecă au reprezentat pentru acești copii ocazii de a vorbi despre fenomenele meteo cunoscute sau mai puțin cunoscute, de a pune în practică informațiile obținute, dar și de a vizita biblioteca și secțiile acesteia. Coordonatorul activităților a fost Camelia Cherciu, bibliotecar la Secția Împrumut pentru Adulți.

Ludoteca, prin colega noastră, bibliotecar Doinița Stanciu, a încercat să îi transforme pe cei mici în ecologiști dedicați, explicându-le efectele poluării pe termen scurt și lung. Activitățile au făcut parte din Proiectul *Nu consuma plastic, frate!* și s-au desfășurat la sediul școlilor partenere. *Nu consuma plastic, frate!* au strigat într-un glas elevii claselor I, a II-a și a V-a de la Școala Gimnazială *Mihail Sadoveanu*, aprofundând lecția reciclării și folosirii obiectelor eco-friendly. Alături de aceștia au fost doamnele profesor Rodica Florea, Gianina Băjenică și Nora Voicu. De asemenea, elevii de la Școala Gimnazială *Mihai Viteazul*, clasele a IV-a A, a IV-a B și clasa a V-a, s-au dovedit plini de entuziasm și idei minunate. Doamnele profesor Aliana Ionescu, Elena Istrati, Daniela Stroe și doamna director Nicoleta Dincă merită aprecieri pentru implicare.

Și elevii de la Școala Gimnazială *Ion Băncilă*, alături de doamnele profesor învățământ primar Simona Crăciun, Mădălina Craioveanu, Mariana Oancea, s-au alăturat demersului de protejarea mediului. Copiii de la Grădinița *Luceafărul* s-au dovedit și ei pregătiți să descopere lumea minunată a ecologiei, învățând prin joc cum pot proteja planeta. Alături le-au fost doamnele profesor învățământ preșcolar Daniela Ionescu și Tanța Bunea Gheorghe.

Revenim la sediul bibliotecii și ne întâlnim cu elevii claselor a X-a B și a IX-a E de la Colegiul Național *Gh. M. Murgoci*, însoțiți de doamnele profesoare Ingrid Iavorschi și Daniela Drăghici. Aceștia au făcut o *călătorie* interesantă în lumea bogată a cărților. O zi din Săptămâna Verde pe care au dorit să o fructifice la bibliotecă, într-un tur ghidat, curioși și dornici să afle cât mai multe aspecte esențiale din istoricul acestei instituții. Catalogul online, bibliotecarul electronic Panait, cutia de returnare a documentelor, Makerspace-ul sau Secția de colecții speciale au reprezentat în egală măsură puncte de real interes pentru elevi. Gazde le-au fost bibliotecarele Mihaela Lungu și Doina Lalu.

Cartea a stat la baza atelierului desfășurat la Secția Împrumut pentru Adulți, unde au participat elevii clasei a VI-a de la Școala Gimnazială *Radu Tudoran*, alături de Monica Ghelase, profesor diriginte. Elevii au identificat diverse opere literare, au învățat cum să le folosească în proiecte și cum să indice corect sursele.

Tot Școala Altfel, alți elevi, de data aceasta clasa a V-a de la Școala Gimnazială *Mihu Dragomir*, aceeași temă: cartea. Copiii au identificat cartea preferată, apoi s-au familiarizat cu ea și cu descrierea ei corectă, respectând indicațiile primite. Aceștia au fost însoțiți la bibliotecă de doamnele profesor Camelia Voiculeț și Elena Carmen Oajdea, ambele activități fiind coordonate de Camelia Cherciu, bibliotecar cu experiență și succes deosebit în lucrul cu copiii și adolescenții.

Anul școlar se află încă în prima sa parte, vor urma și alte școli care vor alege biblioteca pentru activitățile propuse în cele două săptămâni dedicate activităților non-formale, iar noi nu putem decât să ne propunem să ne autodepășim de fiecare dată și să îi surprindem pe cei ce ne vizitează, în speranța că aceștia se vor conecta cu cărțile și cu tot ceea ce oferă ele lumii.

Roxana NEAGU,
corector

Spiritualitate în tușe de copil

Pictura pe sticlă este o formă de artă care a permis oamenilor de-a lungul timpului să ofere o aură de magie lucrurilor din jurul lor, fie că vorbim despre obiecte de decor (vaze, pahare, abajururi) ori despre vitralii de amplasare. Lumina, filtrată prin sticla căreia i s-a adăugat culoare, capătă însușiri deosebite, iar genul acesta de pictură devine o modalitate neîntrecută de a exprima viziuni artistice care impresionează prin originalitate și sensibilitate. Aceeași simțire profundă este transmisă și prin icoana pictată pe sticlă, mai exact pe dosul acesteia. Vorbim de data aceasta despre o categorie a artei populare practică mai ales în Transilvania, cu influențe venite din Europa Centrală în cursul secolelor XVII-XVIII. Artă iconarilor pe sticlă se caracterizează printr-un desen naiv, dar foarte sugestiv și printr-o compoziție simplă și clară, fără proporții anatomice și de perspectivă, însă echilibrată cromatic. Icoana pe sticlă are capacitatea de a transmite emoții deosebite celui care o privește datorită luminii care se poate reflecta în mod neregulat și care produce astfel efecte speciale.

Acest gen de pictură a fost abordat și de Maria-Bianca Mocanu, o tânără speranță în domeniul artei plastice infantile, cu aptitudini deosebite, ce pot fi remarcate cu ușurință încă de la primul contact cu picturile sale, fie că vorbim despre ochiul experimentat al unui profesionist sau de publicul amator de frumos.

La 12 ani, Maria este elevă a Școlii Gimnaziale Mihai Viteazul în clasa a VI-a și se află deja la a doua expoziție personală, prima fiind organizată anul trecut la Sala de Lectură din cadrul Bibliotecii Județene Panait Istrati Brăila, unde a prezentat publicului o serie de lucrări pastelate și senine, asemenea sufletului său de copil. Vernisajul celei de-a doua expoziții, de data aceasta de icoane, denumită *Credință și Pasiune*, a avut loc în data de 20 octombrie 2024, la Capela Sfinții Brâncoveni din Brăila, la propunerea preotului Cristian Cosmin Ion. Mica artistă a pictat până în prezent zece icoane pe sticlă, care se caracterizează printr-o delicatețe

specială, dar și prin forța cu care transmit: Sf. Gheorghe, Sf. Parascheva, Sf. Mihail și Gavriil, Maica Domnului îndurerată, Sf. Brâncoveni, Cei Trei Ierarhi, Maica Domnului, Sf. Nicolae, Sf. Petru și Pavel și Iisus binecuvântând.

La ambele vernisaje, eleva a fost însoțită de părinți, bunici, colegi, profesori și prieteni, care și-au dorit să fie alături de ea la aceste evenimente de început ale carierei sale de artist.

Maria-Bianca s-a înscris la atelierul *Vesellie și culoare* al Bibliotecii Județene Brăila în anul 2019. A venit cu regularitate și a ieșit în evidență prin seriozitate, talent și muncă.

Maria-Bianca Mocanu - un viitor artist brăilean, aceasta este speranța mea ca îndrumător. Împreună cu Maria, am realizat două expoziții personale cu tematici total diferite, al căror punct comun este talentul incontestabil al tinerei pictorițe.

Felicitări, Bianca, pentru expoziția plină de culoare și sensibilitate!

Mara-Lorina MARIN IONAȘCU,
restaurator

Mihail Sebastian – pagini de viață

Viața e simplă era deviza lui din tinerețe. Se pare că n-a fost așa...

Ar fi vrut să fie un scriitor român, dar n-a fost lăsat. Ar fi vrut să fie iubit, dar nu prea i-a fost dat. Ar fi vrut să emigreze în Franța, dar n-a reușit. Ar fi vrut să aibă prieteni, dar a fost mereu trădat. Ar fi vrut, după eliberarea de anii de spaimă ai nazismului și legionarilor, să trăiască. Dar viața lui s-a oprit prea devreme...

S-a născut pe 8 octombrie 1907, la ora 9 seara, în casa familiei Hechter de pe Bulevardul Alexandru Ioan Cuza din Brăila. Potrivit tradiției, numele copilului, mai cu seamă dacă este băiat, trebuie ținut secret până când va fi pronunțat cu voce tare în sinagogă, în fața comunității. Numele, Iosef, e totuși dezvăluit pentru a fi trecut în actul de naștere, joi, 10 octombrie, de funcționarul de la *registru*l stărei civile. Ceremonia circumciziei se stabilește pentru data de 18 octombrie, când numele copilului va fi pronunțat public, dinaintea lui Dumnezeu, după

citirea Torei. Ziua circumciziei și a numelui e socotită adevărata zi de naștere, de aceea Iosef va menționa întotdeauna ca dată a nașterii ziua de 18 octombrie.

Tatăl lui a luptat pe front în Primul Război Mondial și, drept recunoaștere a participării sale, în 1918, Comisiunea de Naturalizare a Străinilor din Județul Brăila a dat curs cererii lui Mendel Hechter și i-a recunoscut calitatea de cetățean român împreună cu soția și cei trei fii. Împământinirea reprezintă o mult așteptată confirmare a apartenenței lor istorice la teritoriul și cultura României.

A spus că niciodată nu s-a temut de oameni sau de lucruri, ci numai de semne, etichete și simboluri. Copilăria i-a fost marcată de al treilea plop din curtea bisericii Sfântul Petru, misterios, înalt, negru, cu umbra căzând în nopțile de vară prin fereastră, până deasupra patului lui, prezență care îl înfiora. Și umbra aceea neagră s-a transformat în timp și l-a urmărit toată viața sub diferitele forme ale terorii antisemitismului. Pentru că, din păcate, vremurile erau peste normalitatea relațiilor interumane, chiar și într-un oraș cosmopolit ca Brăila. Începând cu copiii din Grădina Mare, care aruncau cu pietre și îl strigau *jidani fricos* când era mic.

Iosef Hechter urmează cursurile Școlii Primare Israelite de băieți din Brăila și ciclul secundar la Liceul *Nicolae Bălcescu*. Un tânăr foarte inteligent, cultivat și sensibil, la doar 15 ani, preia temporar direcția bibliotecii *Nissim Derera*, înființată de fostul director al școlii israelite, una dintre cele mai mari biblioteci din oraș. Dar perioada de liceu lasă urme adânci în conștiința lui din cauza inechităților de care începe să se lovească. La un curs de istorie, în momentul în care spune *noi, românii...* i se răspunde cu *care români?* semnalându-i că el nu e considerat român și noțiuni ca patrie, neam, eroi naționali lui îi sunt interzise. Citește foarte mult și reușește să-i îmblânzească pe cei care îl hărțuiau cu harul pe care și-l descoperise: acela de mare povestitor.

Și adună copiii în jurul lui depănând aventurile lui Sherlock Holmes, ale baronului Munchausen și câte și mai câte.

La sfârșitul clasei a VII-a de liceu (clasa a XI-a în zilele noastre), la serbarea de sfârșit de an școlar, directorul omite să strige numele elevului Iosef Hechter, deși avusese cele mai bune rezultate la limba română, și acesta nu urcă pe scenă alături de ceilalți premianți, ca să primească, meritat, aplauzele colegilor și părinților prezenți.

Noua Constituție întărea legea de împământenire a evreilor din 1919, stipulând principiul egalității în drepturi a tuturor cetățenilor României Mari. Guvernele de după război susțineau în străinătate principiile democrației și drepturi egale, dar în țară tolerau mișcări antisemite precum acelea conduse de A.C. Cuza și Corneliu Zelea-Codreanu și violențe împotriva evreilor. În 1926, și-a susținut bacalaureatul, teza sa fiind în mod deosebit apreciată de președintele Comisiei, Nae Ionescu. Face apoi studii universitare de drept și filozofie la Universitatea din București.

A debutat cu versuri, în 1926, în revista *Lumea* din Iași, sub pseudonimul Eraclie Pralea.

Încearcă o colaborare cu ziarul *Cuvântul* și trimite un plic pe adresa redacției cu pseudonimul Mihail Sebastian. Cum Iosef Hechter citea regulat presa română și franceză, știa de înființarea unei Legiuni a Arhanghelului Mihail. Chiar în primul număr al revistei organizației, *Pământul strămoșesc*, pe prima pagină erau icoana Arhanghelului Mihail și o hartă a României Mari presărată cu puncte negre: localitățile unde trăiau evrei. Cu umorul amar și ironia care-l caracterizau, Iosef Hechter găsește în Mihail un prenume de camuflaj tocmai potrivit pentru el. În cartea profetului Daniel, arhanghelul este protectorul evreilor, iar legenda spune că îi

ajutase să scape din robia babiloniană. Cât despre numele Sebastian, citise, neîndoindu-se, în ziarele și revistele care soseau de la Institutul Cultural Francez – Cercul Voltaire – despre turneele dansatoarei evreice Ida Rubinstein cu spectacolul *Le Martyre de Saint Sebastien* care iscașeră un enorm scandal pentru că un sfânt creștin, simbol deopotrivă al eroismului și fragilității, era jucat de o femeie, iar femeia era și evreică!

Sfântul Mucenic Sebastian era un cetățean creștin al orașului Milano (Mediolanum). Deși un credincios fervent, el și-a ascuns credința și a fost numit centurion de către împărații Dioclețian și Maximian, care aveau o mare afecțiune pentru el. Totuși, Sfântul Mucenic Sebastian a îmbrățișat cariera militară doar pentru a-i ajuta pe cei care îi împărtășeau credința creștină și, datorită încrederii de care se bucura, a ajuns căpitanul gărzii imperiale, iar în timpul domniei lui Dioclețian a devenit senator. Și din această funcție continuă să îi ajute pe creștinii întemnițați din Imperiu, punându-și astfel viața în pericol. Până la urmă a fost prins și condamnat la moarte, iar pentru îndeplinirea ucigașei porunci s-a ales ca mijloc de execuție săgetarea, Sfântul Mucenic Sebastian fiind un iubitor și un foarte bun mânător al arcului. De aceea, în picturile din biserici este reprezentat străpuns de săgeți.

Alegerea numelui Sebastian ascunde o ironie în plus, pe lângă cea a prenumelui Mihail. E un fel de a spune: eu sunt evreul străpuns de săgețile urii voastre antisemite, ca Sfântul Sebastian de săgețile romanilor, iar Arhanghelul Mihail, înainte de a fi ales protectorul studențimii creștine a Legiunii, este protectorul poporului lui Israel.

Articolul de debut semnat Mihail Sebastian și publicat în *Cuvântul* se intitula *Sentimentalul Gourmont* și era un răspuns polemic la un articol publicat cu o săptămână în urmă, în paginile ziarului, de un tânăr de aceeași vârstă cu el, Mircea Eliade, de care mai târziu îl va lega, până la un moment din existența lor, o strânsă prietenie. Nae Ionescu îl recunoaște și îl ia sub aripa lui și așa începe lunga colaborare a lui Sebastian la *Curentul*. Acesta fiind, de altfel, fascinat de personalitatea lui Nae Ionescu.

Își termină cu greu cursurile universitare pentru că este frecvent dat afară din săli pentru că era evreu. Colegii lui sunt loviți și hăituiți pe străzile Bucureștiului.

În perioada 1930-1931, Sebastian își pregătește doctoratul la Paris, dar eșuează în această tentativă pentru că statul român retrage

ajutorul bănesc pentru studenții din străinătate și se întoarce și lucrează ca avocat pledant în București. Un an mai târziu, publică jurnalul *Fragmente dintr-un carnet găsit*, urmat, un an mai târziu, de romanul *Femei*. Din păcate, tocmai protectorul și mentorul lui, Nae Ionescu, îi scrie în 1934 o prefață critică și cinică, antisemită, pentru următorul roman jurnal, *De două mii de ani*, în care Sebastian descrie condiția evreului în România. Acesta este urmat de volumul de publicistică, *Cum am devenit huligan*, un răspuns caustic al lui Sebastian la prefața lui Nae Ionescu.

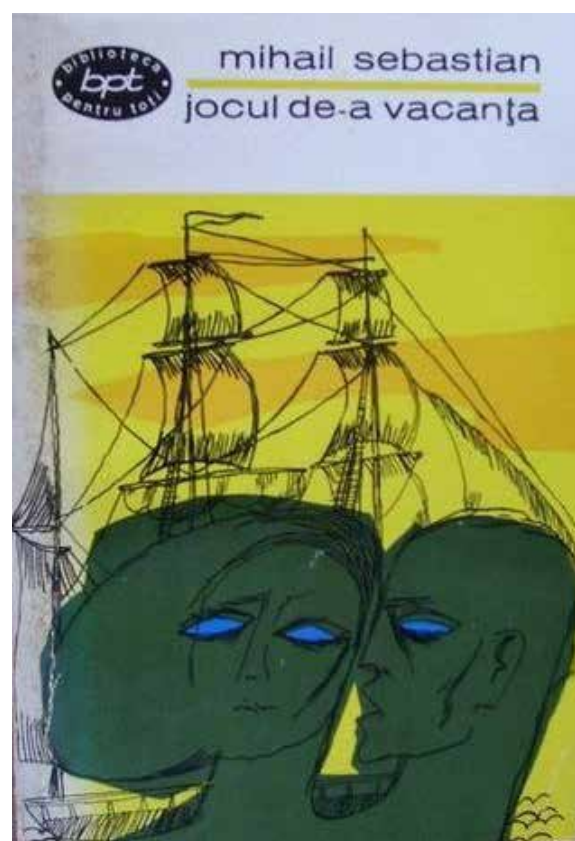
Celebrul său roman, *Orașul cu salcâmi*, început în 1931, vede tiparul în 1935 și este premiat de Societatea Scriitorilor Români – mulți critici literari identificând, ulterior, denumirea volumului cu orașul natal al scriitorului, Brăila. Începe lucrul la următorul roman, *Accidentul*, dar manuscrisul îi este furat în Franța, astfel că Sebastian este nevoit să rescrie de la zero lucrarea pe care o publică în 1940, nefiind mulțumit de rezultatul final.

În această perioadă, deține funcția de redactor la *Revista Fundațiilor Regale* și debutează ca dramaturg, comedia *Jocul de-a vacanța* fiind jucată pe scenă în 1939. Rolul principal din *Jocul de-a vacanța* a fost scris de Sebastian pentru una dintre cele mai frumoase actrițe ale vremii, Leny Caler, de care autorul a fost îndrăgostit nebunește, dar care avea o relație cu Camil Petrescu.

Prin legislația antisemită de la începutul anilor '40, i s-a interzis să mai funcționeze ca jurnalist și i se retrage și licența de avocat pledant. Reprezentarea pieselor sale a fost interzisă din cauza faptului că era evreu.

Piesa *Jocul de-a vacanța* nu se mai interpretează, iar pentru a putea reprezenta piesa *Steaua fără nume* a folosit un al doilea pseudonim, Victor Mincu, întrucât legile vremii interziceau punerea în scenă a autorilor evrei. Drept urmare, cu numai o săptămână înainte de premieră, Direcția Teatrelor a cerut ultimativ să fie prezentat

autorul, împreună cu actele care atestau că acesta este etnic român. În caz contrar, premiera nu ar fi fost autorizată. Soluția salvatoare a fost avocatul Ștefan Enescu. Acesta a acceptat să joace rolul autorului cu pseudonimul Victor Mincu și, pentru a fi cât mai convingător, a copiat de mână toată piesa. Manuscrisul lui Mihail Sebastian a fost ars pentru a se șterge orice urmă.

La 1 martie 1944, are loc premiera piesei *Steaua fără nume*. Mihail Sebastian mărturisea că ideea piesei i-a venit în iarna anului 1942 când, ca evreu, era obligat să lucreze la halta Grivița, de la șase dimineața la șase seara, în cadrul detașamentului de curățare a zăpezii. Era falit și spera să poată obține ceva bani care l-ar fi ajutat să își plătească datoriile, dar mai ales taxele cerute de stat evreilor. Dacă n-o făcea, risca să fie deportat. Piesa a avut un succes uriaș. S-a jucat până când, din cauza bombardamentelor anglo-americane, toate manifestările culturale din București s-au întrerupt. Dar de atunci și până astăzi succesul piesei rămâne același ca la premieră.

În 1945 pare că viața lui Sebastian ia o altă turnură. Este reabilitat și este numit consilier la Ministerul Afacerilor Externe și va putea preda și la Universitatea Liberă, creată în București. Dar în data de 29 mai, scriitorul moare într-un accident stupid la București, călcat de un camion. Este îngropat la cimitirul evreiesc Filantropia, unde o alee îi poartă numele.

Scriitorul s-a ales cu titulatura de *evreul improbabil*, fiind condamnat de antisemiți pentru originea sa, dar și renegat de evrei, care l-au considerat trădător și apropiat al Partidului Comunist în 1944, aceasta și din cauza controversatei relații de prietenie a lui Sebastian cu Lucrețiu Pătrășcanu, ministru al Justiției în primii ani ai comunismului.

Ultimele sale comedii, *Ultima oră* și *Insula* sunt puse în scenă după moartea sa, ultimei dintre piese, neterminată, fiindu-i adăugat un final scris de Mircea Ștefănescu, în baza însemnărilor autorului.

Jurnalul său din perioada 1934-1944, în care descrie evenimente reale legate de mișcarea antisemită, este publicat abia în 1996. Volumul a avut un traseu extrem de aventuros: manuscrisul a fost scos din țară prin curier diplomatic de fratele mai mic al scriitorului, Andrei Benu Sebastian, și a ajuns la Ierusalim. Familia și-a dat cu greu acceptul pentru publicare, contractul cu editura Humanitas fiind obținut, după îndelungi insistențe, de către Harry From, regizor evreu din România care a trăit în SUA și a creat Fundația Mihail Sebastian. *Jurnalul* a fost tradus apoi în Franța, SUA, Olanda, Cehia, Suedia și Germania. În Germania *Jurnalul* a fost publicat sub numele *Voller Entsetzen, aber nicht verzweifelt/ Tagebücher 1935-1944* (Îngrozit, dar nu disperat/ Jurnal) și a apărut în editura Claassen Verlag, Berlin 2005. Pentru acest *Jurnal*, la 20 noiembrie 2006, lui Mihail Sebastian i s-a conferit postum la München importantul premiu

de carte *Geschwister Scholl* pe anul 2006, premiu ce este conferit în fiecare an începând din 1985 de către Börsenverein des Deutschen Buchhandels (Asociația germană a librarilor). Premiul de 10.000 de euro a intrat în posesia celor două nepoate de frate ale scriitorului, Michelle și Dominique Hechter, care locuiesc în Franța și în Israel.

Piesa sa *Steaua fără nume* a devenit celebră în 1967, într-o ecranizare româno-franceză, în care rolurile principale au fost deținute de Claude Rich și Marina Vlady.

Nepoata sa, Michelle Hechter, a publicat în anul 2000 volumul *M și M*, în care tratează pe larg viața unchiului său, aducând în atenția publicului noi amănunte din viața acestuia.

Steaua lui Sebastian din piesa *Steaua fără nume* a fost descoperită în anul 2010, în cadrul unui program de cercetare numit *Proiectul 1640*, în care au fost implicați cercetători de la Muzeul American de Istorie Naturală, Universitatea Cambridge și de la Jet Propulsion Laboratory al NASA. Neil Zimmerman, unul dintre participanții la *Proiectul 1640*, chiar a propus să se numească Mona, dar, din păcate, NASA a refuzat, păstrând Alcor B.

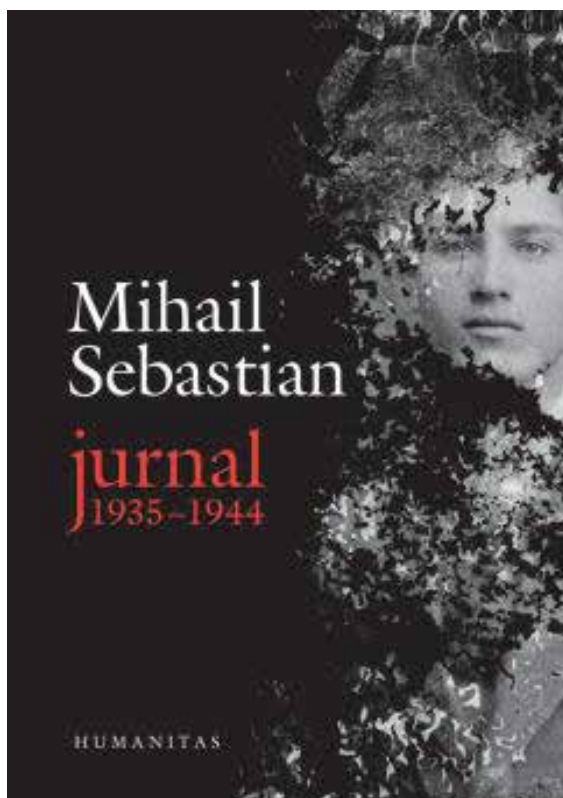
Bibliografie:

Singur. Viața lui Mihail Sebastian, Tatiana Niculescu, editura Humanitas, 2023;

Zvonuri despre sfârșitul lumii. București, 1944-1953, Stelian Tănase, editura Corint, 2023;

Enigma morții lui Sebastian - Stelian Tănase, stelian-tanase.ro;

Met M, Michelle Hechter, Editions Gallimard, 2000.

Leonard NECULAE,
redactor

CENACLUL LITERAR ALTER EGO BRĂILA

Prozatorul de cursă lungă: Adrian Victor Vank

Membru al Cenaclului Literar *Alter Ego* încă de la începuturile acestuia, în toamna anului 2022, scriitorul Adrian Victor Vank fascinează în primul rând prin evoluția fulminantă a creațiilor sale, nu mai puțin de șapte volume publicate în decursul a cinci-șase ani, parcurs ce a favorizat trecerea prin multiple forme ale cizelării artistice, ajungând să dea voce unui stil inconfundabil, remarcabil atât prin acuitatea valorilor umane pe care le aduce în atenția cititorilor, cât și prin limbajul cu o coloratură aparte, originală.

Așa cum el însuși declară, autorul brăilean s-a născut în miezul iernii, la data de 15 ianuarie 1969, în orașul Arad, într-o familie mixtă, tatăl ungur, iar mama bulgăroaică. Copilăria și-a petrecut-o alături de bunicii paterni, de unde și atașamentul față de cultura occidentală. Ciclul primar și cel gimnazial le-a absolvit la Liceul Miron Constantinescu (în prezent Ghiba Birta) din Arad, școală situată pe malul Mureșului, în apropierea Palatului Culturii și a celor mai frumoase parcuri din oraș. Cursurile liceale le-a urmat la Liceul Industrial din Măcin, după ce a făcut un salt de aproape 800 de kilometri, de pe malul Mureșului până la marginea cimitirului turcesc din Măcin.

A fost bine? A fost rău? se întreabă scriitorul. *Cred că răspunsul corect este că... așa a fost să fie.* Mai departe, a absolvit cursurile Facultății de Drept din cadrul Universității din București (1993), după care, timp de aproape trei decenii, a fost judecător (Judecătoria Brăila, Judecătoria Galați și Tribunalul Brăila).

Primele trei volume, *Dresorul de cactuși* (Editura Creator, 2019), *...Și duminică e tot sâmbătă* (Editura Creator, 2020), *Futilități electorale și alte povești de adormit oamenii mari* (Editura Creator, 2021), Adrian Victor Vank le-a realizat în coautorat cu Adriana Bogatu. Sunt volume ample, atingând împreună o mie de pagini în care cele două voci creatoare se dedau unui joc scriitoricesc aparte, îngemănându-se sau desprinzându-se în manifestări singulare, mai ales că autorii nu dezvăluie în niciun moment timbrele particulare ale fiecăruia, lăsându-l pe cititor să încerce să dibuie resorturile stilistice individuale. Dincolo de acest demers deloc facil, cele trei cărți reprezintă o cufundare literară în resorturile profunde ale naturii umane, atingând numeroase teme topite într-o meditație continuă asupra a ceea ce atinge existența în toate aspectele ei. Plinătatea și goliciunea vieții, memoria, moartea, copilăria, călătoria în sensul ei alegoric, teatralitatea lumii, aspirația spre nemurire, suferința în toate formele ei, cultura și puterea ei salvatoare – și lista continuă – se perindă prin fața lectorului în tablouri vii și narațiuni debordante care îi permit să guste din savoarea unui experiment literar inedit.

În anul 2021, prin apariția volumului de povestiri de iarnă pentru copii, *Cele trei lumini ale Crăciunului* (Editura Creator, 2021), Adrian Victor Vank se angajează într-un parcurs scriitoricesc singular. Cu siguranță, nu este deloc întâmplătoare aplecarea asupra literaturii pentru publicul tânăr, o întoarcere la copilărie prin tipare creative. Se remarcă stilul suav, presărat cu istețime și umor, creând o atmosferă specifică genului și atingând totodată acea latură educativă

care îi conferă valoare. Ne permitem și noi, cu ajutorul autorului, să sondăm trecutul acestuia până la primii fiori ai creației. Aflăm, astfel, că acesta a cochetat cu scrisul în timpul liceului, când era *veșnic îndrăgostit și veșnic nemulțumit*, scriind versuri. Pașii următori au fost literatura SF și scrierea unui jurnal. A trimis *un snop de poezii* redacției revistei *Flacăra*, însă fără succes. A reluat scrisul după mulți ani, *jocândi cauza*, consemnând ceea ce autorul numește *perplexități cotidiene, un fel de transfigurare a realității în notă umoristică și scurte jurnale de călătorie. Nota comună a acestor scrieri a fost umorul, ironia, autoironia.*

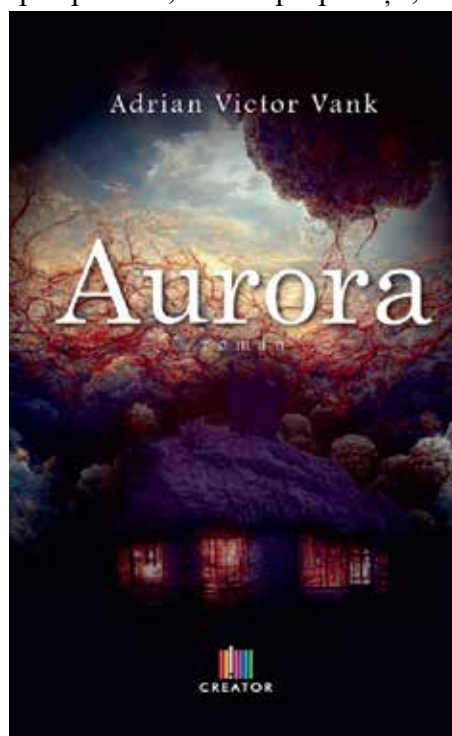
Latura umoristică a scriiturii lui Adrian Victor Vank este o constantă în toate textele, chiar și în cele mai serioase, atingând de multe ori limita sarcasmului, însă volumul în care ea se manifestă pregnant este *Aproape adevărat* (Editura Creator, 2022). Cartea este împărțită în cinci secțiuni: *Stairway to Heaven, Ioji și Loji, Tragedia inoculată, Vizionări și Nelu*. Trecerea de la realitate la ficțiune este un mecanism bine controlat și transformat într-o pârgheie a interogațiilor care frământă mentalul, atât cel particular cât și cel colectiv. De asemenea, autobiograficul se insinuează în texte într-un mecanism stilistic al cărui firesc fascinează. Se pleacă, de obicei, de la un detaliu realist, ce devine pretext textual pentru ficționalizare, însă totul este controlat cu o narativitate fermă, care permite așezarea fiecărui detaliu ca într-un joc de puzzle bine încheiat, cu efect exploziv. Autorul nu ezită să persifleze, să ironizeze și să se autoironizeze. Teme, precum cea a ideii legalizării prostituției din secțiunea *Nelu*, sunt cu adevărat savuroase, iar rezultatul nu lasă loc de îndoieli asupra faptului că autorul se află pe drumul corect către cizelarea literară și conturarea unui stil personal.

Întrebat ce anume îl inspiră în creația sa, Adrian Victor Vank declară că nu deține un *savoir faire/ know how al scrisului*, dar că pentru asta îi este suficient să deschidă ochii și să privească în jurul său, să își deschidă urechile și să asculte: *În opinia mea, tot ce ne înconjoară are potențial literar: volanul din turism și un gest al unui trecător oarecare, așteptatul la semafor și ticurile verbale sau fizice, fobiile și călătoriile, propriile experiențe și trecutul personal, șosetele de sub pat și făcutul omletei, carantina și... credeți-mă... pot continua până mâine. Ajungem, în acest ritm, și la întrebarea despre ceea ce înseamnă Brăila pentru autor. Acesta o consideră*

cea mai dificilă chestiune: *Dacă ar fi să scriu o carte de «inimă albastră»... aș formula-o în felul următor... «Brăila este locul de unde nu mă voi întoarce acasă».* Dincolo de asta, scriitorul afirmă că Brăila a fost și este o permanentă sursă de inspirație: *Nu am cum să nu mă regăsesc în Brăila, aici s-au născut băieții mei, Paul-Simon și Tudor-Ștefan, cărora, adăugăm noi, le este dedicat volumul de literatură pentru copii, Cele trei lumini ale Crăciunului.*

La întrebarea care carte dintre cele publicate este mai aproape de sufletul său, Adrian Victor Vank nominalizează două titluri, *Aurora* (Editura Creator, 2023) și *Fragmentarium* (Editura Creator, 2024). Potrivit autorului, cele două cărți *merg mână în mână*. În fapt, așa cum mărturisește acesta, ele fac parte dintr-o proiectată *trilogie a memoriei*, alături de romanul aflat în lucru (*Jurnalul nimănui*), în care *firul comun este starea alterată a memoriei umane (existența onirică, amnezia... etc.)*. Ne aflăm, acum, pe teritoriul sondării continue a străfundurilor umanului, dar și a modului în care, prin neîncetatul joc al pârgheilor narrative, literatura poate servi unui demers introspectiv.

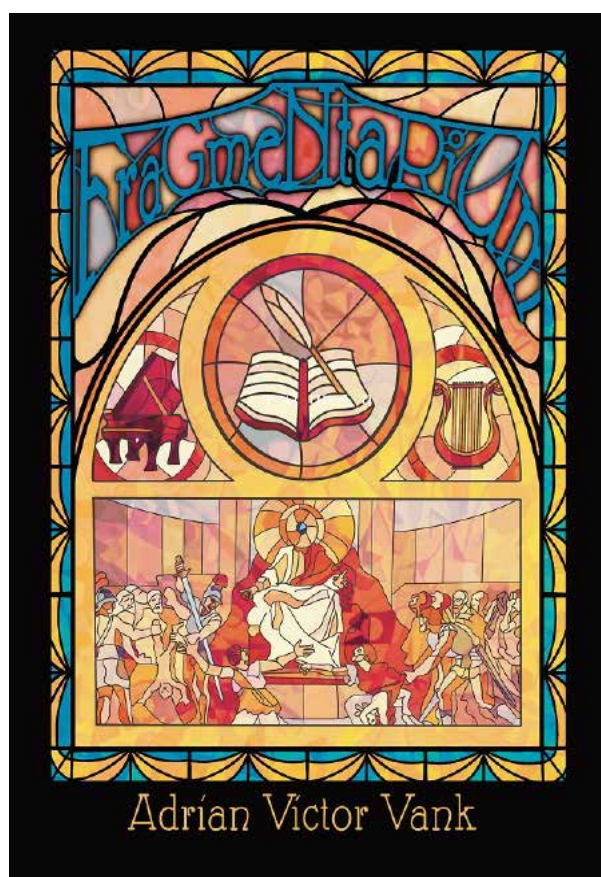
Aurora este un roman fascinant prin multifacțetarea narativă, prin modul în care poveștile se generează și se împletesc încontinuu, depășind granițele rigide ale oricăror ordonări ficționale. În centru se află o serie de personaje, dintre care se remarcă prezența feminină ce dă titlul volumului și Vladimir, ambii fiind surprinși în multiple ipostaze, în multiple povești, cu diferite

măști ficționale. Există un pretext inițial de la care pornesc ramificațiile narative: boala, metaforă a eroziunii sufletești și identitare. Boala, ca stare a permeabilității eului, favorizează încercarea de salvare prin poveste. Se merge mai departe și se analizează relația dintre vis și realitate, cele două suprapunându-se în straturi care spulberă orice certitudine. Rezultă un puzzle savuros ca structură epică și condimentat cu resorturi idilice, inserții culturale și livrești, ironie, comentarii sociale sau jocuri metaficționale. Autorul nu se sfiește să arunce în aer limitările conceptuale literare, absorbind cu lejeritate caracteristici ale postmodernismului și ale textului autoconștient. Cartea, prin modul în care intriga planurilor multiple evoluează de-a lungul celor patru părți, reprezintă o ingenioasă invitație la meditație asupra modului în care propria viață conține elemente ficționale și cum granițele dintre cele două lumi se disipează.

Cu *Fragmentarium*, Adrian Victor Vank continuă demersul de sondare a resorturilor literaturii și relației acesteia cu realitatea. Așa cum se remarcă în primele pagini ale volumului, fiecare poveste generează o altă poveste și fiecare amintire generează o altă amintire, astfel încât *este dificil să deslușești unde începe totul și unde se termină*. De data aceasta, ni se oferă tiparul textului fragmentat, în care planurile narative sunt sparte de-a dreptul în scurte bule narative, intercalate, fiecare cu seva ei ficțională. Toate aceste fire narative par să convergă spre o poveste centrală, cea a scriitorului orb, fost judecător, care, cu ajutorul lui Iris, ce îi dactilografiază cartea, plonjează, fără iluzia căii de întoarcere, în abisul memoriei. Prin mecanismul multiplicării planurilor, fiecare micronarațiune pare să se trezească de fiecare dată într-o alta, creând astfel un lanț narativ cu o curgere ingenios dezvoltată și dirijată. Prin fața cititorului se perindă multiple tablouri ficționale, de la povestea inocentă de dragoste dintre doi adolescenți, până la scenariul unui viol urmat de omor sau manifestarea unor personaje antologice precum Elvira, Ilie Sărăcie, Mazeltov, Gubavu, prin care se sondează teme profunde precum atitudinea în fața morții care controlează evoluția umanității.

Activitatea de autor i-a permis lui Adrian Victor Vank să își contureze o viziune asupra condiției scriitorului în societatea contemporană. Potrivit lui, acest lucru presupune *să ai un impresionant «caziera» de cititor. Nu te poți așeza la scris până nu ai cel puțin senzația că ai citit suficient, nu*

*te poți apuca de scris dacă nu te dor umerii de la biblioteca citită. La aceasta se adaugă câteva noțiuni despre: stil, structură, timp, spațiu și voce narativă, iar restul este rolul fanteziei. De asemenea, adaugă autorul, este necesară și o sursă de venituri, pentru că din scris nu se poate trăi, cel puțin nu în România. Cât despre planurile de viitor, Adrian Victor Vank pregătește un nou roman, despre care am vorbit mai devreme. De asemenea, ține un jurnal de călătorie, intitulat *Pierdut printre călătorii*, jurnal ce se completează permanent cu noi experiențe. În rest, susține scriitorul, multă lectură și recenzii, pentru că creierul trebuie ținut în «joc de glezne».*

Liviu CHIFANE

VOLUNTARI - VISURI DĂRUITE

Portret de voluntar

Nume și prenume: Daria-Maria BORDEI

Studii: Elevă în clasa a XII-a la Colegiul Național *Gheorghe Munteanu Murgoci* Brăila, profil matematică-informatică bilingv limba engleză.

Ce înseamnă pentru tine a fi voluntar?

Voluntariatul, pentru mine, înseamnă să ajut persoanele din jur, să mă conectez cu oamenii, eu prefer copiii, să le transmit cunoștințele mele, să avem un fel de poveste împreună, să ne atașăm unii de alții, să legăm prietenii, să învățăm, să înțelegem lumea.

De când faci voluntariat și care sunt domeniile în care ai activat în acest sens?

Am început să fac voluntariat în prima vacanță de liceu, când am terminat clasa a IX-a, apoi am continuat în fiecare vară cu activități diverse la Biblioteca Județeană *Panait Istrati* Brăila. M-am integrat atât de bine în acest loc, încât nu am simțit nevoia să fac voluntariat și în altă parte, am prins niște rădăcini aici și nu am vrut să schimb, să caut alte colaborări.

Ce te-a determinat să faci voluntariat? Cum ai ajuns la Biblioteca Județeană Brăila și de ce ai ales biblioteca pentru activitatea ta?

Recunosc, să fac voluntariat nu a fost tocmai inițiativa mea. Am aflat de la școală că pentru admiterea la facultate avem nevoie de ore de voluntariat și mi-am dat seama că trebuie să fac ceva în acest sens. Câteva colege de clasă mi-au spus că se poate face voluntariat la Biblioteca Județeană pe parcursul verii și am mers să văd despre ce este vorba. M-am înscris în clasa a IX-a spre a X-a și am participat la mai multe activități în cadrul Clubului de Vacanță din acel an, unde am ajutat coordonatorii diferitelor ateliere. Am fost la activități care abordau inteligența emoțională, îmi amintesc, de asemenea, că am participat și la un atelier unde am creat produse din ciocolată cu doamna Vera Maxim. Mi-a plăcut foarte mult să interacționez cu oamenii, cu copiii și în scurt timp mi-am dat seama că nu vreau să fac asta doar pentru un certificat care să mă ajute la facultate, că de fapt îmi doresc să mă dezvolt pe plan personal, iar lucrul cu oamenii mă ajută în acest sens. Și astfel am revenit și în vacanțele următoare și am realizat pe parcurs cât îmi este ușor să mă împrietenesc cu copiii. De fiecare dată când veneam le știam numele, făceam joculețe, m-am atașat foarte mult de ei. Așa că în vara dintre a XI-a și a XII-a am decis să particip la Clubul de Vacanță cu un curs al meu, să fiu mai mult decât un ajutor de coordonator, să direcționez eu un atelier, ajutată de câțiva prieteni. Și am ales limba franceză.

Ce te motivează în activitatea de voluntariat?

Pentru mine a fost extrem de motivant faptul că atunci când intram în sală dimineața, găseam copiii așteptându-mă, că se trezeau dimineața din pură voință și renunțau la timpul lor liber, la somnul din vacanță și veneau la bibliotecă pentru

a petrece câteva ore împreună. Pentru a avea succes la curs, am înțeles că trebuie să existe o apropiere între noi și astfel am vorbit mult cu ei despre lucruri diverse. Le-am povestit că și eu sunt elevă, că nu este nicio diferență între noi, i-am învățat să nu îmi spună *doamna*. M-a motivat faptul că voiau să învețe ceva ce mie îmi place foarte mult. Și am încercat să îi motivez și eu la rândul meu să se apropie de limbile străine, să le descopere, pentru că este un domeniu a cărui abordare le va folosi întotdeauna și unde e loc mereu de performanță. M-am gândit că eu voi termina curând liceul, că nu o să mai am șansa să particip la concursuri, la olimpiadă, dar sunt copii care intră acum în gimnaziu sau în liceu și au posibilitatea să facă acest lucru, au un potențial enorm dacă are cine să îi îndrume și am vrut să îi pot ajuta în acest proces.

Copiii privesc franceza ca pe o limbă foarte grea, dar e o preconcepție. Engleza o aud peste tot, le vine mai ușor să o vorbească, în plus o învață ca limba străină principală în școală, de foarte mici. Apoi când trec în gimnaziu la franceză, ceea ce eu cred că e foarte târziu, li se pare grea, deși culmea, e o limbă romanică, asemănătoare cu româna, cu foarte multe cuvinte latine, cu gramatică asemănătoare cu a noastră. Are și influențe germanice, așa că putem face conexiuni și cu engleza. Pronunția li se pare grea, însă eu i-am învățat pe copii câteva trucuri, ca să vadă că nu e atât de dificil. Am simțit din partea lor deschidere, dorință de a învăța, ceea ce reprezintă principalul factor motivant pentru mine.

Nici programa școlară nu este foarte atractivă, manualele sunt vechi, bazate pe multe exerciții, pe noțiuni pe care francezii nu le studiază și nici nu le folosesc în mod uzual. Îți trebuie însă voință să vrei să vezi că de fapt nu e atât de greu. De aici mi-a venit și ideea atestatului pe care trebuie să îl fac pentru finalul clasei a XII-a, în limba engleză, pe orice temă, dar să aibă legătură cu țările vorbitoare de limba engleză. Am vrut să îmbin limba franceză, pentru că mi se pare că e o limbă care merită descoperită de lume, deoarece este vorbită în multe țări și are o influență foarte mare. Să nu uităm că se vorbește în congresele europene. Așa că am scris despre influența francezei asupra limbii engleze și am făcut un atestat generos, care cuprinde lucruri extrem de interesante. Vă dau un singur exemplu: termenul blugi – jeans – denim. *Jeans* vine de la gens-

oameni, *denim* vine de la o regiune: De Nîmes – (din Nîmes). Sunt lucruri pe care nu le auzi în fiecare zi. E foarte important să vrei să vezi, să descoperi și asta am încercat să le insuflu copiilor la atelierul din vacanță.

Care este categoria de vârstă cu care ai ales să lucrezi? De ce?

Vârsta de 7 ani mi se pare perfectă pentru a începe studiul limbii franceze. Atelierul a fost propus pentru copii între 7 și 12 ani. Personal mi s-a părut puțin cam mare diferența de vârstă, fiindcă în cinci ani se pot face foarte multe, însă a trebuit să lărgesc plaja de vârstă, pentru a forma grupa. Dar ne-am descurcat, am abordat tematica pe categorii. Au fost participanți de 8-9 ani 50%, 10-12 ani - 50% și s-a lucrat bine. A contat și planul minuțios pe zile pe care l-am făcut. Cei care aveau deja cunoștințe le-au aprofundat și au aflat noțiuni în plus, ceilalți au avut un start frumos.

Describe în câteva cuvinte proiectul/proiectele pe care îl desfășori/ le-ai desfășurat la bibliotecă.

Am ales să fac un curs intitulat *Franceza cu pisicile aristocrate*, pentru că sunt foarte pasionată de limba franceză, în ciuda faptului că sunt la intensiv engleză la liceu. Am ales acest profil datorită prestigiului școlii, pentru colegi, pentru că am avut o medie foarte mare și pentru că la momentul respectiv era considerat cel mai bun din oraș. Din păcate, nu există nicăieri un profil intensiv franceză. Pasiunea pentru această limbă străină mi-am dezvoltat-o încă din clasa a IV-a, ajutată de doamna Petre Daniela, profesoară de franceză, iar apoi am cultivat-o la liceu sub îndrumarea doamnei profesor Iavorschi Ingrid. Timp de patru ani de zile de gimnaziu am aprofundat-o, am dat și examene DELF, am cultivat-o foarte frumos și, când am intrat la liceu, am decis să continui. Am dat examenele până la ultimul nivel, am mers la olimpiadă și acolo am ajuns la etapa națională doi ani la rând.

De asemenea, și-au pus amprenta asupra pasiunii mele și vizitele în Franța, unde am fost de două ori. Prima dată acum zece ani, împreună cu părinții mei, dar nu am foarte multe amintiri, pentru că eram mică, nu acela a fost momentul care să îmi determine pasiunea. Abia peste câțiva ani am descoperit această limbă cu adevărat. A

două oară am fost tot alături de părinți, în urmă cu doi ani. Știau că îmi place foarte mult limba franceză și că îmi doream să cunosc nativii, să pot să mă exprim în limba pe care o studiasem atâția ani. Acolo am întâlnit persoane foarte interesante. Exact ca în filme, mă opream pe stradă și vorbeau oamenii cu mine. Am avut oportunitatea să comunic cu ei și m-a bucurat faptul că mulți mi-au spus că am un accent foarte bun.

Revenind la cursul pe care l-am propus eu pentru Clubul de Vacanță de vara trecută, trebuie să spun că a fost o adevărată provocare să găsesc un titlu atractiv și o tematică pe măsură, pentru că niciun elev nu este atras când aude *curs de franceză pe timpul verii*. Însă pisicile, animalele de companie în general, sunt cei mai buni prieteni ai copiilor, așa că am profitat de acest lucru. M-am gândit că pisicile sunt niște factori importanți, mai ales că o avem și pe Bijoux, pisica bibliotecii, care ne-a și vizitat într-una dintre zilele cursului și a fost o adevărată nebunie atunci. Am avut și un pluș, Marie din *Pisicile aristocrate*, i-am pus o beretă pe cap, am ales împreună un nume franțuzesc pentru ea și așa a prins foarte bine.

În grupă au fost și câțiva copii, mai mari puțin, care făceau franceză la școală, aveau frați mai mari cu care exersau și lucrul acesta s-a văzut. Îmi amintesc însă de o fetiță, Adele (Adela), noi am folosit numele în franceză pentru participanții la atelier, foarte talentată și serioasă. Nu făcea franceză la școală, dar avea în familie vorbitori de limbă franceză și m-a surprins prin capacitatea ei extraordinară de a reține. Așa că am continuat cu ea puțin mai mult decât cu ceilalți.

Experiența cu cei mici m-a făcut să mă gândesc dacă îmi doresc sau nu să fiu profesor pe viitor.

Mi-ar plăcea să interacționez zilnic cu ei, să le împărtășesc cunoștințele mele, să îi văd cum evoluează. Nu ar conta vârsta elevilor, ar putea fi de liceu sau de gimnaziu, doar că, sincer, nu sunt atrasă de sistemul educațional din România, și nu vorbesc acum despre salarii, ci despre modul în care te tratează uneori elevii.

Însă aș vrea să fac ceva pe viitor în sensul acesta și m-am decis cum să îmbin pasiunea mea pentru limba franceză cu stabilitatea carierei. Îmi doresc să îmi continui studiile la Universitatea Națională de Știință și Tehnologie POLITEHNICĂ București și, în principiu, aș vrea

să devin inginer electronist și să fac un master în limba franceză, pentru că sunt foarte multe parteneriate în România cu firme din Franța, pe parte de energetică sau de mecatronică, unde aș putea profesa ulterior. Sau o altă variantă ar fi să fac un master de limbi străine și să rămân în Universitate, să devin profesor universitar. Vom vedea ce voi alege în final. Îmi plac însă mult și matematica și fizica. Mulți matematicieni și fizicieni ai lumii au fost poeți, așa că nu este ceva chiar ieșit din comun.

Ai satisfacții în urma voluntariatului?

Cea mai mare satisfacție este să văd că alți copii au aceeași pasiune pe care o am și eu. Și sper ca la rândul lor să urmeze traseul, dar să fie mult mai sus, evident. Dacă eu am ajuns la națională și am ieșit pe locul 23 din 45, ei să meargă și să ia locul 4, 3. O astfel de diplomă te ajută pe viitor, spune multe despre tine. La națională nu e ușor, concurența e foarte mare, mai ales că vin și nativi, ceea ce mie personal nu mi se pare corect, dar nu avem cum să schimbăm asta. Cei care au locuit în Franța au studiat în limba franceză și au vorbit acasă doar franceză. Nu se pot compara cu noi, cei care învățăm la școală franceza ca limbă străină. Se simte diferența mai ales la probele orale. Pe de altă parte, noi suntem mai pregătiți în ceea ce privește noțiunile de gramatică, pe care ei nu le studiază așa cum facem noi. Iar copiii de la mine din grupă au promis că vor participa și ei la olimpiadă când va veni timpul.

La finalul atelierului, am fost surprinsă să constat că mulți voiau să continue și că i-au rugat pe părinți să propună un opțional de franceză la școală. Eu zic că am schimbat ceva, ceea ce este negreșit o satisfacție.

Intenționezi să continui astfel de acțiuni? Ai și alte proiecte în plan?

Da, la finalul clasei a XII-a vreau să mai țin un curs, încă nu am un plan precis, dar după Bac și admitere, o să fac lucrul acesta, tot la bibliotecă, pentru că îmi place lumea de aici și eu zic că am creat o legătură și cu părinții și copiii. Va fi tot pe franceză, doar că o să mă gândesc cum îl structurez și cărei categorii de vârstă o să îl adresez. Aș vrea să fie totuși copii puțin mai mari și să putem face

lucruri mai ample. Chiar și timpul aș vrea să fie mai lung, mai mult de o săptămână.

Sfătuiești și alte persoane să facă voluntariat? De ce?

Da, pe cât posibil mai devreme, pentru că indiferent de vârstă există un domeniu care ți se potrivește. Chiar dacă ești în gimnaziu, cu siguranță este ceva ce poți face. Nu neapărat să înveți ceva pe cineva, pentru că e o muncă foarte grea. Mi-am dat seama de rolul unui profesor abia în vara asta. Să îi ții atenți, să îi faci să înțeleagă pe cei mici nu este un lucru ușor, pentru că ei se plictisesc repede. Am făcut joculețe, chiar foarte multe, altfel nu am fi putut să ducem la capăt ceea ce mi-am propus. Dar, repet, chiar dacă copiii sunt abia în clasa a V-a, cu siguranță se găsește ceva potrivit vârstei lor în care să se implice în afara școlii, să ofere de la ei altora. Voluntariatul te schimbă în primul rând din punct de vedere social. Sunt copii introvertiți, care, prin intermediul implicării lor, cunosc alți oameni, vorbesc, își dezvoltă vocabularul, înțeleg și probleme ale societății, pentru că la o vârstă mică nu știi cu ce se poate confrunta lumea, vezi că nu totul este roz și începi să apreciezi ce ai acasă, să îți apreciezi părinții, munca lor. Văd probleme reale, cazuri sociale și astfel se pot implica și ei în activitatea colectivă, iar lucrul acesta nu îi ajută doar profesional, ci pe toate planurile.

Caracterizează-te în câteva cuvinte. Ce te pasionează?

Mă consider o persoană sociabilă, prietenoasă și, sincer, foarte ambițioasă. Eu zic că e cea mai importantă calitate a mea, pentru că fără ambiție nu aș fi reușit foarte multe lucruri dintre cele pe care le-am făcut.

Pe lângă limba franceză, am și alte pasiuni, evident, care nu țin de domeniul școlii. Nu sunt o persoană sportivă, nu mi-a plăcut niciun fel de sport niciodată, deși părinții m-au îndrumat în acest sens. Sunt pasionată însă de literatură, de citit și de poezie. Scriu poezii și îmi place foarte mult acest lucru. Iar una dintre cele mai mari pasiuni ale mele este să gătesc. Ajung acasă și, dacă fac o prăjitură, mă relaxează. Iubesc să văd că oamenii apreciază mâncarea mea. Îmi place să aduc bucurie celor din jur și în felul acesta. Gătesc pentru familie, dar mai ales pentru prieteni. Întotdeauna am adus la școală ce am pregătit acasă, am pus pachetul pe bancă și am fost foarte încântată când colegii au reacționat

pozitiv. Și cred că asta îmi place cel mai mult să fac. Să văd lumea fericită în jurul meu.

M-am gândit să particip la un curs în domeniul acesta, al gastronomiei. Spuneam mai devreme că am participat ca voluntar la un curs de ciocolaterie. Acesta a fost motivul pentru care m-am înscris acolo. Îmi place tare mult partea aceasta de cofetărie. O să mă interesez și poate chiar la anul, în vară, o să fac un atelier pe această temă, pentru că bucătăria și limba franceză chiar se înțeleg de minune.

Există o persoană/ o personalitate/ un citat care te inspiră, te motivează în viață?

Nu există personalități din domeniul public pe care să le consider modele și nici citate reprezentative. Îmi place să citesc, da, dar doar un citat nu mă poate reprezenta. Sunt foarte multe citate și expresii în care mă regăsesc, dar fiecare reprezintă doar 0,01% din ceea ce sunt eu.

Dar dacă ar fi să aleg o persoană care m-a modelat, aceea este bunica mea din partea tatălui. Locuim împreună și m-a crescut dintotdeauna, chiar s-a pensionat anticipat ca să poată avea grijă de mine. A avut o contribuție foarte mare la formarea mea ca om. Are o răbdare extraordinară cu mine și 90% din munca mea i-o atribui ei. Eforturile au fost comune. Și chiar dacă acum trece printr-o perioadă grea, a reușit cumva să se motiveze și se poartă cu mine ca întotdeauna. Simt că și eu îi sunt sprijin, că își găsește un scop în mine, iar eu un ajutor în ea, ca întotdeauna. Evident, și părinții îmi sunt aproape și lor le sunt recunoscătoare, dar relația cu bunica mea e una specială.

Îmi place să cred că la un moment dat și eu voi fi model pentru cineva, că și eu voi oferi încredere și direcție cuiva în viață, că voi fi acolo când va fi nevoie de mine, iar voluntariatul de la bibliotecă e un prim pas în sensul acesta.

Portret de voluntar

Nume și prenume: Andra-Maria
CONSTANTIN

Studii: Elevă în clasa a XI-a la Colegiul Național *Gheorghe Munteanu Murgoci*, profil filologie bilingv.

Ce înseamnă pentru tine a fi voluntar?

A fi voluntar pentru mine înseamnă să profit de orice ocazie pentru a lucra cât mai mult cu oamenii. Cel mai important lucru este să transmit celor din jur din ceea ce am acumulat eu, din ce cunoștințe am, poate chiar abilități. Pentru mine voluntariatul e un schimb, eu dau ceva și primesc înzecit înapoi de la cei cu care lucrez.

De când faci voluntariat și care sunt domeniile în care ai activat în acest sens? Cum ai ajuns la Biblioteca Județeană Brăila și de ce ai ales biblioteca pentru activitatea ta?

De doi ani pot spune că fac voluntariat. Prietena mea Emma m-a introdus în această lume a voluntariatului. Părea ceva nou, interesant, și atunci am zis *de ce nu?* În primul an de voluntariat la Biblioteca Județeană *Panait Istrati* am ajutat

coordonatorii atelierelor de la Clubul de Vacanță. Atelierul care mi-a rămas în minte a fost cel despre istoria rockului. Mi-a plăcut foarte mult, mi s-a părut foarte bună ideea, mai ales în mediul social în care trăim noi, unde nu este promovată întotdeauna muzica de calitate. Și atunci, e bine să existe astfel de activități care să îți deschidă alte perspective, să ai de unde alege, să descoperi ce îți place sau nu cu adevărat în materie de muzică. Am fost voluntar și la *Caruselul emoțiilor*, un atelier de dezvoltare personală pentru copii, unde cei mici au fost ajutați să își înțeleagă propriile sentimente, emoții, au fost învățați cum pot să și le gestioneze. Mi s-a părut foarte interesant, pentru că eu până atunci nu am lucrat cu copii, așa că am fost captivată de modul în care gândesc ei, cum acționează, de gesturile lor. Am rămas cu niște amintiri frumoase.

În afară de Clubul de Vacanță de la bibliotecă am mai avut contact cu voluntariatul și la școală, dar pe perioade foarte scurte, o zi, două, în cadrul anumitor evenimente organizate la nivelul liceului.

Ce te-a determinat să faci voluntariat?

Curiozitatea mea. Eu sunt de fel o persoană deschisă, vreau să încerc mereu lucruri noi. Eram clasa a IX-a atunci când m-am decis să fac voluntariat, iar pentru mine, primele clase de liceu au fost ani de cunoaștere, când m-am descoperit, m-am dezvoltat și am încercat tot ce am avut ocazia, ca să aflu ce îmi place mai mult, ce mi se potrivește. Atunci când am auzit că se poate face voluntariat la bibliotecă, am vrut să încerc și în domeniul acesta și mi-a plăcut. Așa că în următoarea vară am venit din nou.

Ce te motivează în activitatea de voluntariat?

Cred că bucuria pe care o văd pe chipul copiilor când vin la mine și mă iau în brațe. De asemenea, când văd că sunt atât de mulți oameni în bibliotecă dispuși să mă ajute, să îmi ofere sprijin. Mereu este aici cineva la care să poți apela, care să te asculte și să te ajute. Am descoperit la bibliotecă o comunitate foarte strânsă și primitoare, iar pentru mine sentimentul acesta de apartenență este motivant. Mă simt bine primită și atunci dau și eu mai departe tot ce am mai bun.

Care este categoria de vârstă cu care ai ales să lucrezi? De ce?

Am lucrat cu copiii, însă categoria de vârstă nu am ales-o eu. Alegerea mea a fost să mă înscriu ca voluntar la bibliotecă, unde participanții la ateliere erau deja pe liste. Însă pot spune că mi-a plăcut. Atunci când am avut propriul atelier, participanții au fost de vârste diferite, predominant copii de gimnaziu, deși au fost și două fete cam de vârsta mea, ceea ce m-a bucurat mult. Experiența a fost una deosebită pentru mine, deoarece m-am văzut foarte mult pe mine când eram de vârsta lor, am văzut același entuziasm, aceeași sclipire în ochi, aceeași dorință de a cunoaște, de a ști, aceeași pasiune pe care până la urmă toți din acea sală o împărtășeam și asta mi-a plăcut mult. Însă sunt deschisă să lucrez și cu alte categorii de vârstă, cu adulți, chiar cu seniori. Îmi place în general să comunic cu oamenii, îmi place să vorbesc cu absolut oricine cu care am ceva de împărtășit, vreau să le aflu poveștile.

Describe în câteva cuvinte proiectul/proiectele pe care îl desfășori/ le-ai desfășurat la bibliotecă.

Proiectul pe care l-am propus Bibliotecii Județene Brăila este strâns legat de marea mea pasiune, așa că o să vorbesc puțin despre ce înseamnă pentru mine limba coreeană. Am început să o învăț în clasa a VII-a. Inițial a fost o curiozitate, am studiat singură, iar din clasa a VIII-a am început cursuri oficiale, online, pe care le fac și în prezent, cu o doamnă profesoară

care este nativă coreeană. Recunosc, totul a început din plictiseală. Era perioada pandemiei și cumva auzisem de această cultură coreeană pentru că era relativ la modă, erau seriale, cei de vârsta mea iubeau muzica de acest gen, dar personal, până atunci, nu prea am avut o tangență directă cu aceasta. Însă din lipsă de ocupație, am încercat să învăț alfabetul acestei limbi. Am căutat informații și tot parcursul a fost invers la mine. Ulterior am început să ascult muzică și să mă uit la filme coreene, pentru a-mi consolida cunoștințele acumulate. Totul a ajuns la un alt nivel când am căutat informații despre cultura și civilizația lor. Au o istorie foarte interesantă, fascinantă, bogată. Apoi am aprofundat literatura coreeană, care este vastă, cu totul diferită față de orice alt tip de literatură care există sau pe care noi îl învățăm la școală.

Ideea unui atelier de coreeană a venit din dorința mea de a da mai departe ceea am învățat și de a interacționa cu persoane care au aceeași pasiune ca și mine.

Coreeana este o limbă grea, nu este ușor să o înveți singur, deși alfabetul și-l poate însuși oricine. Este mai dificil după aceea, pentru că vorbim despre un sistem complet diferit, au nenumărate reguli de gramatică și terminații ale cuvintelor prin care exprimă foarte multe nuanțe. Fiind numeroase și asemănătoare, există riscul să se amestece în mintea celui care învață această limbă. Dar pe mine mă fascinează. Iată un *fun fact* pe care îl spun oricui: alfabetul coreean este cel mai logic alfabet care există. Un rege coreean a decis să facă un alfabet strict pentru coreeni, pentru că până atunci îl foloseau pe cel chinezesc, care nu era accesibil celor din clasele sociale joase, oameni care nu aveau acces la învățătură, și astfel a impus ca fiecare simbol să arate forma gurii când rostim acel cuvânt. De aceea spuneam că este cel mai logic alfabet, după ce ajungi să te familiarizezi cu el.

Cu privire la atelierul pe care l-am susținut vara trecută la bibliotecă, pot spune că a fost o provocare deoarece niciunul dintre participanți nu avusese până atunci nicio tangență cu studiul limbii. Evident, cunoșteau muzica, seriialele, pentru că asta i-a adus aici. Nu a fost foarte greu,

deși erau de vârste diferite, însă m-am organizat astfel încât să fie cât mai bine pentru toată lumea. Iubirea pentru tot ce înseamnă cultură și civilizație coreeană era prezentă la fiecare dintre noi, indiferent de vârstă. Și atunci mi-a fost foarte ușor să empatizez cu ei, să pot să îi ajut și să îi învăț cât mai multe lucruri.

Pentru mine a fost foarte important să existe un melanj în structura cursului meu între cultură și limbă, pentru că, evident, într-o săptămână nu puteam să îi învăț toată limba coreeană și cumva am încercat să le atrag atenția cu lucruri de ținut minte, să îi învăț noțiuni de vocabular simple, care să le fie de folos într-o conversație de bază. Expresii uzuale, pe care să le poată utiliza, spre exemplu, într-o călătorie, dacă vor ajunge vreodată acolo și care să le stârneasă și interesul. În fiecare zi am încercat să le aduc ceva nou, care să îi stimuleze, am ascultat muzică într-un mod activ, am văzut fragmente din filme, videoclipuri din media coreeană. Fiecare lecție de vocabular am legat-o de o parte concretă, de istorie, de media etc.

Marele meu ajutor la acest atelier a fost Ștefan, prietenul meu, căruia vreau să îi mulțumesc. Deși pe el nu îl pasionează în mod deosebit această limbă, mi-a fost alături ajutându-mă cu pregătirea materialelor, ușurându-mi astfel munca. Cu el alături, emoțiile au fost mai puține.

Ai satisfacții în urma voluntariatului?

Îmi amintesc foarte bine sentimentul pe care l-am trăit de fiecare dată după ce mă întorceam acasă la finalul atelierului. Mă simțeam împlinită și fericită deoarece, deși vorbim despre o comunitate mică, eu am reușit să adun o parte dintre ei. Pentru o scurtă perioadă de timp, am reușit să fac ceva folositor pentru dezvoltarea unor copii, iar lucrul acesta mi-a adus satisfacții nebanuite. După atelierele din vară, am rămas cu o nostalgie, dar și cu bucuria că am reușit să ofer ceva oamenilor din comunitatea mea.

Intenționezi să continui astfel de acțiuni? Ai și alte proiecte în plan?

Mă gândeam ca în vara următoare să reiau atelierul de coreeană. Vreau să mă implic, pentru

că mai am destul de puțin timp până voi pleca la facultate și îmi doresc să fac ceva aici, în orașul nostru. Am ales să urmez facultatea de Drept din București. Nu îmi voi abandona însă pasiunea pentru limbi străine, care a apărut de când eram foarte mică, din clasele primare, când am început să învăț engleza foarte bine, a urmat apoi franceza, o altă limbă care pe mine mă fascinează. Am foarte multe domenii de interes, din zone diferite, și mereu m-am întrebat ce voi alege pentru viitor. Pasiunea mea pentru limbile străine a fost mereu foarte puternică, dar nu m-aș vedea neapărat profesând în acest domeniu pe termen lung. Voi continua să studiez cele trei limbi străine și poate voi adăuga altele. Japoneza mă tentează foarte mult, pot să mărturisesc asta. Sunt însă ferm convinsă că la un moment dat studiul limbilor străine mă va ajuta în mod concret, pentru că există tangențe cu limbile străine în domeniul Dreptului.

Interesul meu pentru cinematografie, pentru literatură ar putea fi surse de inspirație pentru alte ateliere, însă deocamdată nu m-am gândit serios în acest sens. Ce știu sigur este că tot biblioteca aș alege-o, pentru că simt că am crescut și eu aici, deși nu fac voluntariat în această instituție de foarte multă vreme.

Sfătuiești și alte persoane să facă voluntariat? De ce?

Mereu mi-am sfătuit prietenii și colegii să facă voluntariat. Am observat, cel puțin la generația mea, un interes destul de mare pentru voluntariat. Mi se pare foarte frumos faptul că suntem o generație interesată să ajute, să dea mai departe și încerc mereu să sfătuiesc persoanele apropiate să facă ceva în acest sens. Ce primești pe plan personal și spiritual în urma voluntariatului valorează mult mai mult decât timpul liber la care renunți sau decât orice remunerație ai primi în schimb. Pentru că, să recunoaștem, unii dintre noi suntem la o vârstă la care putem munci contra cost. Dar mi se pare că prin voluntariat te descoperi pe tine, îți poți dezvolta alte abilități. Sunt, de exemplu, persoane care nu pot vorbi în public, și atunci un voluntariat în această zonă

i-ar putea ajuta să îşi învingă complexe. În plus, ajuţi oamenii din jurul tău să se dezvolte şi creezi o comunitate. Eu asta am simţit cu coreana. Au fost foarte puţine persoane interesate de cultura coreeană sau de Coreea în general în viaţa mea şi mereu a fost o pasiune pe care am împărtăşit-o cu mine şi cu familia mea, plus câţiva prieteni foarte apropiaţi care cochetau şi ei cu acest domeniu. Făcând ceva alături de oamenii care au aceeaşi pasiune ca tine, ajungi să trăieşti un sentiment de apartenenţă, realizezi că deşi, poate, comunitatea este una mică, mai sunt totuşi şi alţi oameni interesaţi de pasiunile tale. Voluntariatul te clădeşte pas cu pas, te face să devii un om împlinit, experimentat, capabil ulterior să facă faţă sarcinilor unui job.

Caracterizează-te în câteva cuvinte. Ce te pasionează?

Mi s-a părut întotdeauna cea mai grea întrebare. Aş putea spune că sunt o persoană destul de optimistă, sunt creativă, îmi place să mă înconjur cu artă, cu frumos. Sunt o persoană comunicativă, deschisă, iar aici vorbesc atât despre oameni, cât şi despre proiecte, sunt foarte muncitoare, îmi setez obiective şi mă simt împlinită când le ating prin munca mea.

Pe lângă limbile străine, o altă pasiune este desenul. Mă relaxează, deşi, culmea, mă simt mult mai obosită după ce desenez, dar în timpul pe care îl dedic acestei arte, lumea cumva se blochează şi rămân doar eu în camera mea, desenând sau pictând. Mereu mi-a plăcut să fac asta, deşi acum nu mai am atât de mult timp disponibil. Desenez orice, îmi place să schiţez, să colorez, să aleg culorile, să le potrivesc, să le îmbin şi să văd la final rezultatul.

Mă pasionează la fel de mult literatura. Îmi place să citesc absolut orice, îmi place să văd perspective noi. Cred că pasiunea mea pentru literatură vine tot din curiozitate. Aceea de a vedea şi o altă perspectivă, de a înţelege că nu sunt doar eu în lumea mea, sunt milioane de oameni oriunde prin lume, care au o cu totul altă viaţă şi care au o poveste de împărtăşit.

Îmi place de asemenea să vorbesc despre literatură şi am încercat mereu când am avut oportunitatea, fie că a fost vorba despre un concurs, o activitate, să promovez cât mai mult poveşti care poate nu ni se predau la şcoală sau nu le vedem atât de mult pe internet.

Îmi place foarte mult şi cinematografia. Aş sta ore în şir şi m-aş uita la filme. Mă uit la filme din orice perioadă, dar preponderent îmi plac cele mai vechi. Nu prea mă regăsesc în filmele noi, deoarece mi se pare că nu transmit atât de mult. Îmi plac în schimb cele clasice. Nu prefer un gen anume, deşi thrillerurile psihologice ocupă un loc aparte pentru mine.

Rezumând, aş putea spune că mă pasionează arta.

Există o persoană/o personalitate/un citat care te inspiră, te motivează în viaţă?

Nu am avut niciodată doar o persoană sau o personalitate pe care să o admir. Au fost mai multe, ele s-au schimbat în funcţie de vârsta mea sau de moment. Nu există o persoană pe care să o admir atât de mult încât să îmi doresc să fiu ca ea, dar am încercat să iau ce am găsit mai bun, mai frumos, ce m-a inspirat, atât de la persoanele pe care le cunosc, cât şi de la cele publice.

Dacă mă refer la sintagme universale valabile, sunt destul de multe citate cu care rezonoz, dar cred că primul care îmi vine acum în minte este *Carpe diem!* (Trăieşte clipa!). Este simplu, nu e ceva complicat şi mi se pare că în asta constă frumuseţea acestei maxime. În ciuda simplităţii ei, cântăreşte foarte mult, pentru că de multe ori spunem că trăim clipa, că suntem spontani, dar e destul de greu să faci asta, chiar să fii acolo ancorat în prezent, mai ales dacă vorbim despre generaţia noastră înconjurată de tehnologie. Sunt foarte multe lucruri care ne distrag de la momentul prezent. Este un citat pe care eu îl ţin mereu acolo în minte şi încerc să îl urmez pe cât posibil.

**A consemnat Roxana NEAGU,
corector**

MANUSCRIPTE, AUTOGRAFE ȘI COLECȚIUNI

Aspecte din istoria Brăilei prin prisma unor documente vechi (1864-1948)

Foile volante ce vor fi prezentate se află în colecțiile Bibliotecii Județene *Panait Istrati* Brăila. Ele au fost redactate în timpul unor momente importante din istoria României, momente în care exista o anumită incertitudine despre viitorul țării, acest aspect putând fi extras în urma analizării foilor volante din secolele XIX-XX, ele devenind din ce în ce mai detaliate și complexe, cu atât mai mult cu cât se dezvoltă în acea perioadă și instituțiile statului român.

1. Ordonanța din 18 noiembrie 1864 a Primarului Municipiului Brăila C. Berlescu, referindu-se la nevoia de îngrijire a străzilor pavate din oraș, a fost adresată în mod deosebit chiriașilor magaziilor de produse și alte mărfuri din port, situate după străzile pavate, dar și proprietarilor acestora, și anunța că în termen de trei zile de la data ordonanței, ei trebuiau să se îngrijească să strângă întotdeauna noroaiele, gunoaiele și orice mizerie din fața magaziilor acestora, făcându-le grămezi în mijlocul străzii pentru a fi ridicate de carele primăriei și a conserva pavajele în bună stare, ordonanța aplicându-se în cazul tuturor străzilor pavate din oraș. Cine nu se conforma acesteia era supus unei amenzi prevăzute de condica penală, în folosul Casei Municipale.

Ordonanța a fost tipărită de *Tipografia Unirea* (1861-1872), care s-a impus în a doua jumătate a secolului al XIX-lea prin calitatea serviciilor tipografice și a publicațiilor editate, aici apărând 35 de cărți și 5 periodice în limbile română, greacă și bulgară, din domenii de interes didactic, religios, administrativ și comercial. Ea a fost cumpărată de Pericle M. Pestemalgioglu în 1872.

2. Anunț din 7 septembrie 1877 al Primarului Municipiului Brăila R. Campiniu asupra apelului patriotic dintr-o telegramă circulară a Ministrului de Externe Mihail Kogălniceanu. Apelul fusese adresat președinților de Consilii Județene, de Tribunale și primarilor de reședințe, menționând nevoia de înarmare a țării, după cum a arătat Ministerul de Război într-o circulară anterioară prezentată către prefecți, precum și oportunitatea de obținere a două mii de puști Peabody, soldații români având experiență cu ele în urma luptelor din acea perioadă. Ministrul menționase nevoia

de înțelegere între autoritățile administrative, județene, judiciare și comunale; de formare a unor comitete de cetățeni pentru mărirea și onoarea națiunii românești și de adunare a sumelor pentru cumpărarea puștilor Peabody. Corespondența era ținută cu Ministerul de Război, iar la finalul telegramii prefecturile erau rugate să afișeze pretutindeni acest apel.

Primarul R. Campiniu menționează în anunț că a realizat o înțelegere cu autoritățile județului și că prin acest anunț aduce și la cunoștința publicului apelul, arătând în același timp deplină încredere în abilitatea apelului de a-i mobiliza pe cetățenii brăileni și pe toți apărătorii patriei.

Anunțul a fost tipărit de *Tipografia Pericle M. Pestemalgioglu* (1873-1915), ce avea să fie cunoscută până în secolul XX drept cea mai mare și modernă tipolitografie din Brăila, editând 150 de cărți în diferite limbi și cca 85 de periodice.

3. Ordin circular No. 5.027 din 27 martie 1941 al Președintelui Consiliului de Miniștri și Conducătorul Statului Român Generalul Ion Antonescu și al Ministrului Agriculturii și Domeniilor Generalul de Corp. de Armată I. Sichitiu și al Ministrului de Justiție Constantin C. Stoicescu prin care fusese transmis ordinul circular al Ministerului Agriculturii și Domeniilor No. 4.705 din 22 martie 1940 și un decret lege al Generalului Ion Antonescu.

În cadrul ordinului circular No. 4.705 a fost adresată direcțiunea viticulturii și horticulturii,

dar există neclarități dacă acest lucru s-a realizat pe 22 martie 1940 sau 1941, prevăzând continuarea lucrărilor de delimitare a zonelor viticole și conturarea lor în fiecare regiune de către o comisiune numită de Ministerul Agriculturii.

Decretul Lege al Generalului Ion Antonescu a modificat articole din Legea pentru apărarea viticulturii, cele mai importante schimbări fiind: oprirea oricărei reconstituiri, înlocuiri de lipsuri sau plantație nouă de vie până pe 26 martie 1946; interzicerea plantării, folosirii în lipsuri, importului sau comercializării vițelor de hibridi producători-direcți; autorizațiunile de noi plantări sau reconstituiri în întregime se vor da de Cămarele Agricole respective și numai pentru terenurile cuprinse în zonele viticule delimitate definitiv.

4. Publicațiune No. 1.192 din 4 mai 1941 a Prefectului Județului Brăila Colonel Edgar Rădulescu, care în conformitate cu ordinul telegrafic al Ministerului Afacerilor Interne No. 1.624 din 1941 publicase Decretul Lege No. 1.222 din 1941.

Prin textul decretului-lege al Generalului Ion Antonescu, persoanele care posedau arme de foc, muniții și explozibile de orice categorie, în orice stare s-ar afla și deținute sub orice formă, aveau dreptul să le depună din 4 mai 1941 ora 12 până pe 7 mai 1941 ora 20, fără a suporta sancțiunea legală pentru acest fapt, depunerea fiind făcută la sediile Comandamentelor Militare de Garnizoană, la Secțiile și Posturile de Jandarmi respective. La expirarea termenului, toate dispozițiunile legale reintrau în vigoare, iar cei față de care s-au început cercetări, se aflau în instrucție, erau în curs de judecată sau au fost condamnați nu beneficiau de acest drept. Totuși, autorizațiile de a poseda sau purta arme de după 24 ianuarie 1941 rămâneau valabile, însemnând că posesorii lor erau dispensați de a mai face declarații sau a depune arme.

5. Ordonanța No. 7/4.387 din 20 septembrie 1948 a Prefectului Județului Brăila Aurel C. Ignat, a Directorului Direcției Agricole Județene Pelin Constantin, a Comandantului Legiunii de Jandarmi Brăila Căpitanul Leon Marinescu și a Sefului Serviciului Agricol D. Holdis.

Având în vedere o serie de dispozițiuni ale legii agricole din perioada 1937-1948 și nevoia îndeplinirii în cele mai bune condiții a lucrărilor pregătitoare privind executarea campaniei agricole din toamna lui 1948, asigurarea însămânțării grâului, secarei și orzului în perioada optimă de însămânțare și, în final, asigurarea ogorării unei suprafețe cât mai mari spre a pregăti terenul pentru însămânțările din primăvara lui 1949, s-a ordonat instituirea la reședința fiecărei plăși a câte unei Comisiuni de plașă pentru

însămânțări, iar la fiecare comună a câte unei
Comisiuni comunale pentru însămânțări.

Comisiunea de plașă pentru însămânțări avea următoarele atribuții: întocmirea planului de cultură pe comună; planificarea activității Comisiunilor comunale; mobilizarea și rechiziționarea la nevoie a tuturor mijloacelor de lucru de pe teritoriul unei plăși; răspunderea față de realizarea integrală a planului de cultură și a ogoarelor de toamnă.

Comisiunea comunală pentru înșămânțări avea următoarele atribuții: întocmirea planului individual de cultură pentru fiecare proprietar sau deținător de teren arabil; fixarea pe teren a tarlalelor; convocarea obștii satești de câte ori era nevoie și aducerea la cunoștință a planului de cultură; împărțirea comunei în sectoare de cel mult 30 de gospodării; înființarea și organizarea centrelor de conditionare și tratare a semintelor.

Ordonanța prevedea și sancțiuni cu privire la încălcarea obligațiilor și dispozițiilor cuprinse în ordonanță, organele administrative, agricole și polițenești care înlesneau sustragerea de la acestea fiind pedepsite cu închisoare de la șase luni la doi ani. Indivizii care s-au sustras erau considerați sabotori ai acțiunii înșămânțărilor și ogoarelor de toamnă și aveau să fie pedepsiți cu închisoare corecțională, de la patru la doisprezece ani, comutativ cu amenda de la 4.000 lei până la 40.000 lei.

Alex-Alin ANINOS,
student al Universității Babeș Bolyai Cluj
Facultatea de Istorie și Filozofie
Documentare în cadrul practicii studentești,
efectuată la Biblioteca Județeană Panait Istrati
(coordonator Ion Volcu)

Maria Filotti și Moșia Batogu

Marea actriță a teatrului românesc Maria Filotti s-a născut la data de 9 octombrie 1883 în conacul pe care numeroasa și bogata sa familie îl deținea în cadrul Moșiei Batogu din județul Brăila. Statutul social deosebit de care a beneficiat încă de la naștere i-a permis să își dezvolte talentul artistic, la fel ca sora ei mai mare, Eugenia Filotti Atanasiu, pictoriță nemeritat de puțin cunoscută publicului larg, autoarea unei colecții impresionante de tablouri cu numeroase expoziții în perioada interbelică la Paris și București.

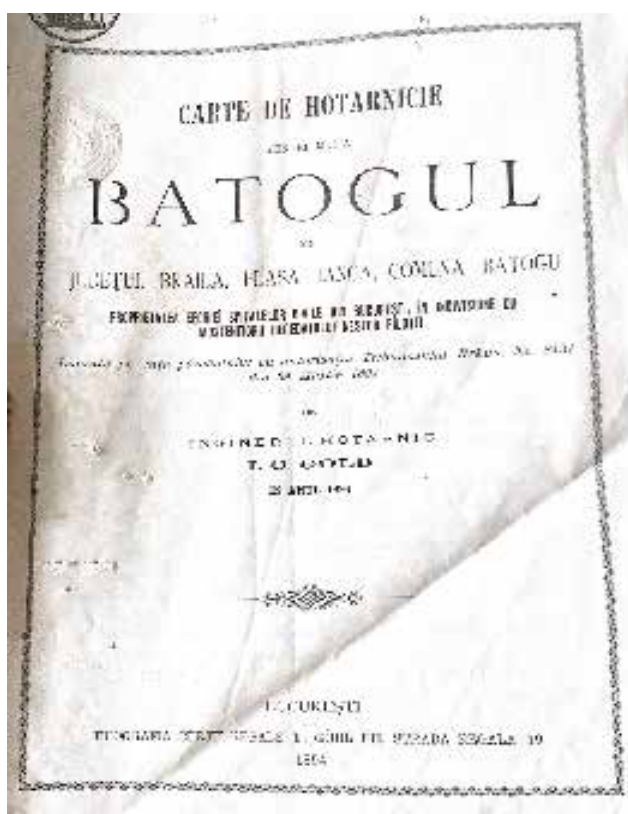
Dar puterea și influența acestei familii au început mai devreme de nașterea celor două surori, odată cu dezvoltarea afacerilor bunicului lor patern, Nestor Filotti, la mijlocul secolului al XIX-lea, care a luat în arendă Moșia Batogu de la Eforia Spitalelor Civile (instituția care ar fi astăzi

echivalentă cu Agenția Domeniilor Statului) fiind astfel recunoscut ca un adevărat latifundiar al vremii.

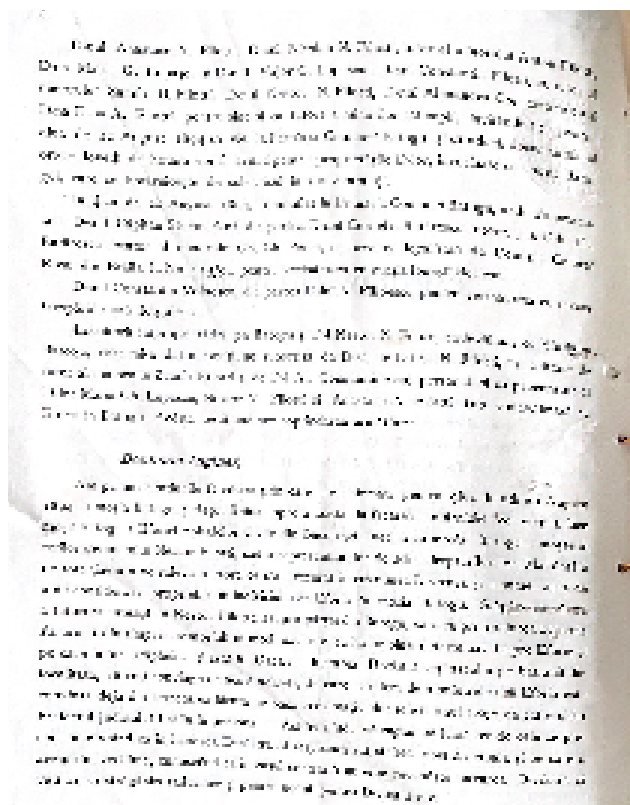
Această exploatare a fost înființată pe malul inconsecventului pârau Călmățui (ce se varsă direct în Dunăre), din porunca domnitorului Grigore Ghica, la data de 22 mai 1750, așa cum rezultă din *copia legalizată de Arhiva Statului la numărul 275 din 25 noiembrie 1886, după cartea de hotărnicie a Moșiei Batogu din județul Râmnicu-Sărat*, document care a stat la baza unei expertize tehnice de hotărnicie realizată de inginerul I.C. Gold în anul 1894, ce se regăsește în fondul Tribunalul Județului Brăila, secția I, dosare cauze, dosar 92/1895 păstrat în depozitele Serviciului Județean Brăila al Arhivelor Naționale. Aceeași expertiză precizează că, ulterior, la 26 septembrie 1855, 29 septembrie 1858 și 1 mai 1859 s-au mai realizat alte acte cu privire la hotărnicia terenului.

În înțelegerea de arendare, Nestor Filotti a primit oficial doar o treime din întreaga moșie însă, treptat, a devenit *ad-hoc* și recunoscut ca atare drept posesorul întregii suprafețe a Moșiei Batogu. Cu banii câștigați din exploatarea terenului, el a reușit să construiască un conac în apropierea satului Batogu și să întemeieze o adevărată dinastie care și-a lăsat amprenta în înalta societate românească aproape un secol, până la sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial și instaurarea comunismului în România.

Dar acest proces nu a fost lipsit de momente dificile care s-au succedat mai ales după decesul lui Nestor Filotti, survenit în anul 1869, când problemele de natură juridică au început să iasă la suprafață. Eforia Spitalelor Civile a intentat un proces civil în anul 1894 la Tribunalul Brăila pentru

a fi stabilită *hotărnicia* moșiei, adică suprafața reală și limitele acesteia, cel mai probabil pentru că au fost sesizate diferențe financiare majore între veniturile realizate efectiv și obligațiile datorate bugetului statului. De la bun început, înțelegerea de arendare a fost realizată de Eforia Spitalelor Civile în indiviziune cu Nestor Filotti, ceea ce însemna că nu se făcea o departajare concretă a suprafețelor deținute. Exploatarea în devălmășie a celor 5.381 de hectare ale terenului a stat la baza disensiunilor dintre reprezentanții autorităților centrale care conduceau Eforia Spitalelor Civile la finele secolului al XIX-lea și Anastase Filotti (1854-1936), unul din cei 11 copii ai lui Nestor, care era recunoscut *de facto* ca fiind administratorul afacerilor agricole de pe Moșia Batogu.

Pe cale de consecință, inginerul I.C. Gold a fost desemnat de Tribunalul Brăila să întocmească *Cartea de Hotărnicie* solicitată de Eforia Spitalelor Civile, față de care moștenitorii lui Nestor Filotti au formulat *in corpore* o contestație în cadrul căreia nu au putut oferi niciun fel de document de susținere, indicându-i totuși inginerului Gold să apeleze la memoria bătrânilor satului Batogu care cunosc foarte bine limitele corecte ale moșiei: *Stăpânirea noastră a tuturoră urmașii lui Nestor Filotte asupra*

părții din Batogul, care ca proprietatea acestuia s'a urmat din timp imemorial în mod exclusiv cu hotar bine determinat despre Eforie și pe care hotar stăpânim și astăzi. Dacă în lucrarea D-voastră veți asculta pe bătrânii din localitate, ve veți convinge de acest adevăr, de care credem de altminterlea că Eforia este convinsă deja din cercetarea făcută pe basa reclamațiunilor sele în anul 1892, de către chiar Prefectul Județului Brăila în personă.

Tribunalul a admis în final expertiza tehnică a inginerului Gold, dar procesul s-a tergiversat mult timp ca urmare a suitei de contestații formulate de numeroasele părți civile constituite în proces (moștenitori și vecini), precum și a etapelor judiciare complexe ce trebuiau îndeplinite de portăreii desemnați de instanță (vechea denumire a persoanelor care desfășurau activitățile derulate astăzi de executorii judecătorești) care au necesitat o bună perioadă de timp pentru punerea în aplicare. De asemenea, împrăștierea pe tot teritoriul național și nu numai a domiciliilor părților civile a constituit o piedică în ceea ce privește comunicarea și punerea în aplicare a hotărârii judecătorești.

Chiar și așa, Moșia Batogu a continuat să fie deținută și exploatată de familia Filotti până la confiscarea ei de către regimul comunist instaurat în România după al Doilea Război Mondial, iar amplasarea ei în imediata adiacență a gării cu același nume situată pe calea ferată Făurei-Țândărei-Fetești ce a fost dată în folosință succesiv între 1886-1887 a contribuit într-o manieră consistentă la dezvoltarea sa economică în perioada ante și interbelică.

Notă:

Documentele amintite pe parcurs au fost cercetate la sala de studiu a Serviciului Județean al Arhivelor Naționale Brăila și fac parte din fondurile arhivistice ale Tribunalului Brăila, secția I, dosarele 92, 93, 94/1895, 316/1897 și ale Eforiei Spitalelor Civile 1/1901.

Cristina FILOTI

Cărți poștale ilustrate românești din secolul XX

Importanța descrierii cărților poștale ilustrate este redată de valoarea lor istorică exprimată prin reprezentările sociale înfățișate în textul lor scris, dar mai ales prin ilustrațiile cărților poștale, ce sunt ca o poartă deschisă către trecut, încurajând de multe ori explorarea acestuia datorită condițiilor materiale și simbolice drastic diferite de cele din prezent.

Salutări din Constanța (Editura T.G. Dabo, 1904). Cartea poștală ilustrată prezintă o secvență a părții estice din orașul Constanța. Francatură: Avers: timbru poștal din seria *Regele Carol I Spic de Grâu*, de 5 bani, verde; două ștampile, rotunde, cu tuș negru din Constanța și Bârlad, datate 11 oct. 1904, respectiv 12 oct. 1904; text scris în limba română, în creion, cu semnătură olografă. Conservare: stare bună, fără urme de atac fungic, pete de foxing sau urme de uzură.

Galați, Docurile (Editura Galeria de Cadouri Ad. Maier & D. Stern, 1919) Cartea poștală ilustrată prezintă o secvență a docurilor din orașul Galați. Francatură: Avers: două timbre poștale, primul este *de ajutor*, de 5 bani, verde, al doilea este *Regele Ferdinand I Supratipar P.T.T.-F.F.*, de 10 bani, roșu cu supratipar negru; trei ștampile, rotunde, cu tuș negru, una din

Brăila, restul locațiilor sunt ilizibile, una datată 11 apr. 1919, restul datărilor sunt ilizibile; text scris în limba română, în cerneală neagră, fără semnătură olografă, expediat din Galați spre Brăila, adresat d-nei Virginia Alecsandrescu în data de martie 1919. Conservare: stare bună, fără urme de atac fungic, pete de foxing sau urme de uzură.

Bârlad, Monumentul Palady (Editura Galeria de Cadouri Ad. Maier & D. Stern, 1919) Cartea poștală ilustrată prezintă o secvență a Monumentului Palady din orașul Bârlad, referindu-se la bustul din Grădina Publică a personalității politice liberale bârlădene din a doua jumătate a secolului al XIX-lea, George Palade. Ulterior bustul din secvență a fost înlocuit în 1959 cu unul al muzicianului George Enescu, în amintirea concertelor sale la Bârlad în perioada anilor 1917-1936. Francatură: Avers: două timbre poștale, primul este *de ajutor*, de 5 bani, verde, al doilea este *Regele Ferdinand I Supratipar P.T.T.-F.F.*, de 10 bani, roșu cu supratipar negru; patru ștampile, rotunde, cu tuș negru din Bârlad și Brăila, datări ilizibile; text scris în limba română, în cerneală albastră, cu semnătură olografă, adresat d-nei Virginia Alecsandrescu în data de 11 ianuarie 1919. Conservare: stare bună, fără urme de atac fungic, pete de foxing sau urme de uzură.

Suvenir din Bușteni, Gara (Editura V. Teodorescu, 1916) Cartea poștală ilustrată prezintă o secvență a gării din orașul Bușteni, gara suferind mici modificări până în prezent cu privire la aspectul său vizual, cu excepția acoperișurilor clădirilor, care în prezent sunt vopsite în roșu în

loc de albastru. Francatură: Avers: două timbre poștale, primul este *de ajutor*, de 5 bani, verde, al doilea este *Regele Carol I*, de 5 bani, verde; trei ștampile, rotunde, una cu tuș negru, două cu tuș albastru, din Brăila (tuș negru) și restul locațiilor sunt ilizibile, datări ilizibile; text scris în limba română, în cerneală albastră, fără semnătură olografă, expediat din Bușteni spre Brăila, adresat d-nei Virginia Alecsandrescu în data de 22 iulie 1916. Conservare: stare bună, fără urme de atac fungic, pete de foxing sau urme de uzură.

București, Casa de Depuneri și Grand Hotel (Editura Horowitz, 1916) Cartea poștală ilustrată prezintă o secvență a Casei de Depuneri și Grand Hotel din orașul București. Grand Hotel din secvență se referă la Grand Hotel Lafayette/Grand Hotel de France, reprezentând Bucureștiul, cunoscut în acea perioadă drept *micul Paris*. Clădirea a fost demolată ca urmare a daunelor cauzate de cutremurul din martie 1977. Francatură: Avers: două timbre poștale, primul este *Regele Carol I*, de 5 bani, verde, al doilea este *de ajutor*, de 5 bani, verde; trei ștampile, rotunde, cu tuș negru din București și Brăila, datări ilizibile; text scris în limba română, în creion, fără semnătură olografă, adresat d-lui Ene Alecsandrescu în data de 21 iunie 1916. Conservare: stare bună, fără urme de atac fungic, pete de foxing sau urme de uzură.

București. Casa de Depuneri (Editura Socec & Comp., 1916) Cartea poștală ilustrată prezintă o secvență a Casei de Depuneri din orașul București, ce nu a suferit modificări semnificative până în prezent. Francatură: Avers: două timbre

poștale, primul este *de ajutor*, de 5 bani, verde, al doilea este *Regele Carol I*, de 5 bani, verde; trei ștampile, rotunde, cu tuș negru din București și Brăila, datări ilizibile; text scris în limba română, în creion, fără semnătură olografă, adresat d-nelor Neti și Virginia Alecsandrescu în data de 27 februarie 1916. Conservare: stare bună, fără urme de atac fungic, pete de foxing sau urme de uzură.

București. Bulevardul Elisabeta. (Editura Depozitul Universal Șaraga, 1916) Cartea poștală ilustrată prezintă o secvență a Bulevardului Elisabeta din orașul București, fiind numit în prezent Bulevardul Regina Elisabeta din 1995. Binecunoscutele sale cinematografe, care funcționau în perioada când a fost realizată cartea poștală, sunt în prezent închise, ultima proiecție având loc în 2004 la Cinema București. În schimb, vechile monumente istorice încă mai există și mai pot fi vizitate. În prezent aici se află sediul Primăriei Municipiului București. Francatură: Avers: două timbre poștale, primul este *de ajutor*, de 5 bani, verde, al doilea este *Regele Carol I*, de 5 bani, verde; trei ștampile, rotunde, cu tuș negru din București și Brăila, datări ilizibile; text scris în limba română, în creion, fără semnătură olografă, adresat d-nelor Neti și Virginia Alecsandrescu în data de 1 mai 1916. Conservare: stare bună, fără urme de atac fungic, pete de foxing sau urme de uzură.

București, Piața Teatrului (Editura Horowitz, 1916) Cartea poștală ilustrată prezintă o secvență a Pieței Teatrului din orașul București, renumita clădire a Teatrului Național fiind distrusă de aviația germană în 1944. Totuși, în perioada 1964-1973 a fost ridicată o nouă clădire a Teatrului Național, aflată pe Bulevardul Nicolae Bălcescu. Între anii 2011-2015, clădirea trece printr-un proces de reconstrucție, reabilitare și modernizare, implicând și construirea unor noi săli. Francatură: Avers: două timbre poștale, primul este *de ajutor*, de 5 bani, verde, al doilea este *Regele Carol I*, de 5 bani, verde; trei ștampile, rotunde, cu tuș negru din București și

Brăila, datele 4 iul. 1916; text scris în limba română, în creion, fără semnătură olografă, adresat d-nei Virginia Alecsandrescu în data de 21 iunie 1916. Conservare: stare bună, fără urme de atac fungic, pete de foxing sau urme de uzură.

Souvenir de Galatz (Editura Negoescu & Manițiu) Cartea poștală ilustrată prezintă o secvență din orașul Galați, dar nu este clar în ce parte a orașului. Francatură: Avers: timbru poștal din seria *Regele Carol I Spic de Grâu*, de 5 bani, verde; două ștampile, rotunde, cu tuș negru din Galați și Bârlad, datări ilizibile; text scris în limba română, în cerneală albastră, fără semnătură olografă, adresat d-nei Maria N. Gregoreade. Conservare: stare bună, fără urme de atac fungic, pete de foxing sau urme de uzură.

Iași, Teatrul Național (Editura Galeria de Cadouri Ad. Maier & D. Stern, 1919) Cartea poștală ilustrată prezintă o secvență a Teatrului Național din orașul Iași, care își păstrează influența în lumea teatrului și după greutățile suferite în urma celor două războaie mondiale, atrăgând personalități artistice din toate colțurile țării, din Brăila remarcându-se Cătălina

Buzoianu, care în 1969 a regizat *Pescărușul* lui Cehov. Francatură: Avers: două timbre poștale, primul este *de ajutor*, de 5 bani, verde, al doilea este *Regele Ferdinand I Supratipar P.T.T.-F.F.*, de 10 bani, roșu cu supratipar negru; două ștampile, rotunde, cu tuș negru din Brăila, restul locațiilor sunt ilizibile, dată 25 mar. 1919, pentru Brăila datarea este ilizibilă; text scris în limba română, în cerneală albastră, cu semnătură olografă, expediată din Iași spre Brăila, adresat d-nei Virginia Alecsandrescu în data de 8 martie 1919. Conservare: stare bună, fără urme de atac fungic, pete de foxing sau urme de uzură.

Salutări din Roman, Piața Mare (Editura Galeria de Cadouri Ad. Maier & D. Stern, 1918) Cartea poștală ilustrată prezintă o secvență a Pieței Mari din orașul Roman, ce-și menține în prezent rolul său important în comerțul agroalimentar românesc. Francatură: Avers: două timbre poștale, primul este *de ajutor*, de 5 bani, verde, al doilea este *Regele Ferdinand I Supratipar P.T.T.-F.F.*, de 10 bani, roșu cu supratipar negru; trei ștampile, rotunde, cu tuș negru din Brăila, restul locațiilor sunt ilizibile, datări ilizibile; text scris în limba română, în cerneală albastră, cu semnătură olografă, expediat din Roman spre Brăila, adresat d-nei Virginia Alecsandrescu în data de 11 martie 1918. Conservare: stare bună, fără urme de atac fungic, pete de foxing sau urme de uzură.

Alex-Alin ANINOS,
student al Universității Babeș Bolyai Cluj
Facultatea de Istorie și Filozofie
Documentare în cadrul practicii studentești,
efectuată la Biblioteca Județeană Panait
Istrati (coordonator Ion Volcu)

OAMENI, LOCURI, FAPTE - BRAISTORIA

Mina Minovici, pionierul medicinei legale din România

Faimosul medic legist și farmacist Mina Minovici și-a câștigat faima pentru studiile aprofundate despre alacaloizii cadaverici, putrefacție, simularea bolilor mintale și antropologie medico-legală. El este fondatorul școlii române de medicină judiciară și a fost directorul primului Institut de Medicină Legală din țară. Mina Minovici este fondatorul sistemului medico-legal modern, o personalitate proeminentă în epoca respectivă în toată Europa. S-a ocupat și de asistența medicală și socială, fiind printre primii care au deschis campania antialcoolică.

S-a născut la Brăila într-o familie de vlahi macedoneni, iar studiile primare și gimnaziul le-a urmat în orașul natal. A continuat la Școala superioară de Farmacie a lui Carol Davila, făcând practică doi ani la farmacia Petzalis din Brăila. A obținut certificatul de asistent în farmacie și a urmat cursurile Facultății de Medicină, apoi timp de trei ani s-a specializat în toxicologie și medicină legală la Paris. Mina Minovici și-a susținut teza de doctorat în medicină în 1888 cu lucrarea *Studiu medico-legal despre moartea subită în urma loviturilor primite în abdomen și în laringe*. În același an, a fost ales membru al Societății de Medicină Legală din Franța.

A înființat Morga Orașului în 1982, la întoarcerea în țară, o instituție dedicată exercitării medicinei legale. Clădirea a costat capitala țării 87.000 de lei aur, iar statul român a contribuit cu alte 50.000 de lei aur. Începând cu anul 1898, instituția a luat denumirea de

Institutul Medico-Legal, primul cu acest titlu din lume, având cea mai performantă tehnologie de laborator din Europa, mai ales în domeniul toxicologiei. Modalitatea de organizare a rețelei de medicină legală din România avea să fie preluată în anii următori în toate țările europene.

*Rolul de căpetenie al medicinei legale constă în executarea legii; medicul legist este auxiliarul zilnic al magistratului; el este chemat să constate faptele materiale, să intervină zilnic în cercetările justiției și fără el o mulțime de atentate ar rămâne nepedepsite. Există o categorie de crime: infanticidele, care sunt peste puțină de a fi demonstrate fără intervenirea medicului legist, sunt cuvintele lui Minovici consemnate de istoricul Adrian Majuru, în volumul *Familia Minovici. Univers spiritual*.*

Clădirea era alcătuită din încăperi pentru expunerea și conservarea cadavrelor, sălile de autopsii, sălile de prelevare de organe, laboratoare de microscopie, fiziologie, anatomie patologică – toate dotate cu aparatură ultramodernă, un amfiteatru cu o capacitate de 300 de locuri, o

bibliotecă, o capelă și un muzeu cu exponate anatomice și instrumente folosite în comiterea crimelor sau a cazurilor de sinucidere. Iar fiecare expонат avea atașat un scurt istoric. Prin fața lui au trecut mii de cadavre, victime ale asasinatelor, pruncuciderilor, morți subite, accidentați, anonimi.

A ținut timp de mulți ani un curs de medicină legală la Facultatea de Drept din București, iar din 1912 a îndeplinit funcția de director general al Serviciului Sanitar. De asemenea, a fost directorul Institutului Stomatologic de Perfecționare, înființat la Spitalul Colțea din București, instituție care și-a adus un important aport la evoluția stomatologiei românești.

În anul 1932 a ieșit la pensie, iar după doar un an, la 25 aprilie 1933, trece la Domnul, la București. Trupul său neînsuflețit a fost depus la capela Institutului Medico-Legal și apoi înmormântat la cimitirul Bellu. În ultimele sale clipe, vizitat de ministrul justiției, Mina Minovici era mulțumit de adoptarea noii legi de organizare a Ministerului de Justiție, prin care medicii legiști experți formați de el au fost introduși în magistratură.

Laborioasa muncă de la Institut a fost continuată de profesorul Nicolae Minovici, fratele lui Mina Minovici – medic legist și creatorul primului serviciu de salvare din București.

Din păcate, pentru a nu încurca construirea Bulevardului Victoria Socialismului, Institutul de care s-a îngrijit și în care a făcut cercetări Mina Minovici a fost dărâmat în '86. Astfel, istoria clădirii ridicate pe Strada Căuzași, din zona Unirii, s-a încheiat, deși s-au făcut mari eforturi de a fi salvată de neștiința lui Nicolae și a Elenei Ceaușescu.

Bibliografie:

100 de inovatori români, Avram Sorin, Ed. Institutul Cultural Român, 2017

<http://enciclopediaromaniei.ro>

<https://historia.ro/sectiune/portret/mina-minovici-fondatorul-primei-institutii-de-565235.html>

Laura CAPLEA,
bibliotecar

Din istoricul Poștei la Brăila

O rețea densă de drumuri a fost construită după cucerirea Daciei și a fost introdus serviciul poștal cu organizare similară celui din restul Imperiului Roman.

După retragerea aureliană, poșta a înregistrat un moment de declin și dezorganizare, reapărând în secolul al XIV-lea, odată cu constituirea statelor feudale independente Moldova și Țara Românească. Domnii aveau curieri cunoscuți sub numele de *călărași*, pentru corespondența externă spre Constantinople și alte capitale europene și *lipcani*, pentru corespondența internă, care străbăteau cu repeziciune distanțe mari. Creșterea numărului acestora a dus la apariția *olacului*. Locuitorii satelor și târgurilor aflate pe traseu erau obligați să pună la dispoziție așa-numitul *cal de olac*, să întrețină caii și să se ocupe de procurarea nutrețului. Poșta din acele vremuri satisfacea doar nevoile statului, ale dregătorilor și solilor străini și foarte rar ale particularilor. Prima mențiune documentară referitoare la existența *olacelor*, cât și la obligația satelor și târgurilor de a ține cai pentru trebuințele curierilor datează din vremea lui Mircea cel Bătrân (1386-1418). Atunci, cel mai important drum comercial și poștal, pe care și neguțătorii brașoveni veneau în Țara Românească, făcea legătura între Bran și **Brăila**, trecând prin Rucăr, Câmpulung și Târgoviște.

În secolul al XVI-lea, poșta a trecut sub autoritatea marelui postelnic și nu a cunoscut modificări notabile până la mijlocul secolului al XVII-lea când au fost introduse relee de poștă, cunoscute sub denumirea de *menziluri*. Acestea erau poziționate cam la 20 de km distanță, de unde și expresia *cale de o poștă*. Cheltuielile necesare întreținerii și înființării menzilor, procurării

furajelor, a olacelor, a cailor și plata slujbașilor au fost suportate de țărani și de târgoveți până în prima jumătate a secolului al XVIII-lea când Alexandru Ipsilanti, domnitorul din Țara Românească, a adus modificări sistemului, hotărând ca statul să preia cheltuielile. La conducerea menzilor au fost numiți căpitani de menzil sau de poștă, iar caii urmau să fie cumpărați cu bani din vistieria țării.

După revoluția de la 1821 condusă de Tudor Vladimirescu și revenirea la domniile pământene în 1822, a început o perioadă de dezvoltare economică, influențată de extinderea relațiilor comerciale. A contribuit la îmbunătățirea și modernizarea serviciului poștal în Țara Românească domnitorul Grigore Ghica în perioada iunie-aprilie 1822. S-a mers pe linia concesionării poștelor, iar în urma Păcii de la Adrianopol, a fost ridicat monopolul asupra produselor Țărilor Române, asigurându-se comerțul liber, lărgirea pieței interne și intrarea economiei românești și, implicit, a **Brăilei** în circuitul internațional. În Moldova și Țara Românească au fost înființate serviciile de transport pentru călători, mărfuri și corespondență, s-au organizat licitații pentru concesionarea poștelor și au fost introduse servicii de diligență.

*Încă din timpul când **Brăila** era raia (kaza) otomană exista un serviciu poștal bine organizat, cu clădiri, oameni, cai, căruțe, poștalioane (droșcă sau brișcă, de două persoane, cu 4 cai) olace și diferite anexe servind pentru transportul corespondenței oficiale și al persoanelor mergând în interes de stat, totul organizat după modelul turcesc.*

Astfel de așezări, numite menziluri (nume dat în Țările Române, înainte de introducerea căilor ferate, serviciului de transport pentru călători și pentru corespondență) sau olace, se aflau la Cilibia, Făurei, Ianca, Muftiu (comuna Traian) și la Brăila, având în dotare 36 de cai, iar la Vădeni 20 de cai. Organizarea poștei cuprindea un căpitan de poște, un ceauș (curier șef), un surugiu (vizitiu) la 4 cai, un chehai (intendent/

slujbaş vamal/șef de poștă), un cărucer (căruțaș, care se ocupa și cu pregătirea hamurilor), un grăjdar, un chelar (administrator) și doi țimirași sau semirași (curieri poștali responsabili pentru transportarea corespondenței și a pachetelor cu bani). Cursele cele mai importante se făceau spre București, Galați și Craiova. Ele erau bisăptămânale, dispunând de o trăsură cu 4 cai, pentru călători plătinându-se 15 bani de cal și ceas.

În timpul războiului din 1839 s-a distrus acest serviciu atât de bine organizat. Dar recunoscându-se necesitatea stringentă a unui serviciu poștal, pe vremea Regulamentului Organic el este reînființat, legiferându-se existența și funcționarea acestuia, luând ca model serviciul poștal rusesc.

Potrivit prevederilor Regulamentului Organic (1831), fiecare stație de poștă trebuia să aibă caii necesari pentru schimb, separat pentru trăsuri și curieri, fiind interzisă orice încălcare a dispozițiilor (câte patru cai pentru căruțele de poștă și câte șase până la opt cai pentru calești și căruțele brașovenești). De asemenea, era interzisă folosirea altor trasee decât drumurile de poștă cunoscute. Căruțele pentru curieri erau de construcție specială, mici și robuste, ca să reziste la viteza cu care le conduceau surugii. Caii erau rotași și înaintași, la patru cai trebuind un surugiu (acesta fiind din acei oameni vrednici cu știință la mânatul cailor).

Personalul se compunea, în afară de cel care organiza activitatea – căpitanul de poștă, din surugii, ceauși, rotari, dârvari, odagii, fânari și orzari, pentru serviciul în slujba poștei fiind scutiți doar de obligațiile militare, dar capitația era obligatorie. Fiecare stație era condusă de un căpitan sau ipistat, ce avea obligația să-și îndeplinească îndatoririle cu responsabilitate, regulamentele stipulând că în caz de nemulțumire, călătorii putând să scrie la condici greșelile sau neajunsurile ce se vor întâmpla. Cele mai multe sesizări erau în contra răului obicei al unor surugii de a sta prin cârciumi, de unde pornesc beți, cauzând multe nereguli, întârzieri și chiar ruinarea cailor. Sunt menționate în documente și situații deosebite. Un raport din anul 1834 consemna că stațiile de poștă erau ruinate de intemperii sau arse în timpul epidemiei de ciumă, care a afectat și Brăila, ca măsură profilactică. Se menționa că toate au fost reparate și construite din nou.

Pavel Kisseleff, numit ca *Președinte deplin împuternicit al Divanurilor Moldovei și Țării*

Românești, a înțeles importanța serviciului poștal în funcționarea Statului și s-a ocupat a-i da o bună organizare, iar la 25 aprilie 1830 a publicat o licitație pentru darea în antrepriză a poștelor, pe termen de trei ani, începând de la 1 august a aceluiași an:

La licitația ținută în Muntenia, poștele se adjudecară asupra Baronului Hristofor Sachelarie, iar contractul aflător în dosarele din 1830, ale Divanului săvârșitor (Arhivele Statului), conține următoarele condițiuni principale: antreprenorul se obligă a avea 3.228 cai în bună stare pentru transportul curierilor și călătorilor; trecerea de la un releu la altul cu cai întrebuițați pînă acolo era interzisă; s-a interzis curierilor și celor ce călătoreau să iasă cu caii și căruțele poștei în afara drumului fixat, excepțiune făcîndu-se numai pentru afacerile Statului și pe o distanță de o poștă dela ultimul releu; un călător putea să ia într-o căruță a poștei o greutate de 66 oca de bagaj, iar cînd se aflau doi călători, fiecare putea lua maxim 26 oca; numărul surugiilor s-a fixat pe releuri, cîte unul de fiecare 4 cai, și s-a stabilit că curierii și călătorii să nu-i bată și tot ce vor avea de reclamat să consemneze într-o condică șnuruită, ce se va găsi la fiecare releu; surugii erau scutiți de armată și de podvezi și angarale, împreună cu părinții lor etc.

*Sumele ce s-au plătit antreprenorului poștelor din Muntenia, pe anul 1831, au fost de 947.418 lei vechi, plus 100.000 lei pentru transporturi făcute în contul statului. La Maiu 1832, antreprenorul Sachelarie făcu o propunere pentru înființarea unui serviciu de diligențe, cu plecarea de două ori pe săptămînă, din București la Craiova, Cîineni, **Brăila**, Galați și Focșani. Diligențele trebuiau să fie trăsuri suspendate, avînd șase locuri și urmau să transporte călători, bagaje, corespondențe, trimiteri de bani și pachete, toate cu taxe fixe: din București la Craiova – 57 lei și 24 parale; la Cîineni – 52,32; **la Brăila – 62,16**; la Galați – 68,32; la Focșani – 48 lei, așa după cum se arată în lucrarea Istoria poștelor Române – originea, dezvoltarea și legislațiunea lor,*

În 1860, Deputăția Mercantilă cerea și înființarea unui serviciu poștal zilnic între Brăila și Galați în chip de antrepriză, deoarece lipsa unei poște locale era considerată o mare pagubă pentru comerț, lipsă care devine și mai mare, mai ales după Unire. Tot în acest scop cerea și înființarea unui post de curier care să meargă zilnic de la Brăila la Galați (Arh. St. Brăila, fond Prefectură dosar 26-1070/ 1860). Ministerul de Finanțe comunică înființarea unui serviciu poștal zilnic între Brăila și București, prin Buzău și Urziceni (Arh. St. Brăila fond Prefectură, dosar 26-1070-1860).

Primele timbre poștale s-au introdus în anul 1858, în Moldova și publicul larg și le putea procura din piață, pentru francarea corespondențelor. Tot în același an au fost introduse și primele cutii de scrisori cu chei.

Timbrele poștale au fost introduse în Muntenia abia în 1862, cu francarea obligatorie la prezentare și cu adăugarea că scrisori-poștă nu se primeau decât pentru corespondența cu localitățile unde funcționau birouri poștale. În 1890, în tot județul Brăila existau 17 factori poștali, iar ca agenți erau notarii. Până în 1906 numărul lor a crescut la 54.

Poșta Veche, fostul local al Oficiului P.T.T. Brăila, proprietatea statului, a fost construit în 1894, pe strada Călărași, unde funcționau serviciile de mesagerii. Inițial era o clădire cu etaj și, până în 1909, la etaj se afla locuința dirigintelui de telegraf. În timp, înmulțindu-se serviciile oferite, și etajul a fost folosit tot ca local de poștă până când, la cutremurul din 1940, clădirea a suferit avarii foarte mari, refăcându-se, dar fără etaj. Această clădire a fost demolată, pe

locul ei fiind construit Centrul teritorial de calcul Electronic. (Colecția ziarului Înainte – oct. 1968)

O mare importanță pentru serviciul poștal a avut și dezvoltarea căilor ferate. În 1868 Societatea Stroussberg ceruse un loc în portul Brăila pentru a debarca materialele necesare construcției căilor ferate. Totodată își luase și obligația ca linia ferată Brăila – Buzău – Ploiești – București să fie construită în doi ani și jumătate. Dar aceasta a fost dată în folosință abia în anul 1872, mult după construcția gării din Brăila, în anul 1869 (Arh. St. Brăila, fond Primărie, dosar 50/1868, fila 77). Însă transportul feroviar a deschis o altă pagină pentru serviciul poștal, câștigând în siguranță, rapiditate și diversificarea serviciilor, dar și a cantităților superioare de corespondență, colete sau ziare ce puteau fi transportate.

Drumurile care legau orașul de restul țării, necesare transportului poștal, sunt menționate în unele documente care cuprind rapoartele plășilor (unități administrative de ordin doi, subdiviziuni ale județelor) ca fiind în bună stare, dar care, în realitate se aflau într-o stare precară. De exemplu, podurile de pe Buzău – Călmățui se aflau într-o mai bună stare, pe când cel de la Vădeni, ce asigura legătura orașului cu portul vecin era mai mereu stricat și în reparații cauzând întârzieri ale trimiterilor poștale. Documentele din dosarul nr. 58/1737 din anul 1862 al arhivei Prefecturii Brăila dau un tablou complet al drumurilor ce plecau din oraș spre București prin Muftiu (Traian) – Ianca – Făurei – Urziceni, către Galați, prin Vădeni, către Focșani prin Scorțaru și Gurgueți și pe care se realizau trimiterile poștale, menționându-se și o mare circulație pe acestea. Podurile menționate cu mare comunicație erau acelea de pe Buzău, de la Gurgueți și Scorțaru, peste Călmățui, pe drumul poștei către Făurei și podul de la Zagna Vădeni pe drumul spre Galați. Intrările în oraș se făceau prin barierele Siliștea, București, Sfântul Gheorghe, Sf. Constantin și Galați.

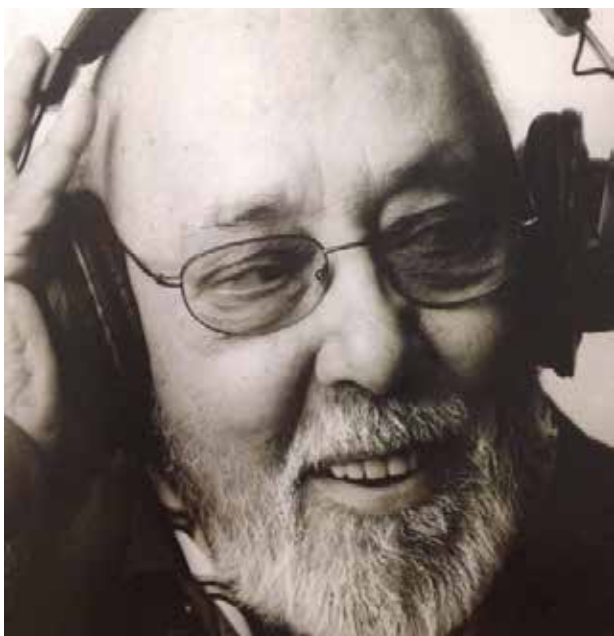
În raportul făcut de Comisiunea Agricolă Comercială Industrială în 1862 se menționa: Pentru îmbunătățirea comerțului și industriei se cere neapărat a se înființa șosele practicabile pentru înlesnirea transporturilor, pentru a se stabili pe baze solide înlesnirea comunicațiilor.

Leonard NECULAE,
redactor

Jazz Made In Romania cu Johnny Răducanu

Supranumit de către marele jazzolog American Leonard Feather *Mr. Jazz of Romania*, Johnny Răducanu a fost apreciat atât în țară, cât și în străinătate ca pianist, contrabasist, compozitor, aranjor și lider de formație,

Născut la Brăila pe 1 decembrie 1931, într-o familie de romi cu tradiții muzicale de peste 300 de ani, Johnny Răducanu, pe numele său real Răducanu Crețu, a cântat la pian încă din copilărie de la vârsta de cinci ani. Își face studiile muzicale sub îndrumarea profesoarei Giuseppina Papanti, în cadrul Societății Filarmonice *Lyra*. Purta în sine zestrea muzicală venită dinspre două ramuri de bunici lăutari, care și-au îndemnat copiii să cânte nu numai muzică lăutărească sau populară românească, ci să abordeze și repertoriul clasic al marilor muzicieni.

Mama sa cânta la pian, frații ei, de asemenea – Oană (pian, contrabas, trompetă, baterie), Cristache (vioară) și Sandi (pian). La rândul lui, tatăl lui Johnny Răducanu – Crețu Costică – cânta la contrabas și era fiul lui Petre Crețu Solcanu, muzician de asemenea.

Fratele cel mai mare era Dumitru (Mitică) Crețu, pianist și compozitor la București, al cărui fiu, Michael Crețu – finul de botez al lui Johnny Răducanu – este contrabasist, compozitor și profesor la Manchester. Al doilea frate al lui Johnny era pianistul Ion Mișu Crețu, primul dirijor al Ansamblului *Doina Vrancei* din Focșani, iar ceilalți doi frați ai maestrului s-au dedicat viorii.

Țin minte cu cât respect erau tratați tatăl meu și toată familia mea de muzicanți. Erau oameni care cântau prin filarmonici, prin localurile mari ale vremii unde se cânta Bach, Mozart, uverturi, simfonii de Beethoven. Nu era televiziune pe atunci, erau sălile de concerte, unde oamenii nu veneau să bea și să mănânce, ci să-i asculte pe Grigoraș Dinicu și pe alții. Țin minte că erau îmbrăcați impecabil, se duceau în smoching la local. Brăila, locul nașterii mele, era un oraș strălucitor, cu armatori greci bogați, ale căror șleपुरi pline se legănau în port și care aveau mare respect pentru artiști – rememora în 2001 J. Răducanu pentru Formula As.

Deși era un pianist de excepție, a studiat trei ani contrabasul la Liceul de Muzică din Cluj și a continuat cu același instrument la Conservatorul *Ciprian Porumbescu* din București. Când Johnny avea 22 de ani, Maria Tănase – care lucrase și cu tatăl lui – îl ia pe tânăr în formația ei, în calitate de contrabasist, mergând în concerte prin țară. În anii '50, a cântat la câteva cluburi din Mamaia, iar între anii 1957 și 1971 a fost membru al orchestrei Casei de discuri *Electrecord*.

Johnny Răducanu nu a avut copii, dar a fost căsătorit opt ani cu Geta Costin, având însă amândoi după divorț o relație foarte caldă. Despre fosta sa soție, artistul declara la moartea acesteia în 2008: *O lumină blândă a fost în viața mea, a fost un dar de la Dumnezeu, iar întâlnirea cu ea mi-a schimbat viața. A trecut peste toate*

prejudecățile, a avut răbdare cu mine, m-a făcut să înțeleg că numai cu talentul și cu harul nu faci nimic dacă nu ești instruit și cultivat.

A susținut numeroase turnee peste hotare, în Suedia, Olanda, Rusia, Germania, Spania, Franța, Grecia, Belgia, Statele Unite și Elveția. A fost membru al Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România, a primit *Diploma de merit* oferită de Departamentul cultural al Statelor Unite, de asemenea a fost membru de onoare al Academiei *Louis Armstrong* din New Orleans. De-a lungul timpului a colaborat cu muzicieni celebri ai lumii – trompetistul Art Farmer, pianistii Friedrich Gulda și Guido Manussardi, a cântat cu nume mari ale muzicii de jazz de la noi, Anca Parghel și Aura Urziceanu. În 1997 a primit titlul de *Cetățean de Onoare al Brăilei*, iar în 2008, diploma de membru de onoare al Societății Filarmonice *Lyra* și medalia jubiliară *Lyra 125*.

Excelent instrumentist, Johnny Răducanu a fost și compozitor scriind numeroase piese de jazz, muzică ușoară și muzică de scenă. Printre realizările discografice se numără: *Jazz made in Romania* (1987); *Confesiuni, To His Friends* (1997); *Jazz Behind the Carpathians* (1999); *Jazz antifanariot* (2002); *Jazz Made in Romania - Live in San Francisco* (2002); *Jazz Bestament* (2005); *Chamber Jazz Music* (2008); *Inside Stories - Jazz Poems* (2009).

Johnny avea propriile păreri despre manele și nu se sfaia să vorbească deschis despre acest subgen muzical: *Textele sunt vulgare, iar ei sunt niște mediocri și dacă se cred grozavi, le dau eu, Johnny Răducanu, lecții de manele. Mă trag de la Dunăre unde s-a vorbit turcește, manele adevărate am cântat și eu. Oricum, folclorul românesc n-o să-l miște nimeni și nimic. Folclorul urbanistic și el va rămâne, pentru că e valoare națională. Una e ce cântau lăutarii în '38... Eu am prins manele adevărate în Brăila, înainte de război, în saloanele de dans turcești.*

Cei care sunt curioși să-i descopere viața și muzica pot citi trei cărți scrise de Johnny Răducanu: *Singurătatea, meseria mea* (București: Regent House Printing & Publishing, 2001), *Țara lui Johnny* (București: Vivaldi, 2005) și *30 de miniaturi pentru pian* (București: Editura Tracus Arte), apărută postum.

În 2011, pe 19 septembrie, vestea că Johnny Răducanu s-a stins din viață în urma unui atac de cord i-a întristat pe toți. Avea 80 de ani, dintre care cei mai mulți au fost dedicați muzicii pe care a iubit-o cu o patimă nestinsă. A fost înmormântat la Cimitirul Mănăstirii Cernica, alături de soția sa.

În semn de prețuire, autoritățile brăilene organizează anual Festivalul Internațional de Jazz *Johnny Răducanu* începând din anul 2013. Lăudabil, nepotul lui J. Răducanu, contrabasistul Michael Crețu, onorează festivalul și organizează concerte de jazz pentru menținerea în memoria colectivă a inegalabilului artist.

Bibliografie:

Johnny Răducanu – maestru povestitor, Revista *Formula AS*, nr. 962/2011

<https://ikultura.ro/personalitati-rome/johnny-raducanu/>

<https://www.romania-muzical.ro/articol/in-memoriu-johnny-raducanu>

Laura CAPLEA,
bibliotecar

Secvențe din activitatea culturală a Institutului Cultural Italian din România. Filiala Brăila. 1938-1942

Institutul de Cultură Italiană din România a fost înființat de guvernul italian în scopul de a intensifica raporturile științifice, literare și artistice dintre Italia și România. Sediul central era la București, iar în orașele universitare și în celelalte centre intelectuale mai importante s-au creat filiale pendinte. Își dezvoltă activitatea mai ales prin cursuri de limbă, literatură și cultură italiană, care se țineau în fiecare an în București și în alte numeroase locații, de către profesori trimiși de guvernul italian.

Programul său oferea cursuri bisăptămânale de gramatică pentru începători și pentru înaintați, cursuri de cultură și civilizație italiană, înscrierea costând 300 lei/an sau 100 lei/an pentru elevi. În taxa de înscriere erau cuprinse dreptul de a

împrumuta cărți de la Biblioteca organizată de Institut; intrarea gratuită la conferințe, spectacole cinematografice și concerte organizate de Institut pentru înscrișii săi; o reducere de 50% din taxele de înscriere la cursurile pentru străini în Italia din 1940, cererea de înscriere necesară putând fi prezentată prin intermediul Institutului; o reducere de 50% din taxele de intrare la muzeele și galeriile de artă din Italia până în octombrie 1940, cererea de reducere trebuia să fie trimisă Institutului cu o lună înainte de plecare.

La finalul anului, cei care au frecventat regulat cursurile de gramatică și care au făcut cu o lună înainte cererea de examinare erau admiși să se prezinte spre a fi examinați de o comisie specială, numită de Institut, absolvenții examenului primind un certificat de studii, putând obține în același timp premii sau facilități pentru o călătorie în Italia sau pentru înscrierea în cadrul universităților italiene de vară.

La Brăila, Filiala Institutului funcționa într-un imobil de pe strada Bolintineanu nr. 18, fiind condusă de Anna Maria Falli. Institutul organiza, cu concursul oratorilor italieni și români, cicluri de conferințe despre Italia și relațiile intelectuale dintre Italia și România, în același timp aducând în țară, pentru concerte și reprezentațiuni, exponenții cei mai autorizați ai artei italiene. Deseori activitățile organizate de Institut erau ținute în sala Lyra, dar și în sala teatrului Passalacqua, aflată sub președinția prefectului județului Brăila. Aceasta s-a dovedit a fi o sală populară, fiind folosită și în momentul inaugurării cursurilor de limbă și cultură italiană.

Una dintre primele activități culturale organizate de Institut în Brăila a fost un concert dat de una dintre cele mai bune artiste italiene a acelor vremuri, pianista Ornella Santoliquido, care a obținut foarte multe triumfuri și simpatii, atât în Italia cât și în străinătate, concertul având loc în sala Lyra la data de 18 martie 1938, programa incluzând opere muzicale precum: *Presto* (Galuppi); *Toccata con lo scherzo del cucu* (Pasquini); *Sonata in Sol maggiore* (Pollini); *Preludio e fuga in Re maggiore* (Bach-Busoni); *Sonata opus 27 No. 2* (Beethoven); *Asturia* și *Siviglia* (Albeniz); *Danza del terrore* și *Danza del fuoco* (de Falla); *Toccata* (E. Giuranna); *Mefhisto*

Valse (Liszt). Ulterior, Ornella Santoliquido a mai ținut un concert organizat de Institut în Sala Lyra pe 1 decembrie 1941, incluzând în programă: *Concerto in re minore*, *Preludio*, *Fuga*, *Largo*, *Finale* (Vivaldi); *Rondo in do maggiore* (Vento); *Sonata* (Pollini); *2 Sonate* (Scarlatti); *Sonata opus 57* (Beethoven); *Sonata in Si minore* (Chopin); *2 Capricci* (Paganini-Liszt).

Alți artiști care au ținut concerte muzicale în Brăila, organizate de Institut, sunt violonista Lilia D'Albore, descrisă ca fiind *fără îndoială una din cele mai bune violoniste din Europa* (*La Revue Musicale*- Paris), în colaborare cu pianistul Hubert Giesen și violonistul Carlo Felice Cillario¹, concertele având loc în data de 21 februarie 1940, respectiv, în data de 19 aprilie 1942, amândouă în sala Lyra. Față de celelalte activități ale Institutului, de această dată au fost prezente personalități brăilene, precum domnul deputat Radu Portocală la inaugurarea cursurilor de limbă și literatură italiană ale Institutului.

Alex-Alin ANINOS,

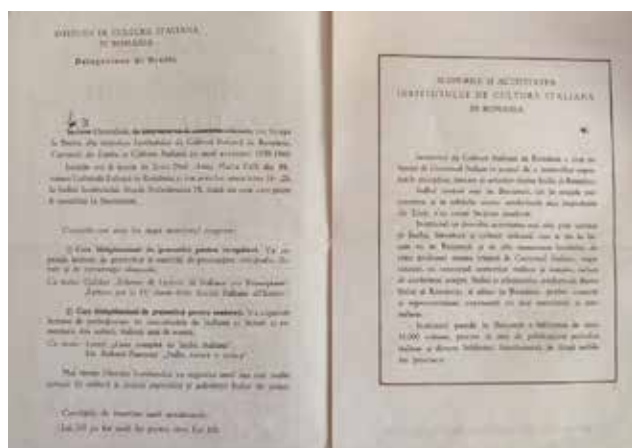
student al Universității Babeș Bolyai Cluj

Facultatea de Istorie și Filozofie

Documentare în cadrul practicii studențești,

efectuată la Biblioteca Județeană Panait

Istrati (coordonator Ion Volcu)

¹ Carlo Felice Cillario s-a născut în 1915, studiind vioara în Bologna unde a și absolvit în 1932. A urmat ulterior cursurile Maestrului Arrigo Serato al Academiei Chigiana din Siena și al Academiei Santa Cecilia din Roma. A fost solist al Orchestrei de Concert Italian, dirijată de Maestrul Antonio Guarnieri în Cremona anul 1937 pentru comemorarea lui Stradivari. A cântat la Palatul Quirinal, fiind invitatul Principesei de Piemont, obținând pe parcursul carierei sale numeroase premii: Tonolla (Bologna 1932); Niccolò Paganini (Roma 1934); Academia Chigiana (Siena 1934), Ministerul Educației Naționale (Roma 1935).

Halloween Science Fest la prima ediție

La sfârșitul lunii octombrie, echipa de Robotică a Bibliotecii Județene *Panait Istrati* – Helix și cea a Centrului Județean de Excelență – Kodikas, sprijinite de Rotary Club Brăila, și-au unit forțele pentru a organiza prima ediție a evenimentului *Halloween Science Fest* sau despre cum elevii cu vârste cuprinse între 12 și 15 ani au ocazia să învețe ce înseamnă lumea STEAM (Știință, Tehnologie, Inginerie, Artă și Matematică) într-un mod captivant.

dispoziție, toți participanții fiind încântați de pașii făcuți în lumea STEAM.

Premiera participanților și a voluntarilor a avut loc la Centrul de Excelență Brăila, pe 31 octombrie 2024.

Membrii echipelor de robotică Helix și Kodikas au reușit să creeze un eveniment de succes și au arătat că sunt pregătiți să mentoreze și alți tineri în tainele unui viitor nu neapărat foarte îndepărtat și că, în era inteligenței artificiale, cunoașterea

Între 28 și 30 octombrie au avut loc, la sediul Bibliotecii Județene, ateliere de astronomică și astrofizică și ateliere introductive de proiectare/modelare 3D și roboți Lego.

A fost un eveniment care a adus, într-un mod interactiv, o împletire de creativitate, inteligență, curiozitate, inovație, cunoștințe, joacă și bună

umană rămâne esențială în dezvoltarea unei societăți cu abilități multiple, care să vadă clar direcțiile de acțiune ce nu îi pun în pericol însăși existența.

Leonard NECULAE,
redactor

Gestionarea riscurilor utilizării inteligenței artificiale în biblioteci

Inteligența artificială poate oferi multe beneficii bibliotecilor și utilizatorilor acestora - dar este important să fim conștienți și de riscuri. Este AI (Artificial Intelligence) un prieten sau un dușman pentru utilizatorii bibliotecilor? Depășesc beneficiile riscurile? Acestea și alte întrebări esențiale au fost subiectul discursurilor principale și al discuțiilor în cadrul conferinței **Access Lab 2024**. La eveniment, au fost aduse argumente prin care AI are multe beneficii potențiale, cazurile de utilizare variind de la instrumente de cercetare frontale la digitalizarea conținutului. Dar vorbitorii au subliniat, de asemenea, riscurile și limitările AI, pe care ar trebui să le înțelegem dacă vrem să le atenuăm.

AI nu este încă un intelect real, a avertizat dr. Luba Pirgova-Morgan, cercetător la Universitatea din Leeds, în discursul său de deschidere a Access Lab. *În schimb*, a spus vorbitoarea, *este o oglindă de calitate inferioară și uneori spartă a celor care interacționează cu ea. Cu cât îi cunoaștem mai bine limitele - și cum să ne implicăm, să interpretăm și să verificăm - cu atât oglinda se curăță mai bine.*

În acest sens, iată care sunt principalele riscuri de care trebuie să fim conștienți, prezentate la Access Lab 2024:

Erori și halucinații

Un aspect important de care trebuie să fim conștienți în ceea ce privește inteligența artificială, au spus vorbitorii, este potențialul său de eroare. Dacă sunteți obișnuiți să aveți încredere în mașini într-un context care nu este cel al AI, acest lucru poate necesita o perioadă de acomodare. În modelele lingvistice, de exemplu, așa-numitele halucinații - atunci când inteligența artificială greșește în mod demonstrabil - sunt încă frecvente, ceea ce înseamnă că, în multe cazuri, sunt necesare verificări manuale.

Pentru comunitatea de cercetare, de exemplu, acuratețea este de o importanță vitală. Și este ușor de imaginat cum un cercetător care utilizează inteligența artificială ar putea fi victima unui efect fluture, în care o eroare aparent minoră ar

putea duce la erori mai mari. Iar ratele de eroare nerezonabil de ridicate ar putea, de asemenea, să submineze beneficiile aparente ale AI. De exemplu, dacă un instrument de accesibilitate are o rată de eroare de 10%, înseamnă că persoanele care se bazează pe acel instrument se bazează pe informații de calitate inferioară față de omologii lor, care fac cercetare în mod clasic, accesând documentele personal - ceea ce înseamnă că diferența de accesibilitate încă există.

Iar dacă inteligența artificială greșește, chiar și în 10% dintre cazuri, aceasta creează în mod fundamental o experiență a cărei acuratețe are foarte mult de suferit. AI poate fi un instrument util atunci când se fac lucruri precum textul alternativ - dar probabil că nu poate, și probabil că nu ar trebui, să înlocuiască oamenii în acest proces. Aceasta duce la întrebarea: care este o rată de eroare acceptabilă și în ce context să fie o problemă etică de care bibliotecile ar trebui să fie foarte conștiente? Între timp, în contextul unui instrument de descoperire a cercetării, caracterul adecvat al AI ar putea depinde de expertiza în AI a utilizatorului. Unii, de exemplu, ar putea beneficia de formare în domeniul inteligenței artificiale sau de așa-numita alfabetizare algoritmică, ce implică conștientizarea interacțiunii cu AI și înțelegerea modului în care AI procesează informațiile găsite online precum și cunoașterea modului în care algoritmiile colectează datele personale - și poate că bibliotecile ar putea contribui efectiv la controlarea, prin elementul uman, a furnizării acestor cunoștințe.

Datele tendențioase conduc la rezultate tendențioase

Un alt risc al AI citat frecvent este părtinirea. Un sistem de inteligență artificială este de obicei antrenat pe seturi de date existente, dar dacă datele care stau la baza acestuia sunt dezechilibrate sau nu sunt suficient de diverse, prejudecățile pot fi reproduse în rezultatele AI.

Prejudecățile din algoritmi ar putea perpetua inegalitățile existente sau chiar exclude anumite grupuri de utilizatori ai bibliotecilor, în timp ce

instruirea pe date părtinitoare ar putea duce la discriminarea involuntară a anumitor categorii demografice și la furnizarea unor informații eronate, părtinitoare sau incomplete.

Asigurarea accesului la seturi de date diverse și complete ar putea fi funcția principală a bibliotecii în era AI. Trebuie evitată situația în care inteligența artificială devine un fel de cutie neagră, luând decizii discriminatorii bazate pe un set de ipoteze care sunt ascunse utilizatorului. Pentru că, de multe ori, persoanele care programează algoritmi AI nu știu neapărat de ce mașina creează rezultatul pe care îl creează, aceasta preluând informații din diverse surse, preexistente la nivelul Internetului, de exemplu, și uneori foarte greu de verificat. Din acest motiv, o combinație de elemente AI cu oameni este calea de urmat, dacă dorim să reducem riscurile ce duc la rezultate incomplete sau tendențioase.

Confidențialitate versus personalizare

O a treia provocare etică majoră, pentru bibliotecile care doresc să utilizeze instrumente de inteligență artificială, este confidențialitatea. Un posibil beneficiu al AI este potențialul său de a face personalizarea mai utilă - de exemplu, prin reamintirea căutărilor anterioare ale unui utilizator și utilizarea AI pentru a trece la următorul pas. Însă cercetătorii se opun acestui nivel de personalizare, mai ales dacă efectuează cercetări pe teme sensibile. Atât utilizatorii, cât și cercetătorii sau editorii se pot opune, de asemenea, ca datele lor să fie utilizate pentru a antrena un model de inteligență artificială, ca parte a unui model cu scop lucrativ - primii din motive de confidențialitate, iar ultimii din motive de proprietate intelectuală.

În discursul de deschidere al Access Lab, dr. Pirgova-Morgan a prezentat beneficiile AI și potențialul acestuia de a deveni un supererou al

bibliotecilor, dar a avertizat și asupra riscurilor, ridicând îngrijorări cu privire la confidențialitate și echitate. O problemă majoră în ceea ce privește confidențialitatea este că politicile variază de la o țară la alta, pe când algoritmi AI nu.

Importanța transparenței

Având în vedere aceste trei riscuri majore - eroare, părtinire și pierderea vieții private - ce se poate face pentru a le reduce impactul? Răspunsul poate fi găsit, probabil, într-o abordare deschisă și transparentă a tehnologiei de AI. Consimțământul transparent al utilizatorului este, desigur, o piatră de temelie a atenuării riscurilor legate de confidențialitate. Riscul de părtinire, de asemenea, poate fi atenuat prin recunoașterea transparentă a seturilor de date care sunt utilizate pentru formarea unui model AI și prin implicarea oamenilor în procesele decizionale. Și atunci când vine vorba de problema erorilor de cercetare generate de AI, citarea transparentă a surselor este la fel de importantă. De exemplu, dacă un model lingvistic face o afirmație bazată pe analiza sa a cercetării, este esențial ca acesta să furnizeze o sursă pe care un cercetător să o poată verifica manual. În viitorul apropiat, va fi esențial ca cercetătorii să poată accesa fără probleme sau riscuri conținutul protejat de drepturi de autor al editorilor, indiferent de instrumentele de descoperire bazate pe AI pe care le utilizează. Într-adevăr, acest lucru va fi vital pe măsură ce utilizatorii fac verificări atente ale cercetării subiacente.

În cele din urmă, inteligența artificială este o creație a oamenilor - astfel încât oamenii au puterea de a pune în aplicare măsurile de protecție care pot atenua riscurile legate de inteligența artificială. Acest lucru va include considerații etice la nivelul dezvoltatorilor, formarea bibliotecarilor cu privire la beneficiile și riscurile AI și, bineînțeles, o înțelegere mai largă a erorilor, a prejudecăților și a riscurilor la adresa vieții private pe care le poate crea AI în rândul utilizatorilor, programatorilor și bibliotecilor deopotrivă.

Surse:

Researchinformation.info
The-digital-librarian.com
Openathens.net
Ilustrație creată cu A.I.

Leonard NECULAE,
redactor

CodeRio și Development Outlet – premii la Târgurile de Știință regionale și naționale

Echipa *CodeRio* din cadrul Bibliotecii Județene *Panaite Istrati* Brăila a participat la Târgul Regional de Științe *Code Kids 2024*, care s-a desfășurat pe 31 octombrie 2024 la Biblioteca Județeană *I. N. Roman* din Constanța, unde a obținut Premiul Special de Inovație cu proiectul *Sistem inteligent de monitorizare a cărților*.

CODE Kids este o inițiativă națională de educație IT și STEM pentru copii, implementată de Fundația Progress, cu sprijinul financiar al Romanian-American Foundation, Societate Generale Global Solution Centre Romania și Bergerat Monnoyeur Romania.

de 10-14 ani poate genera soluții la provocările comunitare. De la folosirea roții de moară pentru a genera energie, până la case inteligente care oferă confort sau biciclete care generează curent, copiii din satele României demonstrează că educația, curiozitatea, explorarea și deschiderea sunt valorile care ne împing spre un progres al bunăstării noastre comune, a declarat Camelia Crișan, CEO Fundația Progress.

Trebuie menționat că Premiul I al Târgului Național de Știință CODE Kids 2024 a fost acordat echipei Development Outlet de la Biblioteca Comunală Chiscani, jud. Brăila, cu

La competiție și-au prezentat proiectele coderi din Brăila, Chiscani - județul Brăila, București, Cuza-Vodă, județul Călărași, Constanța, Medgidia - județul Constanța, Tulcea și Mahmudia - județul Tulcea.

Suntem mândri că reușim să construim un mediu potrivit în care copii ingenioși și dornici de evoluție din rural își pun în aplicare cele mai bune idei pentru problemele comunității. Târgul din acest an a dovedit că inovația și știința se simt bine în satul românesc, că revoluția tehnologică ai cărei reprezentanți sunt puștii și puștoaicele

proiectul *BikeSense: Monitorizarea Sănătății prin Mișcare*, proiect sprijinit și de Makerspace-ul Bibliotecii Județene *Panaite Istrati* Brăila, care a asigurat dotarea și mentoratul echipei.

Leonard NECULAE,
redactor

PROIECTE ȘI CONCURSURI

Orientarea în carieră – o necesitate pentru viitorul fiecăruia

A te informa corect este vital pentru parcursul societății de astăzi, care e invadată permanent de surse mai mult sau mai puțin credibile, emise prin intermediul canalelor social media. Biblioteca Județeană *Panait Istrati* Brăila și-a propus încă de la prima ediție a proiectului *Cartea vie a profesiei*, în anul 2017, să ofere elevilor din liceele brăilene posibilitatea de a interacționa față în față cu profesioniști din diferite domenii, cu scopul ca adolescenții să obțină informații și să rezolve necunoscute legate de profesia pe care aceștia o au în plan pentru viitor.

În toamna anului 2024, proiectul a ajuns la cea de-a VI-a ediție, fiind întrerupt doar în anii pandemiei, când nu am avut posibilitatea de organiza întâlniri fizice de amploare. Evenimentul s-a desfășurat la Casa Tineretului, unde au fost prezenți peste 900 de elevi din 16 licee din municipiul și județul Brăila și aproximativ 50 de *cărți vii*, care au reprezentat profesii dintre cele mai diverse. Așadar, în sală au fost prezenți ingineri, judecători, procurori, medici, asistenți medicali, jurnaliști, antreprenori, analiști financiari, arhitecți, psihologi, militari, polițiști etc, și toți aceștia au răspuns întrebărilor adresate

de tinerii prezenți în legătură cu studiile necesare, cu avantajele și dezavantajele profesiei sau orice altceva au dorit să știe, pentru a fi convinși că vor face alegerea bună în anii ce vor urma.

Anvergura proiectului este vizibilă, acesta a crescut de la an la an, organizatorii ținând permanent cont de necesitățile elevilor și de tendințele de pe piața muncii. Astfel, ca noutate în acest an, elevii au putut regăsi la mese un creator de conținut, specialiști din industria beauty, un fiziokinetoterapeut, un activist ONG sau un broker, specialist în bursa de valori.

La o privire atentă, s-a putut observa faptul că la această ediție, elevii au fost interesați în mod deosebit de domenii precum: psihologie, antreprenariat, drept, IT sau medicină.

Le mulțumim *cărților vii* pentru că au ales să vorbească cu tinerii despre fețele văzute și nevăzute ale succesului în carieră! I-am avut alături de noi pe următorii profesioniști: Specialist IT/ Inginer de sistem – Ichim Mihai; Procuror – Daniel Cristinel Sarău; Judecător – Geanina Voinea, Florin Jercan, Marius Cojocariu; Antreprenor – Marius Coadă (Ferma de la Coadă); Psiholog – dr. Rodica Popa; Psiholog – Florentina Gruia; Inginer mecanic – conf. dr. prof. Petru Dumitrache, ing. Gigel-Florin Căpățână (Facultatea de Inginerie și Agronomie); Inginer agronom – S.I. dr. Ing. Andreea Raluca Chiriac (Facultatea de Inginerie și Agronomie); Medic – Urse Alina (alergologie și imunologie clinică); Asistent medical – Drăgan Ruxandra; Actor – Elena Andron, Cătălina Nedelea; Jurnalist – Alexandru Necula; Economist – Camelia Vechiu, Gianina Negrău (Univ. Constantin Brâncoveanu);

Farmacist – Profira Constantinoiu; Arhitect – Carmen Țigău; Profesor – Ana Coman; Militar – lt. cdor. Nicoleta Coman, plt. maj. Marian Spătărescu, plt. maj. Cătălin Nicolae; Polițist – comisar șef Simona Costescu, insp. Ganea Marinela, agent șef poliție Iordănel Cabăț; Pompier – col. Ștefan Stoian, sg. maj. Andreea Crețu; Ofițer penitenciar – inspector de poliție penitenciară Andreea Hristache (of. educator), Inspector de poliție penitenciară Georgiana Chiojdoiu (of. formare profesională); Jandarm – sg. maj. Rodica Balaban, plt. adj. Adela Sârbu, plt. adj. șef Cristian Preda, Beatrice Ion (elevă jandarm); Asistent social - insp. p. Mirabela Dima, educator – sinsp. Oana Iorga (Centrul de Detenție Tichilești); Specialist Digital Marketing – Teodora Adamache; Grafician – Cristiana Dediu; Web designer – Florin Dediu; Specialist Beauty – Mihaela Tălpău, Anca Popescu; Speaker motivațional – Silvia Albu; Fiziokinetoterapeut – Alina Pârlog; Contabil – Oana Gheorghe; Creator de conținut – Liliana Apostol; Analist financiar/ Broker/ Bursa de valori – Gabriel Stoica; Bucătar – Caterina Meiroșu (Bella Italia); Activist ONG – Absolvent de Harvard și Stanford – Cristinel Popa Stoica.

Le mulțumim, de asemenea, și cadrelor didactice care au mobilizat și însoțit elevii pentru a participa la cel mai mare proiect de orientare în carieră din Brăila.

Anul trecut ne-am propus să adresăm proiectul și elevilor din județ, ceea ce la această ediție

s-a și întâmplat, la eveniment fiind prezenți și adolescenți din orașele Ianca și Făurei.

Faptul că activitatea este una de succes nu reiese doar din cifre, ci și din mărturisirile celor prezenți: *Întrebările: «Ce vreau să fac mai departe?», «Cum va arăta viitorul meu?» și «Care este drumul pe care vreau să îl urmez?» stau pe buzele fiecăruia dintre noi, iar prin genul acesta de evenimente dobândim o claritate și chiar o siguranță în ceea ce privește viitoarea carieră și chiar mod de viață. Mi-a plăcut foarte mult această inițiativă, în primul rând datorită diversității și alegerii cu atenție a reprezentanților din cât mai multe domenii, iar în al doilea rând am apreciat lipsa formalității și cadrul prietenos, care te invita să pui întrebări, să fii curios și să porți o conversație cât mai deschisă cu oamenii de acolo.* (Andra Constantin, clasa a XI-a, Colegiul Național Gheorghe Munteanu Murgoci)

Proiectul *Cartea vie a profesiei* este conceput și susținut an de an de echipa Serviciului Automatizare a Bibliotecii Județene *Panait Istrati* Brăila și pleacă din convingerea că sprijinind viitorul tinerilor acestui oraș, contribuim la asigurarea stabilității noastre, a tuturor.

Roxana NEAGU,
corector

Prietenia, o punte peste ape

Secția de Împrumut pentru copii. Ludoteca a Bibliotecii Județene *Panait Istrati* Brăila și Trupa de teatru *Paradox Company* a orașului Năvodari au desfășurat, cu entuziasm, în perioada 14-16 noiembrie 2024, proiectul *Prietenia, o punte peste ape*, dedicat pasionaților de teatru.

Sub îndrumarea actorului și regizorului Abdul-Cair Latip, *Prietenia, o punte peste ape* s-a conturat ca o experiență culturală remarcabilă pentru participanți și o veritabilă sărbătoare a artei teatrale, aducând împreună comunități și pasiuni diverse într-o celebrare a creativității și prieteniei.

Dunărea la Brăila și Marea Neagră la Năvodari par a fi două lumi distincte, fiecare cu propriile trăiri, dar legate printr-o punte invizibilă a poveștilor și dorurilor. Între ele, o prietenie, născută din lemn tare, rezistă valurilor și vânturilor, sprijinită pe stâlpii încrederii și firele nevăzute ale sufletelor.

În atelierele de teatru de la Colegiul Național *Gheorghe Munteanu Murgoci* Brăila, liceenii au descoperit magia construirii de punți: prin joc, au învățat să rădă, prin improvizație, să comunice, prin poveste, să se înțeleagă pe sine și pe ceilalți.

Pe scena vieții, fiecare gest și cuvânt rostit devine piatra de temelie a unei prietenii adevărate. Atelierele au inclus exerciții creative esențiale pentru dezvoltarea abilităților scenice: jocuri de atenție și concentrare, stimularea spontaneității și improvizației, îmbunătățirea memoriei și antrenarea în tehnici de actorie prin jocuri interactive.

Mulțumiri speciale doamnelor profesor Oana Ghețu, Gabriela Vasiliu, Olga Stroe, conducerii colegiului, doamnei profesor Mihaela Giurcă și domnului profesor Romeo Mocanu.

Într-o însorită după-amiază de noiembrie, la Școala Gimnazială *Fănuș Neagu*, într-o sală plină de lumini calde și ecouri de râsete, s-a țesut o scenă nevăzută. Aici, prietenia s-a născut ca un fir roșu ce unește sufletele, joaca devine limbaj universal, iar spontaneitatea dansează pe vârfuri, aducând viață fiecărui moment.

Juniorii claselor a V-a C, a V-a D și a VI-a D au devenit pe rând personaje și povestitori, spectatori și creatori. Fiecare cuvânt e o sămânță care prinde rădăcini în imaginația celui alt. Fiecare gest, o punte spre camarazii de poveste. Aici nu au existat greșeli, ci doar zboruri încercate. Și nu au existat finaluri, ci doar începuturi care ne-au învățat să fim noi, mai liberi, mai vii.

Intră pe scenă! Joacă-te! Descoperă! Acesta a fost îndemnul lui Abdul Cair Latip. Prietenia și magia au fost aici.

Mulțumiri doamnelor profesor Georgiana Ciocârlan, Dorina Tarachiu, Roxana Vasile!

Nu întâmplător am denumit acest eveniment *Prietenia, o punte peste ape*, pentru că întâlnirea

dintre trupa de teatru *Paradox Company*, coordonată de actorul și regizorul Abdul Cair Latip, din Năvodari, și Grupul de copii NINO NINO, a fost cu mare bucurie, liantul cel mai puternic dintre oricare copil de pe acest Pământ. A fost o seară de poveste... NINO NINO și copiii din Năvodari au fost la unison și au transmis tuturor copiilor din lumea întreagă că prietenia e tot ce avem pentru a fi mai buni, mai adevărați.

Sâmbătă, 16 noiembrie 2024, în Brăila, istoria a prins viață în fiecare piatră, în fiecare zid vechi, sub pasul unui grup curios și plin de energie.

Membrii grupului NINO NINO, împreună cu oaspeții noștri speciali de la trupa *Paradox Company* din Năvodari, au pășit pe urmele celor care au trăit în acest oraș de-a lungul veacurilor, ghidați cu măiestrie de Cătălin Rîșnoveanu, povestitor desăvârșit.

Au traversat prin secunde și zile îndepărtate, de la Teatrul *Maria Filotti*, unde ecourile pasiunii scenice încă răsună în fiecare colțișor, la Casa Memorială a Anei Aslan, care ne-a șoptit despre vremuri de altădată. Ne-am oprit apoi la Biserica *Sfântul Nicolae* și Biserica *Greacă*, unde tăcerea s-a amestecat cu rugăciuni vechi de secole.

Dar nu toate poveștile au fost de lumină. Casa cu stafii, cu umbrele ei misterioase, a adus o adiere de frică și fantezie.

Pas cu pas, *Walk this way*, Brăila, i-a purtat printr-un tur care a fost mult mai mult decât o simplă plimbare, a fost o călătorie în timp, o invitație pentru a simți orașul, pentru a-l înțelege nu doar prin cuvinte, ci prin emoțiile pe care le poartă în sine.

Mulțumim tuturor celor care au făcut parte din această experiență și, cu siguranță, Brăila rămâne în inimile noastre, ca un oraș al poveștilor nerostite.

Mulțumim, dragă *Poem Caffè*, pentru răsfățul ce ne-ai dăruit, pentru dulcele de poveste!

Prietenia, o punte peste ape nu doar unește maluri, ci creează spectacolul vieții!

Doinița Mihaela STANCIU,
coordonator proiect

My Pet, My Friend

În fiecare an, pe 4 octombrie, necuvântătoarele din întreaga lume sunt sărbătorite. Misiunea cea mai importantă a acestei sărbători este ca, prin educație și conștientizare, lumea în care trăim să devină un loc mai prietenos și corect pentru animale. Astfel, în anul 2023, cu ocazia acestei zile, am organizat concursul *My Pet, My Friend*, din dorința de a le oferi elevilor brăileni un prilej de a-și exprima dragostea pentru cel mai bun prieten, animalul de companie.

Stimularea potențialului creativ, împărtășirea experiențelor personale, exprimarea clară a unui punct de vedere și dezvoltarea abilităților de comunicare în limba engleză sunt câteva dintre obiectivele propuse în cadrul acestuia. Concursul se adresează copiilor cu vârste cuprinse între 9 și 12 ani și se desfășoară pe două niveluri de vârstă.

Dacă la prima ediție participarea a fost timidă, la cea de-a doua ediție, la care am adăugat și secțiunea desen, copiii iubitori de limba engleză, dar și pasionații de penel au răspuns *prezent* într-un număr mai mare. Astfel, în concurs au fost înscrise 30 de lucrări la secțiunea compunerii în limba engleză. Din ele am aflat că pisicile și câinii sunt animalele de companie preferate de copii, dar nu numai. Prietenia strânsă dintre un băiat și papagalii săi a fost subiectul unei povestiri, am aflat apoi despre cum zilele alături de un câțel pot fi pline de aventuri și cum poate fi un câțel un bun coleg de antrenament, despre cum animalul de companie îți poate salva viața... și multe alte lucruri interesante, trăite de copii alături de prietenii lor cei mai buni. Toate acestea au fost povestite cu multă măiestrie în lucrările participante. Una dintre povestiri, cea a Antoniei

Bunea, ne-a atras atenția într-un mod deosebit, deoarece a fost o pledoarie adresată părinților ei prin care încerca să-i convingă de faptul că poate avea grijă de un câțel.

Lucrările de la categoria desen au fost în număr de 22. Acestea au fost pline de culoare și au surprins în diferite ipostaze animalele de companie, unele chiar și alături de stăpânii lor.

Premiile au fost oferite de către Biblioteca Județeană *Panait Istrati* Brăila și au constatat în cărți, blocuri de desen și acuarele, iar premianții au fost emoționați și bucuroși că munca lor a fost răsplătită. Nu știm însă cine au fost mai emoționați, ei sau părinții și bunicii care i-au însoțit la festivitatea de premiere și ai căror ochi plini de lacrimi îi priveau cu mândrie.

Elevii premiați la cea de a II-a ediție sunt următorii:

PREMIUL I

Geană David Georgian - *MY PARAKEETS* - Școala Gimnazială Movila Miresii Brăila

Ion Valentin - *MY PUPPY, REX - MY BEST FRIEND*, Școala Gimnazială Movila Miresii Brăila

Mardale Anna Teodora - *MY FRIEND*, Colegiul Național Nicolae Bălcescu Brăila

PREMIUL II

Ciobanu Ianis Ștefan - *A PLAYFUL FRIEND*, Școala Gimnazială Sfântul Andrei Brăila

Gheorghiță Amalia Elena - *MY MAGICAL FRIEND*, Colegiul Național Nicolae Bălcescu Brăila

Paraschiv David Ionuț - *MYPET, MYFRIEND*, Școala Gimnazială Movila Miresii Brăila

Voiculeț Alexandra Ștefania - *NORY, MY PLAYFUL BISHON!* Școala Gimnazială Movila Miresii Brăila

PREMIUL III

Dascălu Florin - *MY DELICIOUS DOG*, Școala Gimnazială Sfântul Andrei Brăila

Pîrlog Alexandru - *MY PET, MY FRIEND*, Școala Gimnazială Movila Miresii Brăila

PREMIU SPECIAL

Bunea Antonia - *MY PET, MY FRIEND*, Colegiul Național Nicolae Bălcescu Brăila

MENTIUNE

Bâtcă Daria Maria - *THE LIGHT IN MY LIFE*, Școala Gimnazială Sfântul Andrei Brăila

Enache Alexandra Ștefania - *ALFIE - MY BEST FRIEND*, Școala Gimnazială Movila Miresii Brăila

Plăcintaru Robert - *MY PET, MY BEST FRIEND*, Școala Gimnazială Movila Miresii Brăila

Sandu Amelia - *THE BEST CAT IN THE WORLD*, Școala Gimnazială Sfântul Andrei Brăila.

Îi așteptăm cu drag pe copii și anul viitor, la cea de-a III-a ediție a concursului, alături de noi participanți, să ne prezinte în scris sau prin desene inspirate relația specială pe care o au cu animalele lor de companie.

Olimpia MORARU,
bibliotecar

Orașul meu, orașul tău

Ediția a XI-a a concursului *Orașul meu, orașul tău* este mai mult decât o competiție – este o celebrare a creativității, un imn al talentului și un tribut adus pasiunii celor mai mici dintre noi. Acești mici artiști și scriitori au demonstrat, încă o dată, cât de vie și bogată poate fi imaginația lor.

De-a lungul anilor, acest concurs a devenit o adevărată tradiție pentru biblioteca noastră și pentru comunitatea brăileană. Este un *brand* local care a pătruns și pe plan național, o dovadă că poveștile și culorile copilăriei pot transcende granițe și pot aduce oamenii împreună.

Am fost întrebată adesea: *Cât va mai continua acest concurs?* Iar răspunsul meu rămâne același: *Cât va fi nevoie!* Pentru că acest eveniment este o călătorie extraordinară, iar fiecare ediție adaugă un strop de magie. Fiecare desen și fiecare compunere sunt un mic univers care reflectă frumusețea orașului nostru prin ochii copiilor.

Brăila, cu farmecul ei aparte, a prins viață în lucrările participanților. Fiecare copil ne-a arătat o fațetă unică a orașului nostru, transformându-l într-un loc mai frumos și mai primitor.

Felicitări tuturor participanților! Munca voastră, atenția la detalii și dedicarea sunt admirabile. Ați demonstrat că imaginația nu are limite, iar Brăila va străluci mereu prin ochii și sufletele celor care o iubesc.

Să continuăm împreună această călătorie a creației, așa cum am făcut-o în toate aceste ediții – pentru că fiecare copil are o poveste de spus, iar orașul nostru merită să fie pictat și scris în cele mai frumoase culori și cuvinte. **Bravo vouă!**

Mulțumim copiilor pentru implicarea și efortul depus în realizarea compozițiilor plastice, pline de expresivitate, sensibilitate, forță și dinamism. Lucrările jurizate reprezintă un spectacol vizual, exprimat prin forme și culori variate, care surprind o diversitate de imagini, motive și simboluri de referință pentru cultura Brăilei. Micii artiști au reușit să își transpună emoțiile în picturi care redau cu autenticitate realitatea orașului în care trăiesc. Felicitări tuturor pentru implicare și dedicare! ne-a declarat doamna profesor Alina Chițu.

Mulțumiri alese și grațitudine membrilor juriului: Alina Chițu - profesor de educație plastică, Giorgiana Meiroșu – profesor învățământ primar, Marcela Ifrim – profesor învățământ preșcolar, Dan Rotaru – reprezentant Vard Shipyards Brăila.

Mulțumiri generoșilor noștri sponsori: Brutăria Frontera, Pizza Maritzza, Vard Shipyards Brăila, Walk this way, Brăila, ghid de turism Cătălin Rîșnoveanu.

Premiul de popularitate:

Nicolae Leonard - Școala Gimnazială *Mihai Eminescu* – 613 aprecieri

Premiul special pentru originalitate:

Mihăilă Lara - Școala Gimnazială *Fănuș Neagu*

Premiul special Creionăm viitorul:

Dumitru Rebeca - Școala Gimnazială *Fănuș Neagu*

Premiul special pentru talent:

Lascu Teodora - Școala Gimnazială *Mihai Eminescu*

Premiul special al prieteniei:

Sofia Danilic - Ucraina

Desen nivel preșcolar:

Premiul I

Masgras Iris - Grădinița nr. 11

Munteanu Nicolas - Grădinița nr. 7

Teșulă Matei - Grădinița nr. 37

Croitoru Sofia - Grădinița nr. 37 (3)

Lefter Maria - Grădinița nr. 7

Premiul II

Surcel Tudor – Grădinița nr. 47

Gurău Natalia - Grădinița nr. 37

Scarlet Alessia - Grădinița nr. 37

Premiul III

Vasile Elisa - Grădinița nr. 7

Bănică Teodora - Grădinița nr. 11

Gurău Jesica - Grădinița nr. 37 (3)

Mențiuni

Nedelcu Cristian - Grădinița nr. 47

Popescu David - Grădinița nr. 49

Bălțatu Eva - Grădinița nr. 48

Beliciu Rebeca - Grădinița nr. 48

Ciutacu Denisa - Grădinița Corbu Nou

Răducan Nicolas - Grădinița Spiru Haret

Desen nivel primar:

Premiul I

Faur Amayah - Școala Gimnazială *Mihai Eminescu*

Nechifor Ștefan - Școala Gimnazială *Fănuș Neagu*

Hilohi Antonia - Liceul de Arte *Hariclea Darclee*

Caluță Miruna - Școala Gimnazială *Sfântul Andrei*

Pârlog Magdalena - Școala Gimnazială, *Al. I. Cuza*

Crâșmăriuc Luca - Școala Gimnazială *Fănuș Neagu*

Constantin Daniel - Școala Gimnazială *Chiscani*

Poparlan Maya - Școala Gimnazială *Vlaicu Vodă*

Măxineanu Erick - Școala Gimnazială *Ion Băncilă*

Baciu Maria - Școala Gimnazială *Vlaicu Vodă*

Cristescu Emma - Școala Gimnazială *Vlaicu Vodă*

Șerbănescu Tudor - Școala Gimnazială *Ion Creangă*

Premiul II

Frătica Luca - Școala Gimnazială *Mihu Dragomir*

Budur Cristina - Școala Gimnazială *Fănuș Neagu*

Frangulea Sophia - Școala Gimnazială *Chiscani*

Lungu Maria - Școala Gimnazială *Vlaicu Vodă*

Dogărescu Clara - Școala Gimnazială *Fănuș Neagu*

Bilgili Filiz Maria - Școala Gimnazială *Ion Băncilă*

Turcu Andrei - Școala Gimnazială *Mihai Eminescu*

Maftăi Alessia - Școala Gimnazială *Vlaicu Vodă*

Căpităneanu Dragoș - Școala Gimnazială *Mihai Viteazul*

Gogoasă Teodora - Școala Gimnazială *Mihai Eminescu*

Radu Lavinia - Colegiul Național Pedagogic *D.P. Perpessiciu*

Premiul III

Moise Matei - Școala Gimnazială *Mihu Dragomir*

Ușurelu David - Școala Gimnazială *Aurel Horneț Tudor Vladimirescu*

Vrînceanu Sofia - Școala Gimnazială *Fănuș Neagu*

Topor Maria - Școala Gimnazială *Ion Băncilă*

Mocanu Matei - Școala Gimnazială *Al. I. Cuza*

Mențiuni

Ștefănescu Dominic - Școala Gimnazială *Mihail Sadoveanu*

Țăranu Rebeca - Școala Gimnazială *Gropeni*

Șcheaua Ioan - Școala Gimnazială *Ion Băncilă*

Compuneri:

Premiul I

Bădică Bogdan - Școala Gimnazială *Vasile Alecsandri*

Smith Ștefania - Școala Gimnazială *Al. I. Cuza*

Premiul II

Guedenon Alma - Colegiul Național Pedagogic *D.P. Perpessiciu*

Eftimie Daria - Școala Gimnazială *Ion Băncilă*

Premiul III

Dumitru Rebeca - Școala Gimnazială *Fănuș Neagu*

Jincă-Buzatu Ayan - Școala Gimnazială *Mihai Eminescu*

Un mare MULȚUMESC celor care au făcut posibil acest moment de neuitat! Ne vedem la ediția următoare!

Doinița Mihaela STANCIU,
bibliotecar, Secția de Împrumut pentru copii. Ludoteca,
coordonator proiect

EVENIMENTE

Conferința de toamnă *BiblioPublica* – impresii

Respectând deja o tradiție, în perioada 11-12 noiembrie 2024, la București s-a desfășurat Conferința ANBPR BIBLIOPUBLICA cu tema *Rețeaua bibliotecilor publice – infrastructură dinamică de sprijin privind prioritățile de dezvoltare durabilă*. Gazdă și partener al evenimentului a fost Biblioteca Națională a României.

Organizatorul principal, Asociația Națională a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România (ANBPR) ne precizează care sunt obiectivele pe care conferința le propune spre dezbateri bibliotecarilor din bibliotecile publice din România:

Societățile reziliente de astăzi se definesc în funcție de 4 abordări ale sustenabilității: abordarea dominată de reziliența bazată pe securitate, discursul și răspunsul la crize majore; abordarea orientată spre inovare, care se concentrează pe combaterea riscurilor și transformarea favorabilă a dezastrelor; abordarea care promovează o societate civilă bazată pe participarea socială activă a cetățenilor săi și, nu în ultimul rând, abordarea

conform căreia societatea civilă este un actor indispensabil pentru a face față complexității și schimbării perpetue a societății contemporane.

Bibliotecile sunt spații dinamice, vibrante și inspiraționale, care stimulează creativitatea și inovația. Angajate într-un proces amplu de transformare și adaptare la noile provocări, bibliotecile publice se redefinesc constant, căpătând noi și noi valențe, în acord cu misiunea proprie, dar și cu exigențele din ce în ce mai rafinate ale utilizatorilor lor. În ultimele decenii, bibliotecile s-au implicat activ în conștientizarea importanței obiectivelor de dezvoltare durabilă.

În acest spirit, tema conferinței de toamnă a ANBPR aduce în prim-plan rolul bibliotecilor publice în susținerea priorităților de dezvoltare durabilă. Așadar, suntem încântați să vă invităm la o conferință care explorează implicarea bibliotecilor în sprijinirea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă și a Agendei 2030. Această reuniune profesională de marcă pentru domeniul bibliotecilor și nu numai va oferi cadrul pentru dezbateri de substanță despre modul în care bibliotecile pot contribui la inițiativele de durabilitate, prin îmbunătățirea accesului la informații, încurajarea angajamentului comunității și promovarea oportunităților educaționale care sprijină obiectivele de mediu pe termen lung.

Fiecare conferință ANBPR este o oportunitate pentru bibliotecari de a-și împărtăși rezultatele obținute, de a face schimb de experiență și de a fi la curent cu tot ceea ce este nou în domeniu.

Și de data aceasta au fost participanți din peste 25 de biblioteci publice din România, precum și numeroși invitați din străinătate, reprezentanți ai unor firme care furnizează soluții pentru biblioteci sau ONG-uri care își doresc să colaboreze sau chiar colaborează cu bibliotecarii. Aceștia au avut prezentări și ateliere pe teme diverse și interesante.

Putem enumera câteva dintre cele care ne-au atras atenția, cu mențiunea că multe sesiuni au decurs în paralel, prin urmare, este posibil să fi fost și alte prezentări la fel de bune pentru a fi incluse:

- sesiuni de informare alocate proiectelor comune derulate de către ANBPR cu alte entități europene prin intermediul finanțărilor europene;
- prezentări de softuri de bibliotecă în care sunt incluse tehnologii RFID, AI etc. realizate de Softlink Central Europe, IME Romania și ECDL România;
- ateliere dedicate rezilienței bazate pe securitate și obiectivelor de dezvoltare durabilă (ODD) în contextul crizelor majore;
- expoziții cu teme din cele mai diverse: despre fake news, despre istoria tiparului, rolul bibliotecilor ca spații de colaborare interdisciplinară ș.a.

Un alt moment important al conferinței a fost decernarea premiilor ANBPR pentru activitatea din anul 2023, când cei mai buni dintre bibliotecarii români au primit recunoaștere din partea asociației.

Vremea nu a fost deloc prietenoasă, Bucureștiul ne-a întâmpinat cu zile ploioase, excesiv de friguroase, o toamnă intensă și mohorâtă chiar, dar acest lucru nu a contat prea mult în contextul întâlnirilor colegiale și a bucuriei revederii cu o parte însemnată a membrilor marii *rețele* ANBPR, pentru că, nu-i așa, rețelele, așa cum și tema evenimentului ne comunică, au fost în centrul atenției la conferința BiblioPublica din acest an.

dr. Corina CIURARU
Președinte ANBPR – Filiala Brăila

Niciodată Singur – Prietenii Vârstnicilor

Asociația *Niciodată Singur – Prietenii Vârstnicilor* a fost fondată în 2015 pentru a veni în sprijinul seniorilor din România din ce în ce mai afectați de singurătate și izolare socială. Conform studiului național realizat de asociație în 2021, peste 450.000 de vârstnici din mediul urban suferă de singurătate și nu au posibilitatea de a socializa.

Asociația desfășoară activități în comunitate în cadrul programului *Prietenii Vârstnicilor*, program ce constă în activități săptămânale desfășurate în locații partenere din Brăila, Constanța, Brașov și Cluj-Napoca pentru seniorii dornici de socializare din aceste orașe. *Prietenii Vârstnicilor* este un program prin care constituim grupuri de socializare, cu scopul de a aduce seniorilor mai multe oportunități de petrecere a timpului liber, dar și pentru a le menține active și sănătoase mintea, sufletul și abilitățile. În acest program, se pot înscrie persoanele cu vârsta peste 65 de ani, care se confruntă cu sentimentul de singurătate. Aceștia pot participa gratuit de

patru ori pe lună la activități și ateliere despre viață sănătoasă, dezvoltare personală, activități culturale, ateliere de îndemânare, jocuri de societate, socializare, ateliere inter-generaționale și alte activități care să-i facă pe bunici să uite de singurătate, să îi ajute să rămână activi, relevanți și cu o viață socială sănătoasă.

La Brăila întâlnirile vârstnicilor au loc la Biblioteca Județeană *Panait Istrati* un spațiu prietenos, familiar și ușor accesibil tuturor. Din iulie 2024, de când am început al doilea an de activitate, numărul vârstnicilor ce au simțit nevoia de socializare a crescut simțitor, astfel că în acest moment avem înscriși 50 de bunici care participă la atelierele săptămânale. În luna octombrie s-a derulat Proiectul *Vârstnici mereu Conectați* în parteneriat cu fundația *Orange*, la care peste 20 de seniori au participat la sesiuni de digitalizare organizate cu ajutorul a 12 voluntari, elevi la Liceul Teoretic *Mihail Sebastian*, formați special pentru a deveni moderatori în cadrul acestor sesiuni.

Proiectul a constat în organizarea a două ateliere de digitalizare, în cadrul cărora participanții au

învățat cum să utilizeze aplicații de mesagerie, să trimită e-mailuri, să plătească facturi online și chiar să folosească Google Maps, astfel deschizându-le noi oportunități de a rămâne conectați cu cei dragi, de a accesa resurse digitale și de a se simți parte activă a comunității moderne. Experiența a fost una plăcută și pentru voluntari și a reușit să creeze o conexiune autentică între generații. Bogdan Staicu elev clasa a XII-a și voluntar spune: *Am văzut cât de mult au progresat și cum s-au bucurat să descopere cum să comunice online. A fost o onoare să-i sprijinim și să ne bucurăm împreună de reușitele lor.*

Un alt atelier care a avut mare succes a fost cel în care am abordat probleme de sănătate, o preocupare foarte importantă pentru vârsta a treia. Astfel, seniorii din programul *Prietenii Vârstnicilor* au avut parte de o întâlnire informativă și valoroasă în cadrul activității *Medicina pentru toți* cu doamna doctor Petre Anișoara, medic de familie și prietenă bună a asociației. Cu răbdare și profesionalism, doamna doctor a răspuns tuturor

întrebărilor celor peste 20 de participanți, iar seniorii noștri au apreciat informațiile primite și atmosfera de încredere creată.

Lunar, seniorii au avut parte de o experiență nouă și captivantă: primul lor curs de limba engleză! Sub îndrumarea formatorului, profesor de limba engleză, au învățat cuvinte de bază, pe care le aud deseori în jur. La finalul fiecărei lecții spun că totul a fost OK și sunt nerăbdători să participe la următoarele întâlniri.

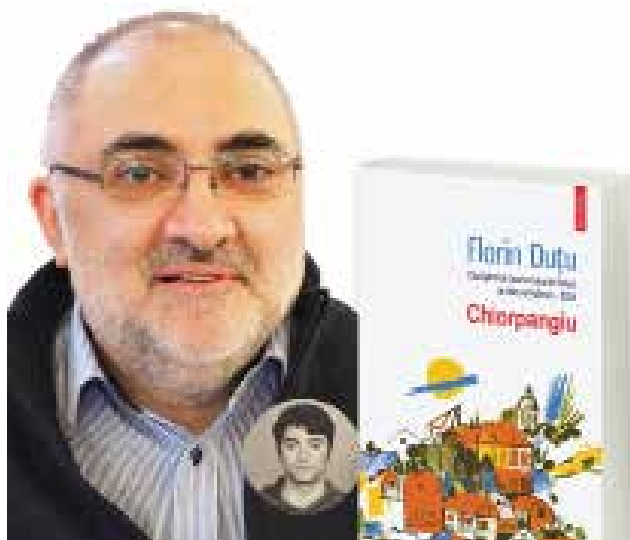
Acestea sunt doar câteva dintre activitățile care se desfășoară săptămânal la bibliotecă și care au contribuit la formarea unei mici comunități de vârstnici care și-au găsit un scop și au redescoperit cât de benefică este relaționarea cu cei din jur. Mai mult decât atât, sunt seniori care la activități și-au revăzut colegi de grădiniță, colegi de liceu sau chiar au avut parte de o reîntâlnire după 40 de ani cu profesorul diriginte din liceu. Astfel, programul *Prietenii Vârstnicilor* este despre a fi împreună: împreună în cauza singurătății vârstnicilor, împreună pentru demnitate la orice vârstă, împreună prin voluntariat și implicare, pentru un impact de durată în viețile seniorilor noștri.

Alina Arșaluis CREȚU,
coordonator program

LUMEA CĂRȚILOR

Lansări de carte - 2024

Florin Duțu, câștigătorul Concursului de Debut al Editurii Polirom din 2024, și-a lansat la sfârșitul lunii noiembrie volumul de povestiri *Chiorpangiu*. Deși de profesie este avocat în Baroul București și coordonează în cadrul unei multinaționale practica de drept comparat în materie de insolvență și restructurare, Florin Duțu a început să scrie pentru că avea povești de împărtășit despre viața în peisajul cu totul aparte al Brăilei.

În cuprinsul cărții, cititorul poate descoperi o pleiadă de personaje pitorești care trăiesc în perioada comunismului, precum și amintirea locurilor magice din copilărie, povești pe care adultul de astăzi le privește pe toate fără reproș, cu umor și nostalgie și le împărtășește bucuros cu noi. Povestirile au fost scrise în decursul a cinci ani și au prins viață cu prilejul concursului amintit, autorul reușind din prima încercare să plonjeze direct în lumea literară. Capitolele cărții - *Fierăria*, *22 de căsuțe*, *Fănică și Securitatea*, *Doctor Aurel* și *Pune banii ăia undeva* sunt depănate de autor ca fiind întâmplări foarte recente, deși între timpul trăirii și timpul mărturisirii au trecut 30 de ani.

Cei care au vorbit despre *Chiorpangiu*: Valentin Popa, Daniel Kițu și Viorel Coman au ajuns la concluzia că volumul este un exercițiu excelent care cere continuare, anii '80 fiind o zonă neatinsă în literatură privind mentalitatea românească și stilul de viață ai ultimilor ani de dinainte de Revoluție.

Valeriu Ion Găgiulescu, scriitor și umorist, și-a lansat la Brăila cel mai recent volum intitulat *Turgor Absent*. Conform DEX, cuvântul *turgor* înseamnă o stare de ușoară tensiune a unui țesut animal sau vegetal datorită bogăției de lichide. *Un titlu ales din sadism pentru că mulți nu știu ce înseamnă, iar eu vreau să-i trimit la dicționar să afle. Cartea reprezintă o trecere rapidă prin viața iubirii, poeziile mele încep cu iubirea adolescentină și se termină cu cele mai recente, apropiate morții. În acest mod, se poate interpreta analogic și metaforic titlul, în consonanță cu vârsta mea* – a spus autorul la lansare.

Deși titlul volumului a inspirat o atmosferă sumbră și apăsătoare, seara a fost veselă și cu multe momente muzicale. Cunoscut pentru umorul catrenelor sale, fin epigramist și eseist,

Valeriu Găgiulescu ne-a oferit poezii încărcate de afirmații pline de miez și memorabile. O pledoarie pentru o viață lungă, fericită și veselă o reprezintă și versurile de mai jos, intitulate *Rețetă*.

Râzi și te înveselește!
Viața tot te-a prins în clește,
Fiscul tot te jumulește,
Șeful tot te umilește,
Soacra tot te cicălește,
În năvod nu cade pește,
Focul tot mai pârlăjește,
Floarea tot se ofilește,
Căruța se-mpotmolește,
Bețivul se cherchelește,
Nevoia nu te-ocolește,
Timpul tot te păcălește.
Pune mâna și vâslește,
În amonte, bărbătește,
Răul tu îl biruiește
Și necazul prăvălește!
Râzi și te înveselește!

Fost magistrat la Turnu Măgurele, în prezent este pensionar și are la activ 12 cărți publicate, dintre care amintim unele mai recente: *De-a râsu'-plânsu* (2015), *Gânduri în derivă* (2018), *101 găgiulisme* (2023).

Turgor Absent a apărut anul acesta la Editura InfoEst și a fost prezentată de prof. Jenică Chiriac și Mihai Vintilă, poet și editor. Publicul s-a delectat la lansare cu un microrecital susținut de Emiliană Bordei și Dănuț Cătălin Zaharia.

Monografia *Biserica Sfânta Cruce din Brăila* scrisă de Octavian Osanu a dat ochii cu cititorii brăileni în primăvara acestui an, aducând informații inedite despre ridicarea bisericii în cartierul Obor, despre slujitorii sfântului lăcaș și programele filantropice, culturale și educaționale desfășurate aici de-a lungul timpului.

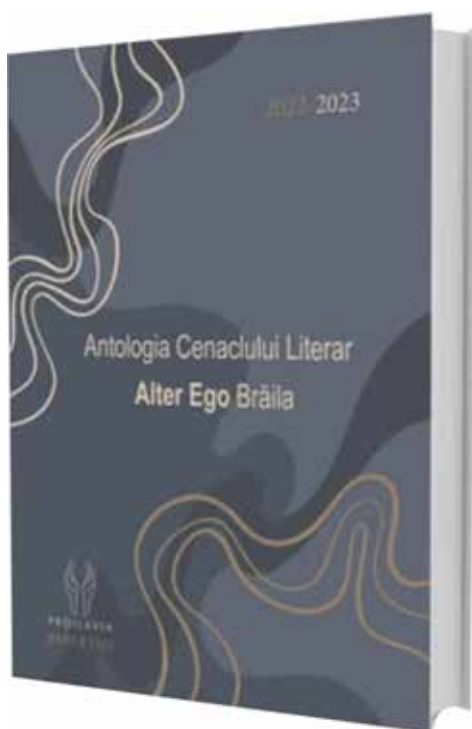
Biserica Sfânta Cruce este construită în condițiile vitrege ale celui de-al Doilea Război Mondial, iar patru dintre preoții care au slujit la această biserică au cunoscut mucenicia arestului Securității și a temnițelor comuniste, alături de alți 14 preoți ortodocși brăileni.

Monografia a constituit pentru autor un prilej de cunoaștere aprofundată a organizării și ierarhiei bisericești, a strădaniei clerului și a credincioșilor pentru păstrarea, conservarea și îmbogățirea patrimoniului spiritual în lupta cu regimul comunist ateu – a consemnat în prefața volumului profesorul Ioan Munteanu. Din dorința de a scoate la lumină aceste fapte mai puțin cunoscute, Octavian Osanu a consultat mai multe izvoare istorice, iar în 2023, la împlinirea a 80 de ani de la zidirea bisericii, apare monografia acesteia la Editura Proilavia.

25 de autori și o parte dintre creațiile lor au apărut în *Antologia Cenuclului Literar Alter Ego Brăila*, volum editat la Proilavia în 2023 și coordonat de Liviu Chifane. Antologia este, în egală măsură, o invitație la lectură și un apel la apropiere față de fenomenul literar brăilean contemporan. În fiecare capitol există o amprentă literară personală, chiar dacă nivelurile stilistice și de profunzime sunt diferite, toate reflectă atmosfera de efervescență creatoare a membrilor cenuclului.

Am aflat de la Liviu Chifane că: *cenuclul Alter Ego a luat ființă în toamna anului 2022, din necesitatea de a crea un club al scriitorilor brăileni care să continue tradiția cenuclurilor literare ale Brăilei și să adune cât mai mult din energiile creatoare ale orașului. Dorința inițială*

a fost de a oferi un mediu propice manifestării literare, deschis atât autorilor contemporani consacrați prin volume publicate, cât și celor aflați la început de drum sau în căutarea unei voci creative. Activitatea fiecărei întâlniri este rezumată într-o cronică în care sunt consemnate opiniile de lectură sau critice ale participanților, precum și recenzii ale cărților membrilor cenuclului, acestea putând fi consultate pe site-ul www.alterego.bjbraila.ro. O contribuție deosebită la înființarea și dezvoltarea cenuclului a avut directorul Bibliotecii Județene «Panait Istrati» Brăila, Dragoș-Adrian Neagu. Ideile sale au găsit ecou în inițiativa profesorului și scriitorului Liviu Chifane, punând astfel bazele cenuclului, pentru ca apoi activitatea să crească în amploare prin participarea unui număr considerabil de poeți, prozatori, critici literari, cititori sau persoane interesate de actul cultural în sine. După un an și jumătate de activitate, putem spune că cenuclul Alter Ego și-a atins toate obiectivele imediate: întâlniri regulate, realizarea unui site dedicat, prezența pe rețelele de socializare și publicarea unei antologii.

Adi George Secară, scriitor și critic literar, a prezentat cartea alături de Liviu Chifane, care ne-a invitat să descoperim poveștile, emoțiile și revelațiile născute în cadrul întâlnirilor la cenuclu.

Provenit din generațiile de autori Science-Fiction și Fantasy ai anilor '90, Mircea Cărbunaru este cel mai cunoscut exponent al mișcării SF din Brăila și fondator al Cenuclul ArtZONE SF Brăila. În luna octombrie și-a lansat la bibliotecă cea mai recentă carte publicată, *Leviathanul Vinețiu*, o ficțiune istorică plasată cu trei ani înainte de căderea Constantinopolului, care explorează impactul dispariției Imperiului Roman de Răsărit asupra civilizației răsăritene și a statelor creștin-ortodoxe. Un roman care prinde în vârtejul său întâmplări, locuri, personaje vorbindu-ne despre viață, moarte, iubire, credință, moralitate, justiție divină și luptă pentru supraviețuire.

Pe fondul realităților istorice: amenințarea otomană, corupția din administrația imperiului, frământările interne, organizațiile secrete sau disensiunile religioase, autorul inserează mai multe întâmplări, locuri și personaje, care asigură coeziunea întregului. Evenimentul fabulos îl constituie apariția unei creaturi gigantice în apele Mării Propontis/ Marea Marmara care declanșează o serie de întâmplări ce par să prefățeze prăbușirea Imperiului Bizantin.

Fiind un roman palpitant, scris cu măiestrie, pe alocuri tensionat, dar care se citește ușor, Mircea Cărbunaru își consolidează poziția de scriitor talentat care reușește să răsplătească așteptările cititorilor avizi de povești SF.

Laura CAPLEA,
bibliotecar

Claudiu Isopescu și crearea Bibliotecii române de la Roma

Aproape uitat astăzi sau niciodată cunoscut suficient, bucovineanul Claudiu Isopescu s-a născut la 18 aprilie 1894 în localitatea Frătăuții Vechi (în germană Alt Fratautz), la 8 kilometri de Rădăuți, în județul Suceava, în familia învățătorului Emilian Isopescu.

După ce a făcut clasele primare la școala din sat, a fost înscris la Liceul de Stat din Suceava – Ober Gymnasium (Gimnaziul Superior) în toamna anului 1904. După absolvire, în 1912, s-a înscris la Facultatea de Litere și Filosofie a Universității din Cernăuți, la secția Filologie și Lingvistică, susținând examenele programate pentru anii I și II.

La încheierea vacanței, pe 24 noiembrie 1914, a fost recrutat în armata austro-ungară și, după perioada de instrucție, a fost inclus în batalioanele de marș, ajungând în vara aceluiași an pe frontul din Italia, unde a participat la mai multe bătălii, dar a și căzut prizonier. Eliberat, spre sfârșitul anului 1917 s-a înscris în unitățile de voluntari români ce urmau să participe la luptele împotriva Puterilor Centrale și a avut o deosebită contribuție la fondarea Legiunii române din Italia, în care s-a înscris ca voluntar.

În 19 iunie 1918, a fost ales membru în Comitetul de acțiune al românilor din Transilvania, Banat și Bucovina, calitate în care a participat la organizarea Legiunii Românilor. Este perioada în care Claudiu Isopescu îl cunoaște pe Aron Cotruș care, în calitate de membru al *comisiei interaliată de propagandă* împotriva Imperiilor Centrale cu sediul în Padova, va edita săptămânalul *Neamul Românesc*, în paginile căruia au apărut și articole semnate de Claudiu Isopescu.

După terminarea războiului, Claudiu Isopescu s-a întors la București și, la începutul anului 1919, s-a înscris în anul al III-lea la Facultatea de Litere și Filosofie de la Universitatea din București, susținând examenul de licență în vara anului 1920. După absolvire, a solicitat Ministerului Instrucțiunii publice un post la un liceu din București și a fost numit profesor de

limba italiană și limba germană la liceele *Matei Basarab* și *Gheorghe Șincai*.

În anul 1922-1923, a fost numit asistent de limba germană la Academia de Comerț din București, unde s-a remarcat printr-o bună pregătire, disciplină și preocupare pentru cercetare, fapt ce a atras atenția profesorilor Vasile Pârvan și Nicolae Iorga, care pe data de 28 octombrie 1923 îl recomandă să plece la Școala Română din Roma. Pe postul lui de la Liceul *Șincai* este numit George Călinescu.

În perioada 1923-1925 este membru al Școlii Române din Roma și se bucură de protecția și îndrumarea lui Vasile Pârvan, Nicolae Iorga și a altor cărturari români și se dedică cercetării științifice și propagării valorilor culturii noastre în Italia. Lucrează la Școala din Roma ca stagiar, iar activitatea sa în acea perioadă este ilustrată prin *Raportul Școlii Române din Roma* pentru anii 1923-1924 și 1924-1925, prezentat de Vasile Pârvan: Claudiu Isopescu își începe colaborarea cu Universitatea *La Sapienza* în 1926, inaugurând primul curs de limba și literatura română la 15 decembrie 1926. În toamna anului 1928, rectoratul Universității îl numește, în urma recomandărilor

unor profesori italieni, conferențiar de limbă română la Facultatea de Litere și Filosofie, moment care marchează stabilirea sa definitivă în Italia. Se înscrie la licență și o va susține cu succes la Napoli în 1931.

La 28 aprilie 1936 se semnează la Roma *Convenția între Italia și România privind nominalizarea profesorului Claudiu Isopescu ca titular al Catedrei de limbă și literatură română pe lângă Universitatea La Sapienza din Roma.*

Inițiativele individuale diverse pe care le-a avut Isopescu în primii ani de predare la Roma, precum constituirea unei biblioteci românești la catedra de limbă și literatură română din cadrul Facultății de Litere, Universitatea *La Sapienza* și traduceri ale unor opere românești în limba italiană, cercetarea, gestionarea unei culegeri numite *Mica Bibliotecă Română*, medierea culturală au condus la orientarea educației tinerilor studenți care frecventau cursul său către înțelegerea profundă a culturii române.

Prima inițiativă, aceea a creării unei biblioteci, poate fi considerată o soluție inteligentă găsită de profesorul Isopescu în contextul problematic cu care se confrunta în acea epocă predarea limbii române: absența materialelor celor mai noi și necesare în predare, dicționare, cărți, ziare și reviste. Din păcate, banii solicitați Direcției Presei și Propagandei nu au fost trimiși și atunci Isopescu a făcut apel la românii *mai înțelegători ai rostului bibliotecii*. El însuși a dăruit 70 de volume și a primit donații de la câțiva profesori universitari și scriitori, de la Casa Școalelor și de la Muzeul Limbii române din Cluj. Îi scrie și lui Nicolae Iorga: *Îndrăznesc a vă ruga să binevoiți a face o donațiune a admirabilelor Dv. lucrări.* (corespondența cu Nicolae Iorga, februarie 1927). Intenția sa de a crea această bibliotecă românească la Roma este exprimată și într-o scrisoare datată 11 martie 1927, înregistrată cu nr. 2.806/24.03.1927 și adresată Rectorului Universității *La Sapienza*, în care, printre alte informații legate de curs și de reînnoirea autorizației pentru anul universitar 1927/1928, menționa intenția de instituire a unei mici biblioteci românești.

Excelență,

Întrucât în Biblioteca Facultății de Litere nu se găsea nicio carte românească, am crezut de cuviință că este de datoria mea să institui o mică bibliotecă românească. În afara celor câteva cărți donate de mine și de lucrările primite de la prof. Leca Morariu, din

Cernăuți, de la prof. Sextil Pușcariu din Cluj, de la prof. Ovid. Densușianu din București și din partea Casei Școalelor din București, vor sosi generoase donații de cărți peste puțin timp. În ultimul timp am scris multor autori români pe care îi cunosc cerându-le cărți în dar. Cu siguranță până la sfârșitul anului universitar în curs, această bibliotecă va înnumăra cel puțin 500 de volume românești.

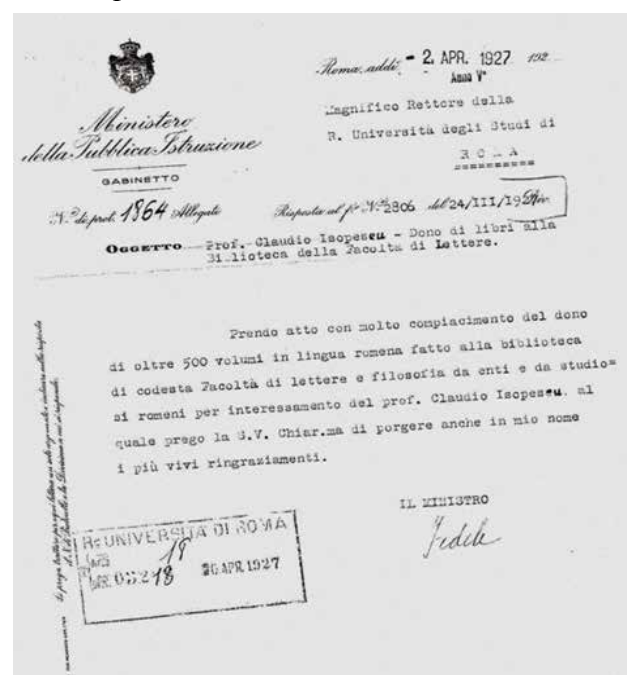
Rectorul nu rămâne indiferent în fața unei astfel de inițiative, informează Ministerul Educației din Italia și astfel, în data de 2 aprilie 1927, Ministrul răspunde prin documentul nr. 1.864 trimis rectorului, cerând să i se mulțumească profesorului Isopescu, după cum urmează:

Subiect: Prof. Claudio Isopescu – donarea cărților la Biblioteca Facultății de Litere

Iau cunoștință cu multă plăcere de darul celor 500 de volume în limba română, făcut Facultății de Litere și Filosofie de către societăți și oameni de cultură români datorită implicării prof. Claudio Isopescu, căruia vă rog să îi aduceți în numele meu cele mai vii mulțumiri.

Ministrul

Situația creată de această inițiativă a lui Isopescu precum și soluția găsită au avut ecou și în România, după cum o ilustrează un articol publicat de tânărul Mircea Eliade, care explica în detaliu toate consecințele gestului profesorului Isopescu: *În cadrul Facultății de litere din Roma, profesorul Claudiu Isopescu a realizat o bibliotecă românească care numără aproape 600 de exemplare.*

Acest lucru este îmbucurător. Nu pentru faptul că în zecile de camere pline de cărți ale Universității sunt încă două dulapuri cu tipărituri românești, ci pentru faptul că mica bibliotecă este căutată și frecventată cu dragoste și pasiune de studenți italieni și foarte necesară și de folos acestora. Biblioteca a apărut dintr-o necesitate plină de speranțe pentru cultura noastră. În Italia nu existau cărți în limba română. Fără îndoială că bibliotecile or avea câteva dar sunt inaccesibile sau imposibil de citit. Și puținii, dar sânguincioșii studenți italieni ai limbii române se găsesc în situația de a învăța o limbă și de a nu o putea utiliza pentru diferite lecturi. Profesorul Isopescu a făcut atunci ceea ce trebuia să facă orice literat român: a donat propria sa bibliotecă Universității.

Culegerea de cărți devine aproape un obiectiv pe care îl urmărește cu stăruință, aproape o obsesie după cum reiese și din corespondența sa cu Eliade căruia îi trimitea scrisori, cum de altfel proceda cu toți prietenii și cunoscuții, cerându-le să găsească cărți pentru biblioteca Universității din Roma. De exemplu, în scrisoarea din 25 mai 1928, îl roagă să-i facă rost de o piesă a lui Gib Mihăescu și îi reînnoiește mulțumirile: *pentru bunătatea ce ai avut-o să-mi faci rost de cărți și reviste pentru traduceri, ești unicul român care m-a ajutat.*

Cu mult respect, i se adresează lui Densușianu într-o scrisoare din 25 februarie 1927, rugându-l să binevoiască a dona cărțile de care v-ați putea lipsi, *admirabilele dv. Lucrări sau cărți de cultură românească, solicitându-i de asemenea și colecția revistei Grai și suflet.*

Biblioteca Alessandrina din Roma păstrează astăzi unul dintre cele mai importante fonduri de carte românească interbelică din străinătate, care conține volume și opusculă de literatură română în colecții, literatură originală, critică literară, lingvistică, folclor, filozofie, religie, istorie, geografie, politică, drept, artă, reviste,

enciclopedii, bibliografii, cărți de paleografie, opere în diferite limbi străine, în română și în italiană, lucrări care, în cea mai mare parte, provin din donații succesive făcute de profesorul român între 1941-1956, în fondul Isopescu.

Inițiativa profesorului bucovinean face parte integrantă din misiunea și dedicarea dascălului de a pune la dispoziția studenților săi resurse fizice și materiale care să le permită o imagine de ansamblu asupra limbii române în context cultural și literar.

De asemenea, alături de celelalte inițiative, constituirea bibliotecii confirmă obiectivul clar și des exprimat de Claudiu Isopescu: *Cât voi trăi, voi lucra pentru cunoașterea literaturii noastre aici!*

O situație specială apare după cel de-al Doilea Război Mondial, când regimul comunist din România suspendă începând cu anul 1947 predarea limbii și literaturii române în toate universitățile din Italia. Isopescu este rechemat în țară împreună cu toți ceilalți lectori de limbă română, dar alege calea dificilă a exilului politic și, în ciuda disconfortului psihologic, care reiese din corespondența avută în această perioadă, profesorul continuă să își fascineze studenții cu calitățile sale didactice, științifice și personale, precum și cu minunatul fond de carte românească pus la dispoziția lor.

Bibliografie:

Claudiu Isopescu, corifeu al culturii române în Italia, Nicoleta Silvia Ioana, editura Pro Universitaria, 2023;

Claudiu Isopescu, mesager al spiritualității românești din Italia. Corespondență (1926-1942), Editura Academiei Române, 2006, Biblioteca digitală.

Leonard NECULAE,
redactor

Biblioteca – oglinda civilizațiilor

Bibliotecile din Evul Mediu

Informațiile despre colecțiile din Evul Mediu în Occident și mai ales prezența manuscriselor clasice nu ne oferă suficiente date despre structura arhitectonică a primelor biblioteci medievale. Marile biblioteci ale epocii nu se găseau în Europa creștină, ci în lumea arabă și în Asia de Sud-Est. Islamul se întindea atunci din Africa de Nord până în Orientul Mijlociu și Spania.

Folosirea hârtiei a permis savanților și scriitorilor musulmani să realizeze cărți în număr mare și să le distribuie pe scară largă. Totuși, tehnica fabricării hârtiei a fost inventată în China, unde s-au produs cărți foarte diferite de echivalentele lor occidentale și cu secole înainte ca aceste tehnici să fie folosite în Europa.

Biblioteca Malatestiana din Cesena este cea mai veche bibliotecă publică din Europa, inaugurată în 1454. Face parte din registrul UNESCO al Memoriei Lumii pentru că de-a lungul timpului oameni cu suflet au reușit să o salveze intactă. Cărțile au fost legate cu lanțuri de măsutele de lemn, în poziții fixe, pentru a

nu putea fi mutate de colo-colo, deoarece la vremea respectivă iluminarea era doar naturală, nu se foloseau lumânări sau opaițe pentru a evita pericolul unui incendiu. O singură carte valora cât o casă deoarece pentru desenele care împodobeau paginile se folosea aur sau culori obținute din minerale scumpe.

Astăzi, ca dintotdeauna, sunt aceleași două vechi chei care deschid ușa bibliotecii: una este deținută de primărie, cealaltă de către mănăstire. Renașterea și-a lăsat amprenta nu numai în arhitectura armonioasă, dar și în spiritul locului, unde, o minte luminată și însetată de cunoaștere, Malatesta, a construit o bibliotecă accesibilă tuturor supușilor.

Sala de lectură este construită ca o catedrală, cu arcade, coloane, o rozetă și numeroase ferestre. Te așezi într-una din bănci și în pupitru găsești o carte prinsă cu un lanț. Este o carte veche, scrisă pe pergament, cu miniaturi măiestre și povești din alte timpuri.

Templul budist Haeinsa. În feericul peisaj al Munților Gaya, din sudul Republicii Coreea, la templul budist Haeinsa se păstrează cea mai mare colecție din lume de tipare din lemn cu texte budiste în limba chineză, cunoscută în literatura de specialitate sub numele sanscrit de TRIPITAKA KOREANA. Datorită valorii ei, Ministerul Culturii al Republicii Coreea a declarat colecția *Bun al Patrimoniului Național*, iar în anul 2007 a fost inclusă de UNESCO în Patrimoniul Universal.

Legenda spune că la începuturi Haeinsa era doar un mic schit construit prin secolul VII. În anul 802 a fost ctitorită aici o primă mănăstire, atestată și documentar, de către doi călugări pe nume Suneung și Ijeong, proaspăt întorși de la studii din China. O primă înflorire a mănăstirii s-a produs în secolul X, pe vremea regelui Taejo, fondatorul dinastiei Goryeo, care l-a răsplătit pe starețul mănăstirii pentru sprijinul pe care i l-a acordat în preluarea puterii. Clădirile ce întâmpină astăzi călătorii nu sunt cele originale, de-a lungul timpului s-au petrecut aici multe catastrofe, pavilioanele au ars sau au fost distruse de multe ori. Cel mai important sector al templului, care a scăpat în mod miraculos de la distrugere de fiecare dată, este *Janggyeong Panjeon*, cele patru pavilioane în care este depozitată Tripitaka Koreana.

Janggyeong Panjeon este așezat spre sud-vest pentru a evita vânturile umede ce bat din nord și din valea orientată spre sud-est de dedesubt. Ferestrele sunt mici și de diferite dimensiuni pentru a maximiza ventilația și a regla temperatura. Podelele de lut au fost umplute cu cărbune, oxid de calciu, sare, var și nisip pentru a controla umiditatea, substanțele acestea absorbind excesul de apă din timpul sezonului ploios și permițând evaporarea lui în lunile uscate de iarnă. Schimbările bruște de temperatură au fost evitate și datorită acoperișului din lut și a structurii de lemn a clădirilor. În plus, nicio parte a complexului nu este expusă direct la soare. Datorită tuturor acestor măsuri sofisticate, plăcile de lemn s-au menținut într-o stare foarte bună timp de mai bine de 700 de ani.

Tripitaka Koreana este formată din 81.258 de blocuri de tipar, fiecare dintre ele măsurând 24 cm în înălțime, 70 cm în lungime, 2 până la 4 cm grosime și cântărind aproximativ 3 până la 4 kg. Panourile acestea sunt făcute din lemn de mesteacăn în principal, tratat special pentru a evita pericolul degradării în timp. Lemnul a fost mai întâi înmuiat în apă de mare timp de trei ani, apoi au fost tăiate blocurile și fierte în apă sărată. După aceea au fost așezate la umbră și expuse vântului timp de alți trei ani, ca să se usuce bine. Fiecare bloc a fost sculptat apoi cu textul potrivit și acoperit cu un lac otrăvitor pentru a ține insectele departe. La sfârșit fiecare panou a fost încadrat într-o ramă de metal, pentru a preveni deformarea. Toate aceste operațiuni s-au desfășurat într-un timp relativ scurt, între 1237 și 1248, în vremurile grele în care Coreea încerca să facă față invaziei mongole.

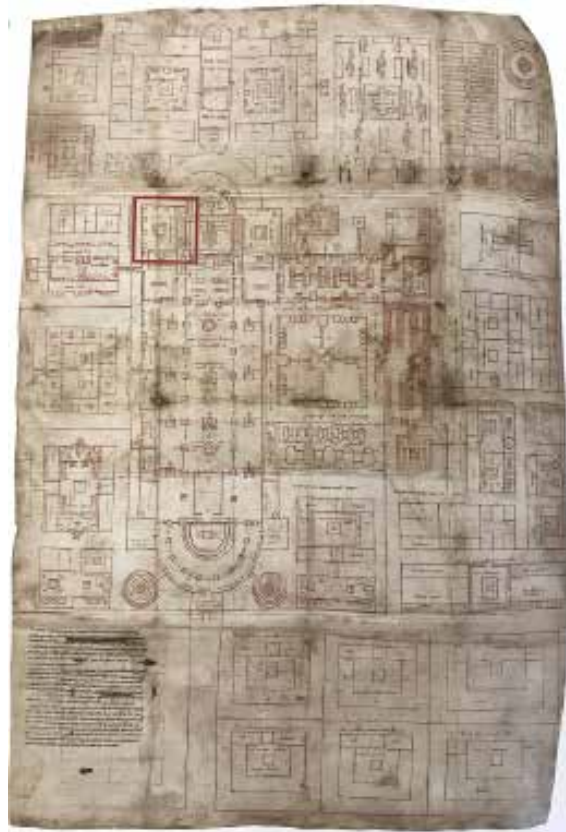
În interiorul **mănăstirii Sf. Gall** din Elveția se află cea mai mare bibliotecă din lume. Potrivit cercetărilor istorice, nu este doar cea mai mare bibliotecă din lume, este și cea care găzduiește cele mai mari, vechi și valoroase colecții de literatură din întreaga lume. Existența bibliotecii este atestată încă din planul mănăstirii. Biblioteca

lăcașului de cult a fost înființată în anul 820. Maeștrii de pictură și desene de artă din Irlanda și Anglia au fost invitați la mănăstire. Pictura din interiorul acesteia și din sălile bibliotecii a fost păstrată până în prezent.

Există circa 160 - 170 de mii de exemplare de cărți în fondurile bibliotecii, printre care se numără ediții rare; aproximativ 500 de titluri vechi de peste 2000 de ani. Colecția de bibliotecă a mănăstirii Sf. Gall cuprinde, de asemenea, aproximativ 2000 de incunabule și aproape același număr de manuscrise din secolele VIII-XV. Există chiar cel mai renumit manuscris medieval *Cântarea Nibelungurilor*, datând din secolele XII-XIII. Manuscrisele stochează cele mai importante date despre istoria catolicismului, informații despre dezvoltarea științei, tehnologiei, realizărilor artistice și culturale ale Evului Mediu. Din acest motiv, mănăstirea și biblioteca mănăstirii Sf. Gall au fost incluse în lista patrimoniului mondial UNESCO în anul 1983.

La sfârșitul secolului XX, cele mai importante manuscrise au fost digitizate, apoi a fost creată și deschisă o bibliotecă virtuală pentru vizitatori. Datorită acestei inovații, astăzi cărțile, ținute în mâini de câțiva norocoși, sunt puse la dispoziția tuturor. Biblioteca oferă posibilitatea oricărui vizitator de a consulta orice carte, doar cărțile până în anul 1900 sunt eliberate pentru vizionare într-o sală de lectură specială.

Biblioteca din Catedrala Wells. Construită între 1430 și 1508, biblioteca se află deasupra

claustrului estic al mănăstirii. Colecția bibliotecii este împărțită în trei secțiuni, găzduite în tot atâtea spații: documentele timpurii sunt păstrate în *Sala Muniment*, secțiunea cărților anterioare anilor 1800 se află în *Biblioteca înlănțuită*, iar colecția cărților post-1800 se află în *Sala de lectură*.

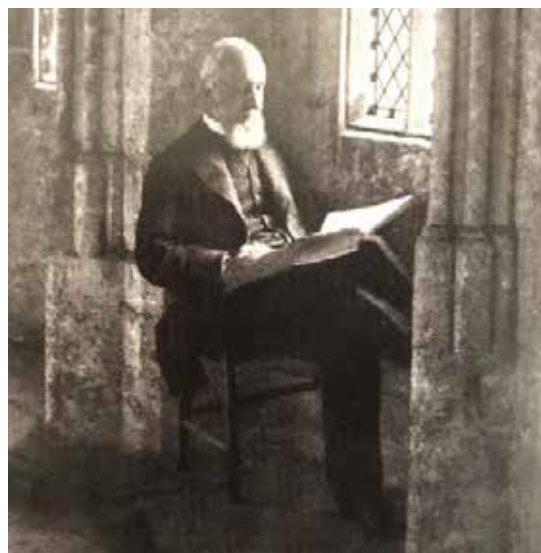
Biblioteca înlănțuită găzduiește cărți publicate înainte de anul 1800 care au fost adunate în secolele al XVI-lea, al XVII-lea și al XVIII-lea. Nucleul colecției de aproximativ 2.800 de volume este teologia, dar știința, medicina, istoria, explorarea și limbile sunt, de asemenea, bine reprezentate. Există câteva exemple bune de cărți manuscrise, dar conținutul medieval al bibliotecii s-a pierdut în timpul Reformei. Punctul central al colecției constă în cărțile tipărite, cea mai veche fiind *Pliniu Naturalis Historiae*, tipărită la Veneția în 1472 de Nicholas Jenson.

Alte cărți timpurii aflate în colecție sunt: *De Humanis Corporis Fabrica* a lui Vesalius din 1555, cartea de anatomie care a anunțat apariția biologiei ca subiect; cel mai vechi atlas complet al lumii de Abraham Ortelius, care a fost publicat pentru prima dată în engleză în 1606; un set de lucrări ale lui Aristotel publicate la Veneția în 1497, ce aparținut lui Erasmus și are semnătura și adnotările sale.

Sala de lectură a fost creată în 2002 pentru a permite un acces mult mai larg la cărțile și revistele de după 1800. Colecția o completează și o extinde pe cea a *Bibliotecii înlănțuite*, cu traduceri și comentarii moderne despre lucrări teologice și spirituale, precum și cărți despre istorie, biografie, arheologie și toate aspectele vieții catedralei. Aceasta acționează ca un centru de resurse pentru ghizii catedralei, prietenii, voluntarii și oricine este interesat de dezvoltarea catedralei de-a lungul anilor.

Biblioteca Catedralei Gloucester, situată deasupra Tezaurului și a Școlii de Cântec, este un spațiu ascuns care spune o poveste fascinantă despre Catedrala pe care o cunoaștem astăzi. Se crede că a fost construită între 1400 și 1450 pentru

a găzdui manuscrisele aparținând Abației Sf. Petru, dar aceste manuscrise au fost împrăștiate și pierdute în mare parte în momentul dizolvării mănăstirilor. Un an mai târziu, în 1541, biblioteca a căpătat o nouă viață ca prima sală de clasă, scop pe care a continuat să-l servească până în 1849, când a fost grav avariata de incendiu. Școala a găsit noi spații de cazare pe locul Catedralei (acum Sala Ivor Gurney), iar biblioteca a fost restaurată și a revenit la funcția inițială în 1858.

Biblioteca găzduiește o colecție remarcabilă de peste 6.000 de cărți și manuscrise, inclusiv o combinație de texte laice și religioase. Dintre acestea se remarcă: *The Historia Monastery Gloucesteriae* (unul dintre cele trei exemplare supraviețuitoare ale unui manuscris al istoriei abației din secolul al XIV-lea), *Coverdale Bible* (o biblie din 1535 care a aparținut odată lui Oliver Cromwell), o colecție de cărți ebraice din secolele al XVI-lea și al XVII-lea din biblioteca lui John Seldon și mai multe texte medievale.

Surse:

Bibliothèques une histoire mondiale, James W.P. Campbell, Will Pryce, Editura Citadelles & Mazenod, Paris, 2013

<https://www.ultarnica.ro/wp/templul-haeinsa/>

<https://www.wellscathedral.org.uk/heritage-conservation/library>

<https://www.crestinortodox.ro/biserica-lume/catedrala-gloucester-67628.html>

<https://ro.scribd.com/presentation/623800991/BIBLIOTECA-MANASTIREASCA-SF-GALL>

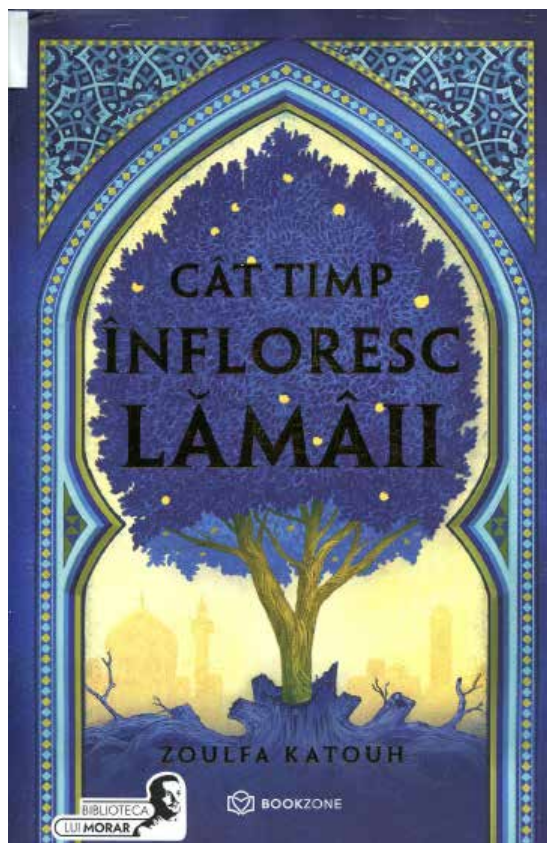
<https://gloucestercathedral.org.uk/cathedral/heritage/archive-and-library>

Teodora LUNGU,
documentarist

Recomandări de lectură

Cât timp înfloresc lămâii, Zoulfa Katouh, Editura Bookzone, București, 2023

Zoulfa Katouh este o autoare canadiană de origine siriană, stabilită în Elveția, care a absolvit Facultatea de Farmacie. *Cât timp înfloresc lămâii* este romanul său de debut, o carte de o sensibilitate aparte, a cărei acțiune este plasată în mijlocul conflictului sirian, care a răpit nenumărate vieți începând din anul 2011.

Scriitoarea transferă foarte mult din sine în personajul principal feminin, pornind de la pasiunile sale și mergând până la iubirea pentru țara natală. Deși aceasta nu a participat direct la evenimentele nefericite din Siria, a suferit alături de poporul său și a transpus această durere în paginile cărții sale,

prin intermediul căreia militează pentru libertatea oamenilor, care au dreptul de a trăi o viață departe de ororile războiului. *Această carte s-a născut din durerea mea, din vinovăția mea, din iubirea mea, din suferințele mele, din visele și speranțele mele. Pe scurt, s-a născut din zonele vulnerabile ale inimii mele. (...) Chiar dacă amănuntele prezentate în această carte au fost documentate și expuse la știri și pe internet timp de peste zece ani, sunt foarte mulți oameni care nu știu ce se întâmplă. Și din acest motiv, am dorit să le transpun într-o poveste. În cele din urmă, asta e viața umană: o poveste. Salama, Layla, Kenan și restul personajelor din această carte sunt fictive, dar ele trăiesc în fiecare sirian. Aceste lucruri s-au întâmplat – și continuă să se întâmple,* afirmă autoarea.

Protagonista cărții este Salama Kassab, o tânără care relatează din propria perspectivă impactul pe care mișcările sociale extrem de violente îl au asupra oamenilor nevinovați. Studentă în anul I la Farmacie, viața acesteia se schimbă total în momentul în care izbucnește conflictul între oamenii care aspiră la libertate și forțele dictaturii. Așadar, în urma nevoii de personal medical, după ce își pierde aproape în întregime familia, Salama îndeplinește rolul de medic în spitalul de campanie, fără pregătirea necesară, fără nici cea mai mică experiență și fără să se fi gândit vreodată că va ajunge în această situație la vârsta de 18 ani. *Cu un an în urmă, când Primăvara Arabă aprindea scânteii în toată regiunea, Siria s-a agățat de speranța trezită în oameni și a început să strige libertate. Dictatura a dezlănțuit iadul. Și cum armata a vizat în mod deliberat medicii, au devenit la fel de greu de întâlnit ca sunetul râsetelor. Dar*

bombele nu s-au oprit, în ciuda lipsei de medici și, cu spitalul Zaytouna pe brânci, au avut nevoie de orice formă de ajutor la îndemână. Până și oamenii de la curățenie au fost promovați la gradul de asistent.

Iar eu, cu un an de școală de farmacie în spate, am devenit echivalentul unui doctor cu experiență; când ultimul farmacist a murit strivit sub ruinele propriei case, n-a mai fost altă alternativă. N-a contat că aveam optsprezece ani. N-a contat că experiența mea se limita la cuvintele din manualele școlare. Totul s-a rezolvat când mi-au pus în față primul corp bandajat. Moartea este un dascăl excelent.

Nici nu mai știu la câte operații am luat parte în ultimele șase luni, nici câți ochi am închis, oricum mai mulți decât mi-aș fi imaginat vreodată.

Nu asta trebuia să fie viața mea.

Imaginile prezentate în scenele din roman sunt impresionante, iar durerea fizică se împletește perfect cu cea psihică. Salama găsește o modalitate de a conștientiza gravitatea situației, sau mai degrabă mintea sa face acest lucru, prin proiecția lui Khawf, cel care are grijă să îi amintească permanent fetei că are datoria de a se salva în primul rând pe sine. Din dorința de a-și proteja cumnata însărcinată, Salama încearcă să cumpere locuri pe o barcă destinată refugiaților, însă conștiința sa o face să oscileze permanent între datoria față de țară, față de oamenii aflați în nevoie și propria siguranță. Fata devine și mai nesigură atunci când îl întâlnește pe Kenan, un tânăr patriot, care crede în idealurile revoluției și îi inspiră convingerea că libertatea poate triumfa.

Povestea de iubire construită în jurul acestor două personaje este una dintre cele mai sensibile scrise vreodată în literatura lumii. Ea oferă speranța, atât personajelor, cât și cititorilor, că iubirea este suficient de puternică încât să ia naștere chiar și în mijlocul atrocităților.

Mesajul romanului este unul evident: *cât timp înfloresc lămâii*, povestea omenirii merge mai departe, indiferent de ce îi este dat să trăiască.

Cartea este una complexă, plină de profunzime. În ciuda subiectului abordat, autoarea reușește să îmbine scenele dramatice cu cele pline de lirism și să ofere cititorilor un sentiment de încredere într-o mare de amărăciune.

Zoulfa Katouh ne amintește de puterea impresionantă a iubirii, a speranței și a tenacității, chiar și în circumstanțele cele mai disperate. O lectură sublimă, convingătoare, pe care nu vei putea să o lași din mână. (Samira Ahmed, autoare de bestsellere New York Times)

Eleganța ariciului, Muriel Barbery, editura Nemira, București, 2009

Muriel Barbery este o scriitoare franceză, care s-a născut la Casablanca, Maroc, în anul 1969. A studiat filosofia și a predat într-un liceu, apoi la IUFM din Saint-Lô. În prezent locuiește în Japonia, la Kyoto. Prima carte a scris-o în anul 2000, *Une gourmandise*, tradusă în douăsprezece limbi. *Eleganța ariciului* este cel de-al doilea roman al său, apărut în anul 2006. Acesta a constituit o adevărată surpriză editorială, fiind foarte bine primit de public, dar și de critica de specialitate. A fost premiat cu Prix Georges Brassens, Prix des Libraires, Prix des Bibliothèques pour Tous, Prix Rotasy, Prix Vivre Livre și tradus în aproape treizeci de limbi, devenind bestseller internațional. Cartea a fost adaptată pentru marele ecran de Mona Achache, cu Josiane Balasko și Garance Le Guillermic în rolurile principale.

Romanul *Eleganța ariciului* este scris din dublă perspectivă, cea a lui Renée Michel, portăreasă într-o clădire în care locuiesc doar oameni bogați și Paloma Josse, o elevă de 12 ani, care provine dintr-o familie înstărită ce locuiește în imobilul respectiv. Ambele fac mărturisiri sincere despre ele, iar cititorul ajunge să le cunoască și să observe asemănările dintre ele, în ciuda diferenței mari de vârstă și de statut social. Amândouă sunt inadapte la societatea în care trăiesc, sunt inteligente și privesc lumea cu suspiciune.

Renée Michel ne mărturisește încă din primele rânduri: *Am cincizeci și patru de ani. De douăzeci și șapte de ani sunt portăreasă la nr. 7, rue de Grenelle, o frumoasă casă boierească cu o curte și grădină interioare, împărțită în opt apartamente de mare lux, toate locuite, toate gigantice. Sunt văduvă, scundă, urâtă, dolofană, am bătăture la picioare și, dacă e să mă iau după unele dimineți mai neplăcute, o răsuflare de mamut. Trăiesc singură cu pisica mea, un motan mare și leneș, care nu are nicio particularitate notabilă, decât că-i miros urât labele când e contrariat. Nici el, nici eu nu facem deloc eforturi pentru a ne integra în hora semenilor noștri.*

De la Paloma Josse aflăm: *În ceea ce mă privește, am doisprezece ani și locuiesc la nr. 7 pe rue Grenelle, într-un apartament de bogătași. Părinții mei sunt bogați, familia mea e bogată, iar sora mea și cu mine suntem prin urmare virtual bogate. (...) Cu toate astea, cu tot norocul și cu toată bogăția, de mult timp știu că destinația finală*

este bolul cu peștișori. Cum de știu? Întâmplarea face să fiu inteligentă. Chiar excepțional de inteligentă. Dacă te uiți la copiii de vârsta mea, e deja un abis între noi. (...) Chiar și pentru o persoană atât de inteligentă ca mine, atât de înzestrată pentru studii, atât de diferită de ceilalți și superioară majorității, viața e deja trasată și atât de tristă încât te podidește plânsul. (...) Iată de ce am luat următoarea hotărâre: la sfârșitul acestui an școlar, în ziua în care voi împlini treisprezece ani, pe 16 iunie, o să mă sinucid.

Cele două protagoniste nu se intersectează prea des, iar atunci când se întâmplă nu comunică mai mult de strictul necesar. Situația se schimbă atunci când în povestea cărții apare japonezul Kakuro Ozu, care îi fascinează pe toți locuitorii imobilului, dar mai ales pe Paloma, care e încântată că poate comunica în limba japoneză, aceasta fiind una dintre pasiunile ei. Treptat cei doi se împrietenesc și, dându-și seama că doamna Renée ascunde o profunzime pe care nu dorește să o dezvăluie celor din jur, se hotărăsc să sape mai adânc pentru a-i descoperi adevărata fire. Astfel, portăreasa ajunge să fie comparată cu un arici, la exterior plină de țepi, o protecție practic pentru eleganța și rafinamentul din interior.

Cartea abundă în concepții despre viață, emoții și chiar umor, fiind genul de scriere la care te întorci după terminarea unei prime lecturi.

«Eleganța ariciului» sau Prozac? O întrebare insolită? Nici gând! Un cabinet de psihoterapie parizian prescrie de câteva luni pacienților săi lectura «Eleganței ariciului». (...) «Această carte este un adevărat laborator alchimic unde fiecare își poate găsi rezolvarea propriilor probleme», spun ei. (Jérôme Dupuis, L'Express)

Insula copacilor dispăruți, Elif Shafak, editura Polirom, Iași, 2024

Elif Shafak este o autoare, publicistă și oratoare de origine turcă, numărându-se printre cele mai prestigioase și bine cotate reprezentante ale literaturii turce contemporane. A publicat 19 cărți, dintre care 12 de ficțiune. Cărțile ei sunt

bine vândute în multe țări, acestea fiind traduse în peste 50 de limbi. Romanul *Cele patruzeci de legi ale iubirii* a fost ales de BBC în Topul celor 100 de Romane care au Modelat Lumea Noastră. Elif Shafak are un doctorat în științe politice, a predat în universități din Turcia, Statele Unite și Marea Britanie, are, de asemenea, un doctorat în litere, este membră și vicepreședintă a Royal Society of Literature și se află în Topul BBC al celor mai Influențe 100 de femei. De-a lungul carierei a primit numeroase premii și distincții, iar de curând, a fost distinsă cu Halldór Laxness International Literature Prize pentru contribuția la inovarea artei povestirii.

Insula copacilor dispăruți este un roman complex, care abordează într-un mod original numeroase teme de interes: iubirea interzisă, tradițiile, contextul socio-politic, viața surprinzătoare a regnului vegetal și a celui animal.

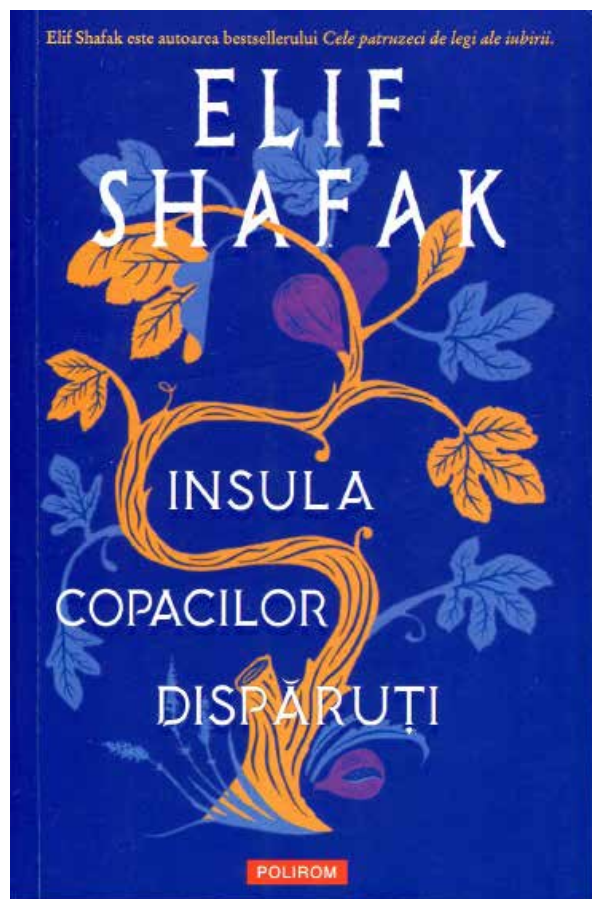
Defne și Kostas, doi adolescenți din Ciprul anilor '70, cu entuziasmul specific vârstei și mânați de intensitatea sentimentelor pe care le trăiesc, ignoră regulile nescrise ale insulei și continuă să se

întâlnească, în ciuda faptului că fac parte din etnii diferite. Locul secret al întâlnirii acestora este o tavernă care emană, prin tot ceea ce are reprezentativ, relaxarea specifică zonei mediteraneene. Printre funii de care atârână usturoi, ardei iuți sau caprifoii, în mijlocul tavernei, tronează un smochin, care de altfel dă și numele locului: Smochinița fericită. Copacul este personificat cu o măiestrie deosebită, iar cititorul ajunge să vadă întreaga lume, dar și întâmplările prin care trec personajele și prin ochii smochiniței, un copac despre care aflăm extrem de multe lucruri interesante de-a lungul romanului. Situația se agravează odată cu izbucnirea războiului civil dintre ciprioții turci și ciprioții greci, iar cei doi adolescenți sunt despărțiți cu brutalitate, ocazie cu care autoarea surprinde cu acuratețe mișcările sociale și consecințele acestora asupra locuitorilor insulei.

Douăzeci de ani mai târziu, Kostas se întoarce pe insulă în calitate de botanist celebru, căutând de fapt să reia legătura cu Defne, pe care nu a uitat-o niciodată, dar pe care o găsește schimbată, o femeie matură, fermecătoare, implicată ca arheolog într-o asociație care caută morții aflați în gropi comune pentru ca aceștia să fie redați familiilor. Este evident faptul că evenimentele prin care a trecut și-au pus amprenta asupra ei, însă sentimentele acesteia pentru Kostas se dovedesc a fi mai puternice.

Mulți ani mai târziu ne aflăm în Londra, alături de Kostas, de Ada, fiica sa, și de smochinița din grădina casei, cea care face legătura între tânăra fată și insula în care își are rădăcinile. Ada are nevoie să afle adevărul despre cele petrecute între părinții ei, să descifreze misterele și secretele care îi înconjoară familia, pentru a-și găsi propriul loc în lume.

Romanul este unul deosebit din multe puncte de vedere. În primul rând datorită capacității autoarei de a te transpune în mediul pe care îl descrie, fie că vorbim despre însorita insulă cipriotă sau despre Londra aflată sub frutună. Apoi, valoarea romanului este dată și de detaliile

oferite despre mișcările sociale care s-au întins în Cipru pe câteva zeci de ani, dar care au explodat la mijlocul anilor '70, afectând numeroase familii. Tradițiile sunt și ele extrem de bine surprinse și integrate în poveste, fie că vorbim despre cele grecești sau despre cele turcești. Nu în ultimul rând inedita idee de a transforma în narator o smochiniță oferă valoare cărții și îi determină pe cititori să privească lumea altfel, să observe diferențele, dar și asemănările dintre lumea vegetală și cea a oamenilor, totul transpus printr-un sublim limbaj care îmbină perfect termenii și detaliile științifice, cu finețea metaforei, dar și cu duioșia povestitorului legat pentru totdeauna de locurile de unde își trage rădăcinile.

Elif Shafak a scris o poveste de dragoste plină de sensibilitate ce transcende culturi, generații și, cu totul remarcabil, specii. O carte profund marcantă despre rudele noastre arboriforme, care trebuie apreciată și savurată. (Naomi Klein)

Un roman minunat, sfâșietor, care are în centru secretele întunecate ale războaielor civile și dezastrele extremismului: Cipru, iubiți născuți sub o stea fără noroc, oameni dragi uciși, copii traumatizați. (Margaret Atwood)

Zborul albinelor, Sofia Segovia, editura Litera, București, 2022

Sofia Segovia s-a născut în Monterrey, Mexic, în anul 1965, iar ca scriitoare se remarcă prin stilul abordat, asemănător cu cel al lui Gabriel García Márquez, datorită inserării realismului magic în poveștile sale ancorate în realități istorice.

Astfel, *Zborul albinelor*, cel de-al doilea roman al autoarei, surprinde aspecte ale Revoluției Mexicane, schimbări sociale, impactul gripei spaniole asupra populației mexicane la începutul secolului XX, însă peste acestea se suprapune, perfect integrată, povestea lui Simonopio și a familiei Morales.

Un băiețel orfan este găsit în circumstanțe deosebite la piciorul unui pod, de către bătrâna dădacă a familiei de moșieri Morales. Acesta este acoperit de un roi de albine, care par să îl apere și care îi vor rămâne aproape întreaga viață, protejându-l de cei care văd în el un monstru ce a primit *sărutul diavolului*, din cauza malformației faciale de care suferă Simonopio. Din fericire, copilul nu este privit la fel și de stăpânii fermei, Francisco și Beatriz, care devin părinții adoptivi ai acestuia și, în ciuda tăcerii sale - Simonopio nefiind capabil să vorbească -, cei doi îl înconjoară cu iubire, oferindu-i liniștea de care copilul are nevoie pentru a crește frumos și pentru a-și împlini rolul pentru care a ajuns în această familie.

Povestea curge lent, fiind povestită de Francisco junior, ajuns la o vârstă venerabilă, iar noi observăm cum evenimentele sociale își pun ușor-ușor amprenta asupra familiei. Un aspect important al romanului este reprezentat de molima cunoscută sub numele de gripa spaniolă, care ajunge în orașul Linares, forțându-i pe cei din familia Morales să se retragă din mijlocul

angajaților, pentru a se proteja. Izolarea forțată își pune amprenta asupra tuturor, îndeosebi asupra lui Beatriz, însă atât Francisco, cât și Simonopio o sprijină cum pot ei mai bine.

Decizia familiei Morales nu este privită cu ochi buni de Anselmo Espiricueta, un angajat al lui Francisco, a cărui ură nu cunoaște limite. Obsedat de Simonopio și de ideea că acesta este purtătorul relelor în mijlocul comunității lor, Espiricueta își alimentează invidia pe fondul Revoluției Mexicane, devenind obsedat de ideea de a avea pământ, însă nefiind capabil să îl îngrijească cum se cuvine.

Simonopio nu a ajuns întâmplător în familia Morales, rolul său fiind acela de a-i proteja pe cei apropiați lui prin puterile de care dispune. Înconjurat mereu de roiul său, băiatul își dezvoltă o serie de simțuri extraordinare. *I-ar fi plăcut să discute despre albinele lui și să-i întrebe pe toți de ce ei nu le auzeau, având în vedere că le vorbeau și celorlalți la fel cum îi vorbeau și lui. Dacă ar fi putut, le-ar fi povestit tuturor despre albinele care îi fredonau la urechea-i primitoare un cântec despre florile muntelui, despre întâlniri îndepărtate și despre prietenii care nu reușiseră să se întoarcă din lunga călătorie spre casă; despre soarele care într-o zi dogorea cu putere, iar în alta era îmbrăcat în nori de furtună.* Acesta este capabil să asculte, să simtă și să vadă mai bine decât oricine, având viziuni cu privire la viitor și protejându-și astfel familia, răsplătind dragostea lor necondiționată cu iubire și grijă. Din nefericire însă, nu toate tragediile pot fi evitate.

Un alt aspect prin care romanul emoționează este relația deosebită dintre Simonopio și Francisco junior, acesta din urmă venind pe lume mult mai târziu decât protagonistul romanului. Amintirile de peste ani ni-l prezintă pe fratele adoptat într-o lumină caldă, așa cum doar un suflet inocent de copil îl poate percepe și cum numai o minte încărcată de nostalgie a unui bătrân îl poate readuce la viață.

Romanul este unul complex, cu multe alte aspecte ce ar putea fi discutate și care merită din plin atenția cititorilor.

Scrisoarea de Crăciun, Emily Stone, editura Nemira, București 2022

Emily Stone este o autoare galeză de ficțiune romantică, născută în 1989, care locuiește în Chepstow. Aceasta este cunoscută pentru romanele ei *Scrisoarea de Crăciun* (*Always, in December* - 2021) și *Un ultim dar de Crăciun* (*One Last Gift* - 2022). Primul său roman a fost inspirat de moartea mamei care s-a petrecut atunci când Emily Stone avea doar șapte ani.

Ambele cărți au primit recenzii foarte bune de la publicul cititor, fiind apreciate pentru sensibilitatea și emoțiile transmise.

În romanul de debut al autoarei, totul începe cu o scrisoare. Josie este o tânără care în fiecare an se cufundă în tristețe în preajma sărbătorilor de iarnă, din cauza faptului că atunci când era doar un copil, părinții ei au murit într-un accident de mașină, chiar în noaptea de Crăciun. Păstrează totuși o tradiție, aceea de a le scrie câte o scrisoare în fiecare decembrie, pe care o încheie invariabil

cu: *Mi-e dor de voi mereu!* și pe care o duce la cutia poștală, deși știe că nu va primi niciun răspuns. La starea sa nu tocmai bună, se adaugă în acest an și faptul că iubitul ei Oliver a înșelat-o cu o colegă de birou. Cufundată în gânduri în drum spre poștă, Josie îl lovește din greșeală cu bicicleta pe Max, un bărbat extrem de atrăgător și misterios în același timp, moment în care viața tinerei femei se schimbă.

Din nou, un claxonat, de astă dată mai puternic. Josie a icnit, revenind pe pista pentru biciclete, și și-a plecat privirea ca să schimbe vitezele, când mânușile i-au alunecat pe metal.

A ridicat ochii și a văzut un taxi negru oprit în față, pe pistă, cu avariile aprinse. A bâjbâit după frâne, dar portiera taxiului se deschidea deja spre trotuar. Josie a înjurat, a cotit brusc și a zărit fugitiv chipul unui bărbat care a coborât din mașină și a închis portiera în urma lui. S-a uitat la ea și a observat la timp că se îndreaptă spre el.

Frânele bicicletei au scârțâit dureros și Josie a încercat să vireze la stânga și să-l evite. Dar nu a fost suficient. Inima îi bătea nebunește, parcă avertizând-o și, pentru o clipă paralizantă, a întâlnit privirea confuză a bărbatului în ochii căruia se reflecta farul bicicletei. În secunda următoare zăcea trântit pe spate, iar bicicleta și-a continuat drumul nestingherită. Josie a întins mâinile în față și durerea i-a străbătut încheieturile când a aterizat, lovindu-se de asfalt.

Josie a crezut tot timpul că este singura persoană care nu sărbătorește Crăciunul, dar descoperă că și Max are motive întemeiate să facă același lucru, iar cei doi ajung să petreacă împreună sărbătorile. Întâlnirea accidentală se dovedește extrem de benefică. Josie și Max se vor cunoaște treptat, iar bărbatul o va face pe Josie să evolueze pe multe planuri. Fata își rezolvă problemele personale care îi guvernau viața, își redescoperă pasiunile și trăiește așa cum niciodată nu își imaginase că o va face. Îndrăgostită până peste cap, Josie e convinsă

că și-a descoperit iubirea vieții, până când Max dispare fără urmă și fără să-și ia măcar rămas-bun, lăsând în urma sa doar o scrisoare.

După ceva timp, intervine iarăși soarta și cei doi se reîntâlnesc la un alt Crăciun, ceea ce le oferă șansa să-și lămurească sentimentele și atitudinea. Romanul lui Emily Stone este extrem de sensibil, iar finalul îl transformă dintr-o carte romantică într-o poveste de neuitat, despre ceea ce trebuie să prețuim în această viață, despre pierderi și regăsiri de sine, despre cât de important este să le fim alături celor dragi și să conștientizăm că existența noastră este efemeră și că e datoria noastră să o facem de neuitat.

*O poveste de dragoste tulburătoare, o pledoarie pentru viață și iubire care o să înmoaie toate inimile și o să vă cuprindă ca într-o îmbrățișare plină de căldură înainte de Crăciun. (Josie Silver, autoarea bestsellerului *O zi de decembrie*)*

Un roman care o să vă frângă inimile și pe care n-o să-l puteți uita! (Publishers Weekly)

Aceste volume sunt disponibile pentru împrumut, la Biblioteca Județeană Panait Istrati Brăila. Disponibilitatea titlurilor poate fi consultată în catalogul electronic al bibliotecii – <https://toread.bjbraila.ro/opac>.

Roxana NEAGU,
corector

Biblioteca în cifre

O privire generală asupra statisticilor din 2024 pentru
Biblioteca Județeană „Panait Istrati”, Brăila.

Colecții de carte

390.663 documente disponibile

65.000 documente difuzate

21 documente difuzate/utilizator

Impact comunitate

1.550

Activități
culturale

25.000

Participanți
activități

13.000

Urmăritori
Facebook

Servicii

Sesiuni instruire IT **453**

2.581 Sesiuni internet

Informații oferite **7.545**

75.000 Vizite virtuale

Știați că...

Cea mai veche carte din bibliotecă datează din anul 1612?

Cea mai mare măsoară 62.5 centimetri?

Cea mai mică măsoară 5 centimetri?

Caseta redacțională
EX Libris nr. 22/2024:
Redactor: Leonard NECULAE
Secretar de redacție și Corectură: Roxana NEAGU
Telmoredacare computerizată
Laurian ONOFREI
Revistă editată și multiplicată
de Biblioteca Județeană PANAIT ISTRATI Brăila

BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ "PANAIT ISTRATI" BRĂILA

www.bjbraila.ro • e-mail: bjpi@bjbraila.ro

*„Nu Brăila este fiica Principatului Țării Românești,
ci ea este maica acestuia.”*

Nicolae Iorga

ISSN 2285 – 9721
ISSN-L 2285 – 9721

